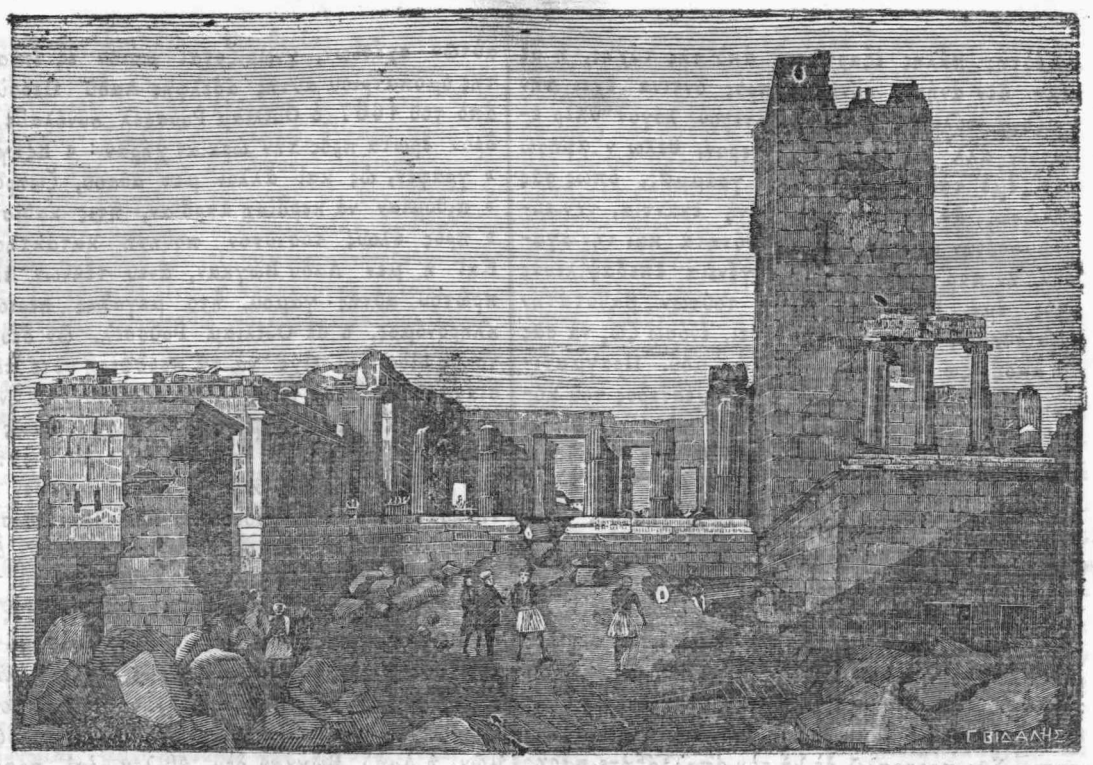

ΕΥΤΕΡΠΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

Φυλλάδ. 63. *Τόμος.* Η'

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 15 ΜΑΪΟΥ 1855.

Ο ΕΡΩΣ ΕΝ ΤΩ ΓΑΜΩ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥ Κ. ΓΥΙΖΩΤΟΥ.

(Συνέχεια, ἴδε φυλ. 62).

V.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, νέος τις, τρία ἔτη νεώτερος τῆς Λαδὺ Βώγκαν, ὀνόματι Οὐΐλιαμ Ῥοῦσσελ, δευτερότοκος υἱὸς τοῦ Κόμητος Βέδφορδ (Bedford) ἀνεφαίνετο, χωρὶς ἐνεργείας ἀκόμη, ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τῷ δημοσίῳ βίῳ. Μετὰ τριῶν ἐτῶν περιήγησιν κατὰ τὴν Ἤπειρον, ἐπανῆλθεν ἐν Ἀγγλίᾳ ὀλίγον πρὸ τῆς παλινορθώσεως καὶ ἐξελέχθη μέλος τῆς Βουλῆς τῶν κοινοτήτων, ἥτις ἀνεβίβασεν εἰς τὸν θρόνον Κάρολον τὸν Β'. Ἀσθενῆ τινα ἴχνη σώζονται περὶ τοῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην βίου καὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Οὐΐλιαμ, μικρὰ δέ τις ἐπιστολὴ πρὸς τὴν Κ. Θόρντων διευθυνομένη μαρτυρεῖ διάθεσιν ἀληθῶς εὐσεβῆ. « Ἀναλαμβάνω, λέγει, ἀπὸ σφοδρὰν ἀσθένειαν, ἥτις μὲ κατέβαλε τοσοῦτον, ὥστε εὑρέθην πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ θανάτου. Ἐπικαλοῦμαι τὴν θείαν ἀντίληψιν, ἵνα εὐδοκήσῃ, ὅπως τὴν ζωήν, ἣν ἐδωρήσατό μοι, μεταχειρισθῶ εἰς τὴν θείαν αὐτοῦ ὑπηρεσίαν καὶ διδαχθῶ ἐκ τῆς δοκιμασίας, εἰς ἣν μὲ ὑπέβαλλεν. » Ἐν τούτοις τὰ ἤθη τοῦ καιροῦ, τὰ παραδείγματα τῆς αὐλῆς, αἱ παρεκτροπαὶ τῆς νεότητος καὶ ἀδιαφορία τις καὶ ἀπρονοησία ἴσως, τὸν ἔρριψαν ἐπί τινα χρόνον εἰς ἄτακτον τινὰ βίον. Τὸν εὑρίσκομεν περιπεπλεγμένον εἰς πολλὰς μονομαχίας, προκληθείσας ἴσως ἐκ μηδαμινῶν ἀφορμῶν· κατὰ τὴν στιγμὴν ὅμως τῆς ἐκτελέσεως τῶν τοιούτων σοβαρῶν πράξεων, εἰ καὶ ἐκ μικρῶν ἀφορμῶν ὁρμωμένας, διεγείρονται ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ νέου Οὐΐλιαμ Ῥούσσελ σπουδαῖα αἰσθήματα καὶ ὅλως ἔμπλεα ἐρασμίου καὶ περιπαθοῦς ἀγαθότητος. Τὴν 2 Ἰουλίου 1663 ἔγραφε πρὸς τὸν πατέρα του, κόμητα τοῦ Βέδφορδ:

Μυλόρδε,

Εἰ καὶ μέγιστον θάρρος αἰσθάνομαι ν' ἀντισταθῶ πρὸς οἱονδήποτε, χωρὶς περὶ τῆς νίκης ν' ἀπελπισθῶ, γνωρίζων ὅμως, ὅτι ἡ διέξοδος τῆς

τοιαύτης πάλης ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς τύχης, ἡ δὲ νίκη δὲν ἀνήκει συνήθως πρὸς ὄντινα ἔχει τὴν μείζονα τόλμην, ἢ τὸν ὀρθότερον λόγον ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ἀλλ' εἰς τὸν εὐτυχέστερον, θέλω ν' ἀφήσω μετ' ἐμὲ τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμὰς, ὅπως σᾶς δηλώσω, ἂν ἡ τύχη μοὶ φανῇ ἐναντία, τὴν εὐγνωμοσύνην μου διὰ τὴν ἀγαθότητα καὶ τὴν ἀγάπην, ἣν παρ' ἀξίαν ἡ Υ. εὐγένεια ἐπεδαψίλευσε πρὸς ἐμέ. Ἔχων δὲ ὅλων τούτων βαθυτάτην συναίσθησιν, θέλω προσπαθήσει, ἐνόσῳ ζῶ, νὰ σᾶς τὸ ἀποδείξω διὰ τῶν πράξεών μου. Πραγματικῶς, Μυλόρδε, λογίζομαι ὁ εὐτυχέστερος τοῦ κόσμου ἔχων τοιοῦτον πατέρα, καὶ ἐλπίζω, ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι τοὐλάχιστον, δὲν θέλετε θεωρήσει ἑαυτὸν δυστυχῆ, διότι ἔχετε ἐμὲ υἱόν. Ἐὰν ἡ τύχη, Μυλόρδε, ἀποφανθῇ κατ' ἐμοῦ (καθότι ἄνευ τούτου ἡ ἐπιστολὴ αὕτη δὲν θέλει φθάσει εἰς χεῖράς σας) ἐπιτρέψετέ μοι νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μ' ἐνθυμηθῆτε, εὐεργετοῦντες τοὺς ὅσοι πιστῶς μὲ ὑπηρέτησαν. Σᾶς ἐξορκίζω δὲ νὰ μὴ πάθῃ ὁ φίλος μου Ταάφφε, διὰ τὴν εὐγενῆ αὐτοῦ προθυμίαν, ἣν κατέβαλε νὰ μὲ συντρέξῃ εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν, καθότι πολλάκις προσηνέχθη ὡς φίλος πιστότατος. Σᾶς παρακαλῶ δὲ νὰ τὸν ἀπαλλάξητε πάσης ἐκ τούτου ἐπιγενησομένης ἐνοχλήσεως. Δὲν ἀμφιβάλλω πρὸς τούτοις ὅτι θέλετε περιποιηθῆ τοὺς περὶ ἐμὲ, προσδιορίζοντες εἰς τὸν θεράποντά μου Ῥοβῖνον ἰσοβίως, εἴκοσι λίρας κατ' ἔτος, καθότι μὲ ὑπηρέτησε πιστῶς, μετὰ σπουδῆς καὶ ἀγάπης καὶ πολὺν χρόνον παρ' ἐμοὶ κατεδαπάνησεν. Ἐλπίζω δὲ ὅτι θέλετε ἀφειδῶς ἀμείψει τὸν γάλλον ὑπηρέτην μου, ὅστις μετὰ ζήλου καὶ ἀφοσιώσεως προσηνέχθη πρὸς ἐμὲ πάντοτε. Περὶ δὲ τῶν χρεῶν μου, πέπεισμαι ὅτι θέλετε φροντίσει νὰ ἐξοφληθῶσιν ἀκριβῶς καὶ πρὸς τοῦτο σημειῶ ἐφεξῆς ταῦτα. Ἐν πρώτοις ὀφείλω ἑκατὸν λίρας, ἔπειτα τεσσαράκοντα καὶ ἴσως τέσσαρας ἢ πέντε λίρας περιπλέον εἰς τὸν μυλόρδον Βρούκ. Δὲν ἐνθυμοῦμαι ἤδη ἕτερά τινα χρέη, ἐκτὸς τῶν ὅσων ὀφείλω ἀπὸ ἐνδύματα καὶ ἄλλας κατὰ τὸν τελευταῖον χειμῶνα γενομένας μοι προμηθείας, περὶ ὧν ὁ ὑπηρέτης μου θέλει παρουσιάσει τὸν λογαριασμόν. Δὲν ἔχω καιρὸν νὰ γράψω περισσότερα, καὶ τελευτῶ διαβεβαιῶν τὴν ὑμ. εὐγένειαν, ὅτι, ὡς οὐδεὶς ἄλλος, διατελῶ αὐτῇ, Μυλόρδε, φίλτατος υἱὸς καὶ ταπεινότατος θεράπων.

Οὐΐλιαμ Ῥοῦσσελ.

Ὅταν ἡ ψυχὴ ἦναι τοσοῦτον εὐθεία, αἰδήμων καὶ τρυφερὰ, ὁ βίος δὲν δύναται νὰ ἦναι ἐπὶ πολὺν χρόνον ἄτακτος. Ἕνεκα τούτου τάχιον τὰ ἤθη τοῦ Οὐΐλιαμ συνεμορφώθησαν πρὸς τὴν ψυχήν του. Πιθανώτατον δὲ εἶναι ὅτι ἡ Λαδὺ Βώγκαν συνετέλεσεν εἰς τὸν ἠθικὸν καταρτισμὸν τοῦ νέου, μεθ' οὗ ἔμελλε νὰ συζευχθῆ, καθότι ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων ἐπιῤῥοῆ, ἰσχυρωτέρα καὶ ἡδυτέρα εἶναι ἡ ἐπιῤῥοὴ ἔρωτος σώφρονος. Ἡ ἱστορία δὲν διετήρησε λεπτομέρειάν τινα περὶ τῶν πρώτων αὐτῶν σχέσεων, γνωρίζεται μόνον ἐξ ἐπιστολῆς τῆς ὁμοπατρίου αὐτῆς ἀδελφῆς Λαδὺ Περσὺ, ὅτι ἀπὸ τοῦ 1667 ὁ Οὐΐλιαμ Ῥοῦσσελ συνέλαβε σφοδρὸν ἔρωτα πρὸς τὴν ὡραίαν χήραν: « Ἐξηγεῖ, ἔ» γραφεν, ὡς καὶ ἄλλοι μετ' αὐτοῦ, ζωηρὰν ἐ» πιθυμίαν νὰ κερδίσῃ καρδίαν, ἥτις καθίσταται » πρὸς ὅλους τοσοῦτον ποθητὴ κατάκτησις. » Καὶ ἡ μὲν Λαδὺ Βώγκαν, ἄνευ τέκνων ἐκ τοῦ πρώτου αὐτῆς γάμου, ἦτο μεγάλης περιουσίας κληρονόμος, ὁ δὲ Οὐΐλιαμ Ῥοῦσσελ, ὢν δευτερότοκος υἱὸς δὲν εἶχε νὰ τῇ προσφέρῃ οὔτε περιουσίαν, οὔτε τίτλον τινά! Εἴπετο λοιπὸν νὰ ἦναι ἄτολμος καὶ πεφυλαγμένος. Ὑπῆρχεν ὅμως μεταξύ των στενώτατος καὶ ἄδολος ἔρως, ὥστε αἱ τοῦ κόσμου σκέψεις καὶ οἱ δισταγμοὶ δὲν ἠδυνήθησαν ἐπὶ πολὺν χρόνον νὰ τοὺς κρατήσωσι κεχωρισμένους. Οἱ γάμοι ἐγένοντο περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1670 ἔτους, ἡ δὲ Ῥαχὴλ Βριοθεσλεῦ κατὰ τὸ ἀγγλικὸν ἔθος διετήρησε τὸν τίτλον τῆς Λαδὺ Βώγκαν, μέχρι τοῦ 1678, ὅτε τοῦ πρωτοτόκου αὐτοῦ ἀδελφοῦ ἀποθανόντος ἐγένετο κληρονόμος τοῦ οἴκου καὶ περιεβάλλετο τὸν τίτλον τοῦ Λόρδου Ῥοῦσσελ. Ἀναμφιβόλως ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ἡ Λαδὺ Βώγκαν δὲν ἤθελεν ἐπὶ τοσοῦτον βραδύνει νὰ ἀναλάβῃ τὸ ὄνομα τοῦ ἀνδρὸς, ὃν ἠγάπα, καθότι ἤδη τὰ προσωπικὰ αἰσθήματα κατίσχυσαν τῶν ἀριστοκρατικῶν ἰδεῶν, καὶ πρὸ ὀλίγου ἡ Λαδὺ Κοῦπερ δὲν ἐδίστασε παραιτουμένη τοῦ τίτλου τῆς κομήσης νὰ παραδεχθῇ τὸ ὄνομα καὶ τὸν κατώτερον τίτλον τοῦ Λόρδου Παλμερστὼν, τὸν ὁποῖον ἐξελέξατο σύζυγόν της.

VI.

Ἡ ἁγνὴ καὶ εὐτυχὴς ἐρωτοπάθεια, τὸ γοητευτικώτατον τοῦτο τοῦ κόσμου θέαμα, ἡ ἐλευθέρα καὶ εἰλικρινὴς αὕτη ἔκρηξις τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τῶν ἐσωτερικῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων, παρέχει τοσαῦτα πρὸς ἡμᾶς θέλγητρα, ὥστε, εἰ καὶ δυνατὸν νὰ μᾶς παρουσιασθῇ πλήρης ἐνόχων παρεκτροπῶν, ψυχικῶν ταραχῶν, ἀποτυχιῶν καὶ θλίψεων, αἰσθανόμεθα ὅμως ἐπὶ τῇ μελέτῃ αὐτῆς ἡδονὴν ἄφατον. Ἡ ἐρωτοπάθεια αὕτη ἀναπτυσσομένη ἐν ἁρμονίᾳ μετὰ τῆς συνειδήσεως καὶ καταπλημμυροῦσα τὴν ψυχὴν εὐφροσύνης, χωρὶς νὰ μεταβάλῃ τὴν καλλονὴν ἢ τὴν εἰρήνην αὐτῆς, ἀνυψοῖ τὴν φύσιν ἡμῶν, ἱκανοποιεῖ τὰς βιωτικωτέρας καὶ θειοτέρας προσδοκίας μας, ἐν ἑνὶ λόγῳ ἐπανάγει ἡμᾶς ἐν τῷ παραδείσῳ. Ἡ σύζευξις τῆς Ῥαχὴλ Βριοθεσλεῦ μετὰ τοῦ Οὐΐλιαμ παρουσιάζει τὸν σπάνιον καὶ θαυμάσιον τοῦτον χαρακτῆρα. Εἴδομεν, μέχρι τοῦδε τὴν Ῥαχὴλ ἥσυχον, ἁπλῆν, ἐνάρετον χωρὶς ἐπιδείξεως καὶ χωρὶς προσπαθείας, ἀκολουθοῦσαν σωφρόνως τὴν εὐθεῖαν καὶ συνήθη τοῦ βίου ὁδόν. Ἀλλ' ἤδη ὁ ἐμπαθὴς ἔρως καὶ ἡ ὑπερτάτη εὐδαιμονία εἰσῆλθον ἐν τῇ καρδίᾳ ἐκείνῃ, ἥτις ἐπλάσθη μὲν ἐπιτηδεία νὰ αἰσθανθῇ τὰ πάθη ταῦτα, ἀλλὰ δὲν ἐφαίνετο ὅτι τὰ ἐπεζήτει. Ἡ Ῥαχὴλ λοιπὸν ἐπεδόθη καὶ προέβη

εἰς ταῦτα μετὰ πλήρους ἐλευθερίας καὶ πεποιθήσεως· ἀγαπῶσα δὲ τοσοῦτον ζωηρῶς, ὅσον καὶ ἀθῴως, ἐθεώρει ἑαυτὴν ἐντελῶς εὐδαίμονα. « Ἂν » καλλίτερον ἐγνώριζα νὰ λαλῶ, ἔγραφε πρὸς τὸν » σύζυγόν της, ἤθελα ἀποδώσει δικαιοσύνην εἰς » ἐμὲ αὐτὴν, ἐξηγοῦσα εὐκρινῶς εἰς τὸν φίλτατόν » μου Κύριον Ῥοῦσσελ, τὴν εὐδαιμονίαν, ἣ; ἀπολαύω » διὰτῶν πρὸς ἐμὲ ἐπανειλημμένων ἐνδείξεων ἀγάπης. Τοιαύτη δὲ εἶναι ἡ ἐρασμιότης αὐτῶν, ὥστε ματαίως προσπαθῶ νὰ εὕρω πᾶν ὅ,τι λείπεταί μοι, ἵνα μὲ καταστήσῃ ἀξίαν τηλικούτου » ἀγαθοῦ, καθότι οὐδὲ κἂν στιγμὴν ἀμφιβάλλω » περὶ τοῦ πρὸς ἐμὲ ἔρωτός του. Σὺ δὲ, φίλτατέ » μου, ὅστις οἶδας ν' ἀγαπᾷς καὶ νὰ θέλγῃς, » συμπλήρωσον τὴν εὐδαιμονίαν μου, πιστεύων » ἀληθῶς, ὅτι ἡ καρδία μου εἶναι πλήρης τοσαύτης πρὸς σὲ εὐγνωμοσύνης, σεβασμοῦ καὶ περι» παθοῦς ἀγάπης, ὅσης ἄνθρωπος πρὸς ἄνθρωπον » δύναται ἢ ὀφείλει νὰ ἔχῃ. » Ὀκτὼ δὲ ἔτη μετὰ ταῦτα ἔγραφεν ἐν ἑτέρᾳ ἐπιστολῇ: « Ἀκριβέ » μου, ἡ ταπεινὴ καὶ ἀφωσιωμένη σύζυγός σου » πράττει ὅ,τι δύναται, ὅπως αἰσθανθῇ ἀληθέστερον καὶ ζωηρότερον τὴν εὐδαιμονίαν της. » Ἡδύνομαι μανθάνουσα, ὅτι εὐχαριστεῖσαι εἰς » Στράτων καὶ εὔχομαι νὰ ζῇς, ἵνα εὐχαριστῆσαι » ἐπὶ πεντήκοντα ἔτη διαρκῶς! Ἂν ὁ Θεὸς τὸ ἐπι» τρέψῃ, ἠδυνάμην ν' ἀπολαύσω καθ' ὅλον τοῦτο » τὸ διάστημα τῆς συναναστροφῆς σου! ἐκτὸς ἄν » ποτε σοῦ συνέβαινε νὰ ἐπιθυμήσῃς ἑτέραν. Πι» στεύω ὅμως, ὅτι τότε θέλω ἐγκαταλείψει εὐ» χαρίστως τὸν κόσμον τοῦτον καὶ τὰ ἐν τῷ κό» σμῳ, πεποιθυῖα, ὅτι θέλεις φροντίσει περὶ τῶν » τέκνων μας. Ἔχουσι καλῶς ἀμφότερα καὶ ἡ μεγα» λειτέρα κόρη σου ἐλπίζει, ὅτι ἔλαβες τὴν ἐπι» στολήν της. » Ἀλλαχοῦ δὲ πάλιν ἓν ἔτος βρα» δύτερον. « Ἑτοιμάζεταί τις ν' ἀναχωρήσῃ καὶ πο» ρεύεται νὰ ἴδῃ ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου τὴν θέαν, πα» ρὰ πᾶσαν ἄλλην, ποθῶ ἐγώ. Δὲν ἀποφασίζω λοι» πὸν νὰ ἴδω ἀναχωροῦντα τὸν εὐτυχῆ τοῦτον » θνητὸν, χωρὶς νὰ εἴπω ὀλίγας τοὐλάχιστον λέ» ξεις πρὸς τὸν φίλτατόν μου . . . Ἤθελον νὰ τοῦ » εἴπω χίλια δύω, ἀδιάφορον ὁποῖα, ἤρκει, ὅτι » οἱ λόγοι ἀπευθύνονται εἰς ἐκεῖνον· ἀλλ' ὁ Σπέν» σερ, ὅστις λίαν πρωὶ ἔμελλε νὰ ἀναχωρήσῃ καὶ » τὸν ἐμπόδισα μέχρι τοῦδε, παρίσταται καὶ ἀ» ναμένει τὴν ἐπιστολήν. Γράφων σοι ἤδη » τέρπομαι τὴν πρωϊνὴν ταύτην ὥραν, μετὰ » δὲ τὸ πέρας τῆς ἐπιστολῆς, θέλω εἴσθαι παρη» γορημένη δι' ὅλης τῆς ἡμέρας. Σοὶ γράφω ἀπὸ » τῆς κλίνης μου, στηριζομένη ἐπὶ τοῦ προσκε» φαλαίου σου, ἐλπίζουσα ὅτι ἐπὶ ταύτης ἡ φιλ» τάτη μου κεφαλή σου αὔριον, καὶ πολλὰς ἀκόμη » ἡμέρας, θέλει ἀναπαυθῆ. Ἀφιεροῦμαι εἰς τὸ ἔλεος » τοῦ Θεοῦ, εἰς πεῖσμα τῶν ἐχθρῶν καὶ τῶν » φθονούντων σε. Ἀγάπαμε δὲ καὶ στέργε νὰ » σ' ἀγαπῶ, ὡς σὲ ἀγαπῶ. »

Καὶ δὲν περιωρίζετο ἡ Λαδὺ Ῥούσσελ εἰς τὴν ἁπλῆν μόνον μετὰ τοῦ συζύγου της περὶ τοῦ ἑαυτῆς ἔρωτος συνδιάλεξιν, ἀλλὰ δραστηρίως διωμολόγει αὐτὸν, διά τε τῶν μικροτέρων καὶ τῶν μεγαλειτέρων πραγμάτων ἐξίσου. Συμμορφουμένη δὲ πρὸς τὰς σχέσεις του καὶ τὰς ὀρέξεις του ἔζῃ μετ' αὐτοῦ μεταξὺ τοῦ κόσμου, ἢ εἰς τὴν ἐξοχὴν, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἢ τὴν προτίμησιν αὐτοῦ, σπουδάζουσα περὶ τῶν διασκεδάσεων καὶ τῆς εὐδαιμονίας του. Ὅταν δ' ἐχωρίζοντο ὁ εἷς εἰς Στράτων καὶ ὁ ἕτερος εἰς Λονδῖνον, ὅπερ σπανίως συνέβαινε, ἐφρόντιζε νὰ γνωρίζῃ τὰ πολιτικὰ καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ κόσμου νέα, τὰς ὑποθέσεις τῶν φίλων καὶ τὰ κοινωνικὰ συμβάντα, τὰ ὁποῖα διεβίβαζε πρὸς αὐτὸν προθύμως, ἀφελῶς, ἀπερίττως καὶ χωρὶς πρόθεσιν ἐπιδείξεως, ἀλλ' ὡς πρόσωπον ἀσχολούμενον μετὰ προσοχῆς νὰ συλλέγῃ πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ τὸν ἐνδιαφέρῃ ἢ νὰ τὸν διασκεδάσῃ. Κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ 1672 ἔγραφεν αὐτῷ ἐκ Λονδίνου « Εἶμαι βεβαία ὅτι ὁ φίλτατός μου » Κ. Ῥοῦσσελ ἠθέλησε νὰ μ' εὐχαριστήσῃ ὑπερ» βαλλόντως, παραγγείλας με νὰ τὸν γράψω διὰ » τοῦ σημερινοῦ ταχυδρομείου, ἂν καὶ τὴν πρώτην » ἐχωρίσθημεν, διότι καλῶς ἐγνώριζεν ὅτι μοὶ » ἦτον εὐάρεστον νὰ γνωρίζω, ὅτι τοιαύτη παρ' » ἐμοῦ γενομένη πρᾶξις δὲν ἤθελεν ἐκληφθῆ ὡς » αὐθάδεια. Καὶ ἠδύνατο τῷ ὄντι νὰ μὲ συμβῇ, κα» θότι διῆλθον σήμερον τὴν μακρὰν αὐτὴν ἡμέ» ραν, χωρὶς νὰ μάθω νέον ἢ ἄλλο τι, δυνάμενον » νὰ διασκεδάσῃ ὑμᾶς τε καὶ τὴν ἀγαπητὴν συν» τροφίαν σας. Ὅλους ὅσους βλέπω εἶναι ἡ μὲ φαί» νονται φορτικοὶ, ὁσάκις δὲν εἶσαι μεταξύ των, » καὶ δὲν πιστεύω ποσῶς, ὅτι ἡ πόλις εἶναι » ζωηρὰ, ἂν καὶ ἐπετύχομεν τὴν κατὰ θάλασαν νί» κην (1) . . . Ὑποτονθορίζουσιν, ὅτι οἱ Γάλλοι » δὲν προσηνέχθησαν ὡς σταθεροὶ φίλοι. Ὁ γά» μος τοῦ Δουκὸς τῆς Ὑόρκης διελύθη. Ἕνεκα » τούτου ἡ ἄλλης τινὸς ἀφορμῆς, δὲν ἔχει τὴν » συνήθη αὐτοῦ διάθεσιν. Λέγεται δ' ὅτι ἡ ἡγε» μονὶς αὐτοῦ προσφέρεται τῷ βασιλεῖ τῆς Ἱ» σπανίας καὶ ὅτι ὁ ἡγεμὼν ἡμῶν θέλει λάβει » τὴν θυγατέρα τοῦ Δουκὸς Ἔλβωφ (Elbœuf). Ἡ κυ» ρία Ὄγλη συζευγνύεται μετὰ τοῦ Κράϋεν Ὀού» αρδ, υἱοῦ τοῦ Τὸμ Οὔαρδ. Ὁ Τὸμ Οὐάρτων ἐ» πιδιώκει ἑτέραν ἐρωμένην, τὴν ἐγγόνην τῆς Λαδὺ » Ῥοσχέστερ· εἶναι ὅμως τοσοῦτον ἄτυχὴς ὥστε πολ» λαὶ ἀμφιβολίαι περὶ τῆς ἐπιτυχίας του ὑπάρχουσιν, » ἂν καὶ στενώτατος φίλος τῆς μάμμης της. Ὁ νέος » Ἀρουνδελ υἱὸς τοῦ λόρδου Ἀρουνδελ Τρερίσης πε» ριπαθῶς διάκειται πρὸς τὴν νέαν καὶ πορεύεται » ὅπου καὶ αὐτὴ μεταβαίνει. Χθὲς παραμόνευεν » ἵππος τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ἔμελλε νὰ ἐ» ξέλθῃ εἰς περίπατον καὶ ἐπλησίασε τὸ ὄχημα » παρ' ᾧ παρεπορεύετο ὁ Κύριος Οὐάρτων ἔφιπ» πος· Ὁ νέος Ἀρουνδελ ἀπωθήσας αὐτὸν προέ-

(1) Τὴν ἐν Selbay ναυμαχίαν γενομένην τὴν 26 Μαΐου 1672, καθ' ἣν ὁ Δοὺξ τῆς Ὑόρκης βοηθούμενος ὑπὸ μοίρας Γαλλικῆς ἐνίκησε τοὺς Ὁλλανδούς.

» βαλλε τὴν κεφαλήν του εἰς τὴν θυρίδα καὶ εἶ-
» πεν εἰς τὴν καλήν του, ὅτι οὐδεὶς ἄλλος ἐν τῷ
« κόσμῳ δὲν θέλει τολμήσει νὰ καυχηθῇ ὅτι τὴν
» λατρεύει μᾶλλον αὐτοῦ. Ὁ Κύριος Οὐάρτων, ὡς κα-
» λὸς χριστιανὸς προσέφερε καὶ τὴν ἑτέραν πα-
» ρειὰν, καθότι δὲν ἐφαίνετο, ὅτι ἔδιδε προσοχὴν εἰς
» τὰ γινόμενα, πλὴν ὁ Ἀρούνδελ ἠναγκάσθη ν' ἀ-
» ναχωρήσῃ, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὴν
» ἴδῃ ἢ νὰ τὴν ὁμιλήσῃ ἄλλοτε, ἐνῶ ὁ Οὐάρτον
» εἶναι τῆς οἰκίας συνήθης ».

Πλησίον ἢ κάλλιον ὑπεράνω τοῦ ἐνθέρμου καὶ τρυφεροῦ τούτου ἔρωτος, ἕτερον αἴσθημα, δὲν θέλω νὰ εἴπω ἕτερος ἔρως, καθότι δὲν ἀγαπῶ παρομοίας λέξεις ἐπὶ τοσοῦτον διαφόρων ἐννοιῶν, ἕτερον, λέγω, αἴσθημα κατεκυρίευε τὴν ψυχὴν τῆς Λεδὺ Ρουσσελ καὶ προενίσχυεν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις τῆς εὐδαιμονίας κατὰ τῶν μελλουσῶν τῆς δοκιμασίας ἡμερῶν. Ἦτο Χριστιανὴ, ἀληθῶς χριστιανὴ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν, πλήρης πίστεως πρὸς τὰ χριστιανικὰ δόγματα, ὑποταγῆς πρὸς τὰς χριστιανικὰς ἐντολὰς, ἄνευ αἱρεσιοπαθείας, ἀπαρεσκομένη πρὸς τὰς διενέξεις καὶ ὑπομεγαλοψύχου καὶ πεφωτισμένης καλοκαγαθίας πρὸς τοὺς ἀλλοφρονοῦντας αὐτῇ ἐκκαιομένη. Θέλομεν ἰδῆ μετ' ὀλίγον, ὅταν ὁ Θεὸς πατάξῃ αὐτὴν, μετὰ ποίας σπανίας προνοίας καὶ ἀρίστης ἁρμονίας, συνεβίβαζε τὰ ἀνθρώπινα πρὸς τὰ χριστιανικὰ αἰσθήματα, τὴν εὐσέβειαν δηλονότι καὶ τὸν ἔρωτα Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην θέλω νὰ καταδείξω τὴν θέσιν καὶ τὴν ἰσχὺν τὴν ὁποίαν κατεῖχεν ἡ πίστις ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς, ὅτε ἦτον ἐντελῶς εὐδαίμων, καὶ αὐτὴν ταύτην τὴν ψυχήν της ἀπηωρημένην ἐκ τῆς ἐγκοσμίου αὐτῆς εἰμαρμένης καὶ προπαρασκευαζομένην μετὰ ἰσχυρᾶς καὶ συντετριμμένης πεποιθήσεως νὰ δεχθῇ ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Θεοῦ τὰ κτυπήματα, ἢ κάλλιον τὸ κτύπημα τὸ ὁποῖον φαίνεται ὅτι προησθάνετο. Ἐν μιᾷ τῶν ἐπιστολῶν αὐτῆς ἐν ᾗ ἐπεδίδετο εἰς διαχύσεις ἐρασμίων τρυφερότητος καὶ εὐγνωμοσύνης ἐξηγήσεων, αἴφνης σταματᾷ καὶ τὸν » λέγει· « Τί ἔχω νὰ ζητήσω, εἰμὴ μόνον, ἂν ὁ » Παντοδύναμος τὸ κρίνῃ καλὸν, νὰ ἐξακολουθῇ νὰ » μοὶ ἐπιδαψιλεύῃ τὰς χάριτάς του; Ἂν δ' ἄλ- » λως εὐδοκήσῃ, ἂς μοὶ χορηγήσῃ τὴν ἰσχὺν νὰ » ὑποταχθῶ ἀγογγύστως εἰς τὰς θείας αὐτοῦ » βουλὰς καὶ εἰς τὴν ὑπερτάτην αὐτοῦ πρό- » νοιαν, καὶ ἂς διαφυλάξῃ τὴν καρδίαν μου εὐγνώ- » μονα δι' ὅλα τὰ ἔτη τῆς ἐντελοῦς εὐτυχίας, » τὴν ὁποίαν ἐδωρήσατό μοι. Οὗτος γινώσκει τὴν » στιγμὴ καθ' ἣν ἀρκούντως ἐχάρημεν καὶ ἀ- » πηλαύσαμεν τῶν ἀγαθῶν τοῦ κόσμου τούτου. » Ἐκλιπαρῶ δὲ μετὰ θερμότητος τὴν ἄπειρον αὐ- » τοῦ εὐσπλαγχνίαν, ὅπως, εἴ τις τῶν δύω ἡμῶν, » ὅπερ εἶναι ἀδιάφορον, μεταστῇ πρῶτος τοῦ βίου » μὴ μείνῃ ὁ ἕτερος ἄνευ προσδοκίας συνενώσεως » μετὰ τοῦ φίλου του. Ἐλπίζωμεν μετὰ χαρᾶς, » ὅτι θέλομεν συζήσει μέχρι βαθέως γήρατος, ἂν » δ' οὔ, μὴν ἀμφιβάλλωμεν, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν μᾶς » ὑποστηρίζει κατὰ τὴν δοκιμασίαν, εἰς ἣν θέ- » λει μᾶς ὑποβάλει. Πρέπει νὰ σκεπτώμεθα » ἐπὶ τῆς ἰδίας ταύτης, ἵνα μὴ αἴφνης προκα- » ταλάβῃ ἡμᾶς ἡ ὥρα ἀνετοίμους. Συγχώρησόν » με, ἂν ἐνδιατρίβω εἰς τοῦτο καθότι φρονῶ » ὅτι ἂν ἤμεθα προητοιμασμένοι πρὸς ὅλα τὰ » δυστυχήματα, θέλομεν ἀπολαμβάνει μετὰ πε- » ρισσοτέρας εἰρήνης τὴν παροῦσάν μας εὐδαι- » μονίαν, ἥτις ἐλπίζω νὰ ἦναι χρονία . . . Εὐ- » χώμεθα πρὸς τὸν Ὕψιστον, ὅπως οὕτω γίνῃ, » καὶ μὴ φοβώμεθα τίποτε· ὁ θάνατος ἀληθῶς » εἶναι τὸ ἔσχατον δυστύχημα καὶ τὸ ὁποῖον θο- » ρυβεῖ μᾶλλον τὴν φύσιν ἡμῶν· ἂς καταβά- » λωμεν ὅμως τὸν περὶ θανάτου ἄμετρον φόβον » εἴτε χάριν τοῦ φίλου μας, εἴτε χάριν ἡμῶν αὐ- » τῶν, καθότι θέλομεν βιώσει ἐν ψυχικῇ γαλήνῃ ».

Δέκα ἔτη εἶχον παρέλθει ἀφ' ἧς ἡμέρας ἡ Λαδὺ Ρούσσελ ἔγραφε τοὺς εὐσεβεῖς τούτους λόγους ἐκ Λονδίνου πρὸς τὸν σύζυγόν της, διαμένοντα εἰς Στράτων, ὅτε διατρίβοντος προσωρινῶς τοῦ Λόρδου Ρουσσελ ἐν Λονδίνῳ ἔγραφεν ἡ σύζυγός του ἐν ἔτει 1682 τὴν 25 Σεπτεμβρίου ἐκ Στράττων· » Δὲν γνωρίζω νέον τι ἀφότου ἀνεχώρησας. Ἐν μό- » νον βεβαίως γνωρίζω, ὡς εἶμαι βεβαία καὶ περὶ « τοῦ ζῆν, ὅτι ἀπὸ δώδεκα ἤδη ἐτῶν σὲ ἀγα- » πῶ τοσοῦτον περιπαθῶς, ὅσον οὐδεμία ἑτέρα » γυνὴ ἠδύνατο νὰ σ' ἀγαπήσῃ Ἐλπίζω νὰ ἦμαι » ἡ αὐτὴ καὶ ἐπὶ δώδεκα ἀκόμη ἔτη, πάντοτε » εὐτυχὴς καὶ ὅλη ὑμετέρα » (1)

VII.

Δέκα μῆνας μετὰ τὴν πλήρη ἔρωτος, εὐδαιμονίας καὶ πεποιθήσεως ἐπιστολὴν ταύτην, ὁ κεραυνὸς ἐξερράγη εἰς τὸν καθαρὸν αὐτὸν οὐρανόν. Ὁ λόρδος Ρούσσελ ἐκρατεῖτο ἐν τῷ πύργῳ τοῦ Λονδίνου, καὶ παρουσιάζετο ἐνώπιον τοῦ κακουργοδικείου τοῦ Ὀλδ-Βαίλεῦ κατηγορούμενος ἐπ' ἐσχάτῃ προδοσίᾳ. Ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἔδρευεν ἐν τῇ βουλῇ τῶν κοινοτήτων χωρὶς νὰ λαμβάνῃ μέγα μέρος, ἢ μέγα ἴσως συμφέρον εἰς τὰς συζητήσεις. Ἦτο νέος καὶ ἔκδοτος εἰς ἄλλας διασκεδάσεις ὡς ἐκ τῆς νεανικῆς ζωηρότητος. Ἡ Ἀγγλία ἐξήντλει κατὰ μικρὸν τὰς ἀπολαύσεις καὶ τὰς ἐλπίδας τῆς παλινορθώσεως. Αἱ ἐπαναστατικαὶ ἀναμνήσεις καὶ ἡ κατὰ τῶν ἀξιωμάτων αὐτῶν, τῶν πράξεων καὶ τῶν πραξάντων διαρκὴς καὶ ἐπίμονος ἀντίδρασις κατεῖχον τὰ πνεύματα, ὁ δὲ Κάρολος Β'. καὶ ἡ αὐλὴ αὐτοῦ ἐξεμεταλλεύοντο μετ' ἀσώτου ἐγωϊσμοῦ τὰ πάθη ταῦτα, ἅτινα διὰ τῆς μεγάλης αὐτῶν ἐκμεταλλεύσεως κατετρίβησαν, αἱ δὲ ἀπαιτήσεις των, τὰ ἐλαττώματα καὶ τὰ παραπτώματα αὐτῶν διήγειραν νέα ζητήματα καὶ νέα πάθη. Οἱ ἀρχαιότεροι βασιλικοὶ, οἱ ἄνθρωποι, οἵτινες ὑπηρέτησαν Κάρολον τὸν Α'. καὶ ἐπολέμησαν τὸν Κρόμβελλ ἐχάθησαν, νέοι δὲ καὶ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν των νέαι φατρίαι εἰσῆλθον εἰς

(1) Ἡ Λαδὺ Ρουσελ εἶχε τότε ἡλικίαν 43 ἐτῶν.

τὴν σκηνὴν ἤτοι ἡ μερὶς τοῦ τόπου, οἱ μετ' ὀλίγον δηλονότι ὀνομασθέντες *τόρεις καὶ οὐΐγγοι*, κληρονόμοι, ἀλλ' ἐντελῶς μετασχηματισθέντες, τῶν *Cavaliers* καὶ τῶν *têtes rondes*. Τὸ κοινοβούλιον εἶχε καταντήσει τὸ ἀγωνιστήριον καὶ τὸ οὐσιωδεστερον ὄργανον τῆς πολιτικῆς· κπὶ ἠκολούθει καί τοι καταρώμενον τὸ ἔργον, ὅπερ τὸ ἐπαναστατικὸν Μακροχρόνιον κοινοβούλιον εἶχεν ἐπιχειρήσῃ. Ἡ ἀνορθωθεῖσα μοναρχία ἐθριάμβευε δι' ὧν ὅπλων εἶχε καταβληθῆ· ὁ βασιλεὺς ἐκυβέρνα τὸν τόπον διὰ τοῦ κοινοβουλίου· τοῦτο δὲ διὰ τῶν ἀρχηγῶν του, οἵτινες κατήντησαν σύμβουλοι τοῦ στέμματος.

Κατά τινα σύμπτωσιν, τὴν ὁποίαν ὀφείλει τις νὰ παρατηρήσῃ μετὰ συγκινήσεως, ἡ σύζευξις τοῦ λόρδου Ρουσσελ μετὰ τῆς Λαδὺ Βωγκὰν συνέβη τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἐποχὴν καθ' ἣν μετὰ πατάγου ὁ Ρούσσελ προσετέθη εἰς τὴν μερίδα τοῦ τόπου, κατὰ τῆς βασιλικῆς. Ἡ οἰκιακὴ λοιπὸν αὐτοῦ εὐδαιμονία καὶ τὸ πολιτικὸν πάθος εἰσὶ ταυτόχρονα. Ἀνὴρ γενναίας καρδίας, προσηνοῦς καὶ ἁγνῆς, πρὸς δὲ πεπαιδευμένου, ἀλλ' οὐχὶ τοσοῦτον εὐρέως καὶ διορατικοῦ, χαρακτῆρος ἐπιμόνου μᾶλλον ἢ ἰσχυροῦ καὶ εὐκόλως ἀπὸ τὰς κλίσεις του παρασυρομένου, ἐγένετο τάχιστα ὁ λόρδος Ρουσελ εἷς τῶν ἐνθερμοτέρων ἀντιπάλων τῆς αὐλῆς καὶ ὁ ἠθικὸς στολισμὸς, ἂν ὄχι ὁ πολιτικὸς ἀρχηγὸς, τῆς μερίδος τοῦ τόπου. Πρόθυμος δὲ πάντοτε νὰ διακινδυνεύῃ ὑπὲρ τῆς ἰδέας του, ὑπερασπίσθη ἐπὶ ἕνδεκα ἔτη ἐν τῇ βουλῇ καὶ πολλάκις προέτεινε μάλιστα τὰ βιαιότερα ἀντιπολιτεύσεως μέτρα, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ κατὰ τοῦ δουκὸς τῆς Ὑόρκης βούλευμα, δι' οὗ ἀπεκλείετο τῆς διαδοχῆς τοῦ θρόνου, ὡς καθολικός. Ἡ ἀξία αὐτοῦ ἐν τῷ μέσῳ τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ μερίδος καὶ τοῦ ἔθνους δὲν προήρχετο μόνον ἐκ τοῦ ὅτι ἀφιεροῦτο ἐν τῷ συμφέροντι αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ διότι κατεγοήτευεν αὐτὴν διὰ τῆς διαρκοῦς σχεδὸν συμμετοχῆς τῶν προλήψεων, τῶν παθῶν, τῶν ἀπερισκεψιῶν καὶ τῶν παρεκτροπῶν αὐτῶν, τηρούμενος ἀείποτε ἀνώτερος μὲν ὅλων διὰ τῆς ἀρετῆς, ὅμοιος δὲ πρὸς ὅλους κατὰ τὸ πνεῦμα καὶ τὰ αἰσθήματα. Τοιουτοτρόπως ἐντὸς ὀλίγου ἐγένετο ὁ δημοτικώτερος καὶ ὁ μᾶλλον τιμώμενος τοῦ βασιλείου ἀνὴρ, ἡ δὲ ἁρμονία καὶ ἡ ἀμοιβαία συμπάθεια μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐθνικοῦ κόμματος ἦτο τοιαύτη ὥστε τίποτε δὲν ἠδυνήθη νὰ φωτίσῃ τὸν λόρδον Ρουσσελ περί τε τῶν ἐλλείψεων τῶν παλαιῶν αὐτοῦ φίλων καὶ περὶ τῶν ἰδίων ἑαυτοῦ παραπτωμάτων, καθότι αἱ περὶ τούτων ἀγγελίαι προήρχοντο ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς, τοὺς ὁποίους δὲν πιστεύει τις ποτέ. Μόνη ἡ Λαδὺ Ρούσσελ, μ' ὅλην αὐτῆς τὴν σωφροσύνην καὶ τὸν ἔρωτα, ἀμφίβαλλε περὶ τῆς ὀρθότητος καὶ ἀνησύχει περὶ τῶν συνεπειῶν τῆς διαγωγῆς τοῦ συζύγου αὐτῆς, περὶ ἧς μετ' εἰλικρινείας σταθερᾶς καὶ τρυφερᾶς τῷ ἐλάλει. Πολιτικῶς καὶ θρησκευτικῶς συγεμερίζετο τὰς δόξας, τὰ αἰσθήματα καὶ τοὺς πόθους τοῦ λόρδου Ρουσσελ. Καὶ εἶχε μὲν τὴν καρδίαν ὑπερήφανον καὶ πατριωτικῶς ἀσχολουμένην περὶ τῆς τύχης τοῦ τόπου της, ἀλλ' εὐθύτερον, καθαρώτερον, προορατικώτερον καὶ οὐχὶ προκατειλημμένον τὸ πνεῦμα. Κατὰ Μάρτιον τοῦ 1678 καθ' ἣν στιγμὴν ὁ λόρδος ἡτοιμάζετο νὰ ὑποστηρίξῃ ἐν τῇ βουλῇ ἀντιπολιτευτικὴν πρότασιν δριμυτάτην, ἔλαβεν ἐν τῇ συνεδριάσει τὴν ἀκόλουθον ἐκ τῆς συζύγου του ἐπιστολήν.

« Ἡ ἀδελφή μου, ἥτις εἶναι ἐνταῦθα, μὲ λέγει, » ὅτι χθὲς ἤκουσε νὰ λέγεται εἰς τὸν σύζυγόν » της, ὅτι θέλεις λάβει μέρος εἰς τὴν συζη- » τουμένην ἤδη ὑπόθεσιν ἐν τῇ βουλῇ· γνωρίζεις » τὶ θέλω νὰ εἴπω· Θορυβοῦμαι ἐπὶ τούτῳ καὶ » σ' ἐξορκίζω νὰ μὲ εἴπῃς ἐν πάσῃ ἀληθείᾳ, ἂν » θέλῃς τὸ κάμει. Ἂν τὸ κάμῃς εἶμαι βεβαία » ὅτι θέλεις μετανοήσει. Σοῦ ζητῶ μίαν φορὰν » ἀκόμη νὰ μάθω τὴν ἀλήθειαν. Εἶναι καὶ πρὸς » ἐμὲ καὶ πρὸς τὴν ἀδελφήν μου ὀδυνηρὸν » νὰ μένωμεν ἐν ἀμφιβολίᾳ. Ἂν δύναμαί τι ἐπὶ » σοὶ παρακαλῶ μὴ λαλήσῃς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμέ- » νου τούτου· τοὐλάχιστον σιώπα σήμερον ».

Δὲν χρειάζεται νὰ ἐπαναλάβῃ τις τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ὅπως πεισθῇ, ὅτι καὶ ἄλλοτε ἡ Λαδὺ Ῥοῦσσελ ἐλάλει οὕτω πρὸς τὸν σύζυγόν της, καθότι ἡ ἐπιμονὴ αὐτῆς εἰς τὸ νὰ τὸν ἐξορκίσῃ νὰ εἴπῃ τὴν ἀλήθειαν, περιλαμβάνει γλυκύτατον παράπονον, διότι πολλάκις ἔκρυψεν αὐτὴν, καὶ ζωηρὰν συνάμα φροντίδα περὶ ἐκείνου πρὸς τὸ ὁποῖον δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ ὅτι θέλει προλάβει. Ἐξεπλάγη ἀναμφιβόλως ὁ λόρδος Ῥούσσελ περὶ τοῦ διαβήματος τούτου τῆς συζύγου του, ἐπειδὴ περιφροντίστως διετήρησε τὴν ἐπιστολὴν γράψας ἰδιοχείρως εἰς τὸ κάτω μέρος αὐτῆς τὴν ἡμέραν καὶ τὸν τόπον ἔνθα τὴν ἔλαβε. Πιστεύω δὲ, ὅτι δὲν ἠκολούθησε τὴν συμβουλὴν τῆς συζύγου του καὶ ἤδη ὡς πιθανῶς καὶ ἄλλοτε.

(ἀκολουθεῖ)

Ο ΕΡΥΘΡΟΣ ΠΕΙΡΑΤΗΣ.

(Συνέχεια ἴδε φυλ. 62.)

Κεφάλαιον Ζ'.

Ἀποχωρήσαντος τοῦ Οὐΐλδερ μόνος ἔμεινε πάλιν ἐν τῷ θαλάμῳ ὁ Πειρατής. Ἡ ἐγκάρδιός του ἀγαλλίασις ἐπεχύθη τότε εἰς τὸ πρόσωπόν του τὸ μέχρις ἐκείνου ψυχρὸν καὶ ἐπέλαμψεν εἰς τὸ βλέμμα του τὸ ἀκτινοβόλον.

Μετὰ στιγμὴν δὲ, ὑπολογίσας ὅτι ὁ Οὐΐλδερ

ἦν ἤδη ἐν τῷ κάτωθι θαλάμῳ καὶ ἐκράτει εἰς χεῖρας τοὺς κώδηκας τοῦ πλοίου, ἔκρουσε τρίτον ἤδη τὸ σινικὸν κρόταλον καὶ ὁ μικρὸς Ῥοδερίκος ἐπεφάνη ὡς πολλάκις ζωηρός.

— Λοιπὸν, εἶπεν ὁ Πειρατής, τοῦ ἔδωκες τὸν κανονισμόν;

— Μάλιστα, κύριε πλοίαρχε.

— Τώρα ἀνακάλεσε τὸν στρατηγὸν, Ῥοδερίκε· θέλω νὰ τὸν ὁμιλήσω. Σὺ δὲ ὕπαγε πλέον νὰ ἀναπαυθῇς· καλὴν νύκτα, παιδί μου.

Ἀλλ' ὁ παῖς, ἀντὶ κατὰ τὸ σύνηθες νὰ ὑπακούσῃ προθύμως εἰς τὴν διαταγὴν ταύτην, περιεστράφη περὶ τὴν ἔδραν τοῦ κυρίου του θέλων προφανῶς ἀλλὰ μὴ τολμῶν νὰ τῷ ὁμιλήσῃ· μὴ ἐπιτυχὼν ὅμως κἀνὲν τούτου βλέμμα ἐστράφη καὶ κατέβη βραδέως τὴν κλίμακα τὴν ἄγουσαν εἰς τὸν κατώτερον ὄροφον.

Μετ' ὀλίγον δὲ ἀνεφάνη ὁ στρατηγός. Περιττὸν κρίνομεν νὰ ἐνδιατρίψωμεν εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς δευτέρας ταύτης ἐμφανήσεως τοῦ διακεκριμένου τούτου ἀνδρός· διότι αὕτη δὲν διέφερε κατ' ἄλλο τῆς πρώτης εἰμὴ καθόσον ὁ στρατηγὸς, ἀναβὰς ἤδη ὁλόκληρον τὴν κλίμακα, ἐπεφάνη ὁλόσωμος ἐν τῷ θαλάμῳ καὶ ἀπέδειξεν ἀληθεῖς τὰς περὶ τοῦ λιγυροῦ αὐτοῦ ἀναστήματος ἀσθενεῖς ἡμῶν εἰκασίας καὶ σκέψεις. Σημειώσεως ὅμως ἄξιον εἶναι, ὅτι τοσοῦτον εἶχεν ἐξοικειωθῆ πρὸς τὰς τακτικὰς στρατιωτικὰς κινήσεις, ὥστε ἐφαίνετο ἀπολέσας τὴν ἔμφυτον εἰς πάντα τὰ ζῶα αὐτοκινησίαν, οὐδὲν δὲ μέλος ἠδύνατο νὰ κινήσῃ χωρὶς νὰ προκαλέσῃ καὶ ἐκ μέρους τῶν ἄλλων μελῶν του ἀνάλογόν τινα κίνησιν.

Εἰσελθὼν εἰς τὸν θάλαμον ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὸ μέτωπον εἰς ἔνδειξιν χαιρετισμοῦ καὶ μετὰ τοῦτο ἔστη πρὸ τοῦ πλοιάρχου περιμένων τὰς διαταγὰς αὐτοῦ.

— Στρατηγὲ, εἶπεν οὗτος ἐξαπλωθεὶς ἐπὶ ἀνακλιντῆρος, ἔχω νὰ σοὶ λαλήσω· κάθησε.

Ὁ στρατηγὸς προσέκλινε τοξοειδῶς εἰς σημεῖον εὐχαριστήσεως, ὑπῆγε καὶ ἔλαβεν ἕδραν ἀπὸ γωνίας τινὸς, ἔπειτα δὲ ἐπέστρεψε μεμετρημένῳ καὶ ζωηρῷ τῷ βήματι πλησίον τοῦ Πειρατοῦ καὶ ἐκάθησε. Πάσας δὲ ταύτας τὰς κινήσεις διεξήγαγε διὰ πολλῆς τῆς χάριτος καὶ ἀξιοπρεπείας.

— Στρατηγὲ, τῷ εἶπεν ὁ Πειρατὴς, ἡ ἐκστρατεία ἀκόμη δὲν ἐτελείωσε.

— Τί μένει νὰ πράξωμεν; Ἡ μάχη ἐκερδήθη καὶ ὁ ἐχθρὸς συνελήφθη αἰχμάλωτος.

— Ναὶ, ἐξεπλήρωσες τὴν ὑπηρεσίαν σου, σὺ, ἡ ἐδική μου ὑπηρεσία ὅμως ἀκόμη δὲν ἐξεπληρώθη. Εἶδες τὸν νεοσύλλεκτόν μας; Πῶς σοὶ ἐφάνη;

— Φαίνεται ναυτικός.

— Καθὼς βλέπω δὲν σοὶ ἀρέσει, ἀλλ' ὅταν τὸν ἰδῇς εἰς ὑπηρεσίαν θὰ μεταβαλῇς γνώμην. Τώρα ἔχω νὰ σὲ ζητήσω μίαν ὑπηρεσίαν ἀκόμη. Εἰς λέμβον τινὰ πλησίον τοῦ πλοίου μας θὰ εὕρῃς δύο ναύτας, ἕνα λευκὸν καὶ ἕνα μαῦρον· φέρε τους ἐπάνω καὶ φρόντισε νὰ τοὺς μεθύσῃς ἐντελῶς.

— Πολὺ καλὰ, ἀπεκρίθη ὁ στρατηγὸς κινηθεὶς ὅπως ἐγερθῇ.

— Ἀκόμη μίαν στιγμὴν περίμεινε, προσέθετο ὁ Πειρατής. Ποῖον θὰ μεταχειρισθῇς πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ στρατηγήματος τούτου;

— Ὁ Νιχτιγγάλης εἶναι, νομίζω, ὁ ἐπιτηδειότερος πάντων εἰς τὸ πλοῖον.

— Ἄ! μάλιστα, εἶδα καὶ αὐτοῦ τὰς ἐπιτηδειότητας. Τὸν ἔστειλα εἰς τὴν ξηρὰν ὅπως εὕρῃ ἀέργους τινὰς ναύτας θέλοντας νὰ ἔλθωσι μαζῆ μας καὶ ἔπειτα περάσας ἀπὸ ἓν οἰνοπωλεῖον, τὸν εὗρον ἐνθρονισμένον εἰς τὸ τελευταῖον θρανίον καὶ δημηγοροῦντα ὡς δικηγόρον καλοπληρωθέντα, ὥστε ἂν δὲν ἐπρόφθανα θὰ ἤρχετο εἰς χεῖρας μὲ ἕνα ἐκ τῶν περικυκλούντων αὐτὸν ναυτῶν.

— Λοιπὸν ἀνσδέχομαι τὴν ἐντολὴν ἐγὼ ὁ ἴδιος εἶπεν ὁ στρατηγός.

— Τότε εἶναι ἀκόμη καλήτερον. Ὕπαγε λοιπὸν, στρατηγὲ, καὶ στεῖλέ μου καὶ τὸν αἰχμάλωτόν σου.

Ὁ στρατηγὸς κατένευσεν, ἠγέρθη ὡς δι' ἐλατηρίου καὶ ἐξῆλθε.

Μείνας δὲ μόνος ὁ Πειρατὴς ἐβυθίσθη εἰς διαλογισμούς.

— Ἴσως, ἔλεγεν, εἶναι ἀδυναμία μου τὸ νὰ ἔχω ἐμπιστοσύνην ἀπεριόριστον εἰς νέον τὸν ὁποῖον κατὰ πρῶτον ἤδη βλέπω, μόνον καὶ μόνον διότι ἔχει φυσιογνωμίαν εἰλικρινῆ καὶ φαίνεται ἐνθουσιώδης. Διὰ νὰ ἀηδιάσῃ τόσον ἐνωρὶς τὸν κόσμον ὁ Κ. Οὐίλδερ οὗτος καὶ νὰ ἐπιδιώκῃ κινδύνους καὶ ῥωμαντικὰς ἐπιχειρήσεις, πρέπει νὰ ἔχῃ βεβαίως λόγους ἰσχυρωτάτους· πρέπει λοιπὸν καὶ ἡμεῖς, δραττόμενοι τῆς διαθέσεώς του ταύτης νὰ ὠφεληθῶμεν ἀπ' αὐτὸν, διότι εἶναι ἄριστος ναύτης, χωρὶς νὰ ῥιψοκινδυνεύσωμεν χαλαρόνοντες ἀμέσως τὸν χαλινόν· εἰς τοιαύτας κινδυνώδεις ἐπιχειρήσεις διὰ νὰ ἦναι τις ἀσφαλὴς πρέπει νὰ ὑποθέτῃ πάντας τοὺς ἀνθρώπους προδότας καὶ νὰ προφυλάττεται ἀπ' αὐτούς. Ὁ Οὐίλδερ εἶναι ἀφωσιωμένος εἰς τοὺς δύο ἐκείνους ναύτας· παρ' αὐτῶν θὰ μάθω τὴν ἱστορίαν του καὶ θὰ τοὺς κρατήσω ὡς ὁμήρους τῆς ἐπανόδου καὶ πίστεώς του. Ἐὰν μὲ προδώσῃ, αὐτὸς μὲν δὲν θὰ ὠφεληθῇ κατ' οὐδὲν, ἴσως μάλιστα θὰ βλαφθῇ, ἐγὼ δὲ θὰ κερδήσω οὕτω δύο καλοὺς ναύτας, καὶ εἰς τὸ στάδιον εἰς τὸ ὁποῖον ὥρμησα οἱ ναῦται εἶναι τὸ μᾶλλον ἀναγκαιοῦν μοι πρᾶγμα.

Ἐνῷ δὲ τοιοῦτοι διαλογισμοὶ ἐβάρυνον τὸ πνεῦμα τοῦ Πειρατοῦ, καὶ ἡ κίνησις τῶν χειλέων του καὶ τὰ μειδιάματα καὶ αἱ διάφοροι τοῦ προσώπου παθήσεις καὶ οἱ μορφασμοὶ καὶ αἱ χειρονομίαι του αἱ ῥαγδαῖαι ἐξέφαινον τὴν συγκίνησιν τῆς ψυχῆς του, δύο ναῦται ἡρακλείου ἀναστήματος εἰσελθόντες ἄφνης εἰς τὸν θάλαμον ἀπέθεσαν ἐπὶ ἕδρας ἀνθρώπινόν τι σῶμα καὶ πάραυτα

ἀπεχώρησαν σιωπηλοὶ ὡς καὶ εἰσῆλθον. Τὸ σῶμα τοῦτο ἔμεινεν ἀκίνητον, ὡς ἐτέθη, ἄναυδον, συνεσταλμένον, καὶ ἤθελέ τις τὸ ὑπολάβει ὡς νεκρὸν ἐὰν δὲν ἔβλεπε τοὺς ἐπτοημένους ὀφθαλμούς του δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ στρεφομένους. Ὁ φόβος καὶ ἡ κατάπληξις εἶχον ἀφαιρέσει ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον πᾶσαν δύναμιν καὶ πᾶσαν αἴσθησιν.

Ὁ Πειρατὴς ἔρριψεν ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα σαρκαστικὸν καὶ εἶπε.

— Ὦ! Σὶρ Ἕκτωρ Ὁμέσπη, καλῶς ὡρίσατε!

Ὁ δυστυχὴς ῥάπτης, (διότι αὐτὸς ὁ ἴδιος ἦτο) γαλβανισθεὶς ἐκ τῆς φωνῆς ταύτης μετέφερε τὸ ἀποπλανημένον βλέμμα του ἀπὸ τῶν πολυτιμοτάτων σκευῶν τοῦ θαλάμου εἰς τὸ εἰρωνικὸν πρόσωπον τοῦ πλοιάρχου.

— Σὶρ Ἕκτωρ, ἐπανέλαβεν ὁ Πειρατὴς, καλῶς ὡρίσατε, σᾶς εἶπα.

— Ὁ Θεὸς ἂς συγχωρήσῃ τὰς ἁμαρτίας τοῦ δυστυχοῦς πατρὸς ἑπτὰ μικρῶν παιδίων! Ἀ! τίποτε δὲν θὰ κερδήσῃς, ἀνδρεῖε Πειρατὰ, φονεύων ἕνα πτωχὸν ἐργάτην ὁ ὁποῖος εἶναι σκυμμένος ἀπὸ τὸ πρωὶ ἕως τὸ ἑσπέρας εἰς τὸ τραπέζιόν του.

Ὁ Πειρατὴς ἔλαβε τὸ μαστίγιόν του ἀπὸ τῆς τραπέζης ἐφ' ἧς τὸ εἶχε ῥίψει καὶ δι' αὐτοῦ ἐκτύπησεν ἐλαφρῶς τὸν ὦμον τοῦ ῥάπτου, ὡς διὰ νὰ λύσῃ τρόπον τινὰ διὰ μαγικῆς μεθόδου τὴν γοητείαν ἥτις κατεῖχε αὐτόν.

— Σὶρ Ἕκτωρ, ἐπανέλαβεν, οἱ λόγοι σου εἶναι ἀνάξιοι ἱππότου. Ἔλα εἰς τὸν ἑαυτόν σου, τίμιε καὶ εὐπειθέστατε ὑπήκοε! Ἰδοὺ ἡ τύχη σοὶ προσμειδιᾷ· πρό τινων ὡρῶν παρεπονεῖσο ὅτι δὲν εἶχες ἐργασίαν, τώρα θὰ ἐργάζεσαι δι' ὅλον τὸ πλήρωμα.

— Ἄ! ἀξιότιμε καὶ μεγαλόψυχε Πειρατὰ, ἀνεφώνησεν ὁ Ὀμέσπης ὅστις εἶχεν ἤδη ἀναλάβει τὴν χρῆσιν τῆς γλώσσης του, ἄ! εἶμαι ἀφανισμένος ἄνθρωπος! διότι δὲν ἦσαν ὀλίγα ὅσα ὑπέφερα! Πέντε μακροὶ καὶ καταστρεπτικοὶ πόλεμοι...

— Ἀρκεῖ! σοὶ εἶπα ὅτι ἡ τύχη ἤρχισε νὰ σὲ εὐνοεῖ καὶ σὲ ἔφερε πλησίον μου. Εἰς πλοῖον τὸ ὁποῖον ἔχει τόσον πλήρωμα ποτὲ δὲν λείπει ἡ ἐργασία, ἑκάστη δὲ βελονιὰ σου θὰ σοὶ πληρόνεται γενναίως, διότι ἡμεῖς ἔχομεν τὸν τρόπον νὰ ἀνταμείβωμεν τοὺς ἐργάτας μας — Ἰδέ!

Καὶ ταῦτα λέγων ὁ Πειρατὴς ἔθεσε τὸν δάκτυλον ἐπὶ ἐλατηρίου καὶ ἀπόκρυφος σύρτης ἠνεῴχθη πλήρης χρυσῶν νομισμάτων πάντων τῶν χριστιανικῶν κρατῶν. Ἡ ἐπίδειξις τοῦ θησαυροῦ τούτου ἐπροξένησε βαθυτάτην ἐντύπωσιν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ἀγαθοῦ ῥάπτου, ὅστις οὔτε εἶδε, οὔτε ὠνειρεύθη κἂν ποτε τοσαῦτα πλούτη ἐπὶ τῷ αὐτῷ συνηγμένα. Ἀλλὰ συνελθὼν εἰς ἑαυτὸν μετά τινα χρόνον μετέφερε τοὺς ἐκστατικοὺς ὀφθαλμούς του ἀπὸ τῶν θησαυρῶν εἰς τὸν κτήτορα αὐτῶν καὶ ἠρώτησε διὰ φωνῆς τρεμούσης ἐκ συγκινήσεως.

— Τί πρέπει λοιπὸν νὰ κάμω, ἐνδοξότατε καὶ μεγαλοπρεπέστατε Πειρατὰ, τί πρέπει νὰ κάμω διὰ νὰ λάβω τὸ μέρος μου ἀπὸ τὸν θησαυρὸν τοῦτον;

— Ὅ,τι καθημερινῶς κάμνεις καὶ εἰς τὴν ξηρὰν, νὰ κόπτῃς καὶ νὰ ῥάπτῃς. Ἴσως κάποτε καταφεύγωμεν εἰς τὴν ἐπιτηδειότητά σου πρὸς κατασκευὴν ἐνδυμάτων ὁσάκις θελήσωμεν νὰ μεταμφιεσθῶμεν.

— Ἰδοὺ τεχνάσματα τοῦ διαβόλου ὅπως παρασύρῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἁμαρτίαν. Ἀλλὰ, ἔξοχε Πειρατὰ, εἰς τὴν πόλιν ἔξω ἀφῆκα τὴν Ἀνδρομάχην τὴν ἀπαρηγόρητον σύζυγόν μου...

— Ἕκτωρ καὶ Ἀνδρομάχη, ὡραῖος συνδυασμὸς ὀνομάτων! ἀνεφώνησεν εἰρωνικῶς ὁ Πειρατής.

— Ὄχι ὅμως καὶ τυχαῖος· τὴν ἐνυμφεύθην μόνον καὶ μόνον διὰ τὸ ὄνομα, διότι ἤκουσα ὅ-ι τὸ ἰδικόν μου ὄνομα καὶ τὸ ἰδικόν της τὰ ἔφεραν δύο βασιλεῖς μεγάλοι. Εἰς τὰ τοιαῦτα ἐγὼ εἶμαι ἰδιότροπος.

— Θαυμάσια!

— Ἀληθινὰ εἶναι γραῖα καὶ ἄσχημη, εἶναι ὅμως πιστὴ εἰς τὰ συζυγικά της καθήκοντα, καὶ τοῦτο εἶναι μέγα πρᾶγμα εἰς τοὺς καιροὺς τοὺς ὁποίους ἐφθάσαμεν Ὅπως δήποτε εἶναι ἡ νόμιμος σύζυγός μου καὶ μήτηρ πολυτέκνου οἰκογενείας— τὴν συνιστῶ ὅθεν ταπεινότατα εἰς τὴν μεγαλοπρεπεστάτην γενναιότητά σας.

— Τίποτε δὲν θὰ τῆς λείψῃ Τὸ πλοῖόν μου εἶναι ἄσυλον εἰς τοὺς δυστυχεῖς συζύγου· ὅσοι δὲν ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ ἦναι κύριοι εἰς τὴν οἰκίαν των ἔρχονται ἐδῶ καὶ ζητοῦσι καταφυγήν. Ἔβδομος σὺ, Κ. Ὀμέσπη, εὑρίσκεις τὴν εἰρήνην κατακλειόμενος εἰς τὸ ἱερὸν τοῦτο μοναστήριον· ὅσον δὲ διὰ τὰς οἰκογενείας τὰς ὁποίας οἱ φυγάδες ἀφίνουσιν εἰς τὴν ξηρὰν ἡμεῖς ἔχομεν τὰ μέσα νὰ τὰς βοηθῶμεν καὶ οὕτω καὶ τὰ δύο μέρη μένουσιν εὐχαριστημένα.

— Θαυμάσια! ἀξιότιμε Πειρατά, εἶμαι πεπεισμένος ὅτι δὲν θὰ λησμονήσητε οὔτε τὴν γυναῖκα, οὔτε τὰ πτωχά μου τὰ παιδία, καὶ ἐὰν, κατὰ τύχην, ἐγὼ ἐργάζωμαι διὰ τὴν μεγαλόδωρον γενναιότητά σας, εἴτε ἀμισθὶ, εἴτε μὲ μισθὸν, ἡ γρηὰ καὶ τὰ παιδιά της θὰ τρέφωνται δι' ἐξόδων σας.

— Σοὶ δίδω τὸν λόγον μου, δὲν θὰ τοὺς ἀφήσω ἀβοηθήτους.

— Ἴσως, δικαιότατε Πειρατὰ, ἂν μοῦ δώσητε προκαταβολὴν τινα ἀπὸ τὸν σωρὸν τοῦτον τοῦ χρυσίου ἡ σύζυγός μου θὰ ἡσυχάσῃ. Ἐὰν τὸ πνεῦμά της δὲν ἦτο τόσῳ τεταραγμένον, βεβαίως ὀλιγώτερον ζῆλον θὰ κατέβαλλε πρὸς ἀναζήτησίν μου. Γνωρίζω τὸν χαρακτῆρά της καὶ φοβοῦμαι ὅτι ἡ ἐπικειμένη ἐσχάτη ἔνδεια θὰ τὴν κάμῃ νὰ σύρῃ φωνὰς ἱκανὰς νὰ διεγείρωσιν ὅλην τὴν πόλιν.

Ὁ Πειρατὴς ὅστις ἔρρεπε κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν, ἐμειδίασεν, ἔτεινε τὴν χεῖρα καὶ ἀνοίξας ἐκ νέου τὸν σύρτην ἔλαβε δραχμὴν χρυσίου καὶ παρουσιάσας αὐτὸ πρὸς τὸν ῥάπτην.

— Θέλεις, εἶπε, νὰ λάβῃς τὸ χρυσίον τοῦτο καὶ νὰ ὁρκισθῇς ;

— Ὁ Κύριος νὰ μὲ φυλάξῃ ἀπὸ τὸν πειρασμὸν, εἶπεν ὁ ῥάπτης. Ἡρωϊκὲ Πειρατὰ, ἐγὼ φοβοῦμαι τὴν δικαιοσύνην· ἐὰν κατὰ κακὴν τύχην, βασιλικόν τι πλοῖον ἤρχετο καὶ μᾶς ἐζήτει ἔριδας, ἢ ἐὰν τρικυμία τις μᾶς ἔρριπτεν εἰς τὴν ξηρὰν καὶ ἐγὼ εὑρισκόμην εἰς ἀμέσους σχέσεις μετὰ τοῦ πληρώματός σας, φαντασθῆτε ὅτι θὰ ἐκτεθῶ εἰς μεγάλους κινδύνους. Τολμῶ λοιπὸν νὰ ἐλπίσω, ἀξιότιμε καὶ ἐντιμότατε Πειρατὰ, ὅτι δὲν θὰ ὁμολογήσετε ὅσας ἐκδουλεύσεις σᾶς κάμω ἕως τότε· ἐλπίζω ὅμως ἐπίσης καὶ ὅτι δὲν θὰ μὲ λησμονήσετε εἰς τὴν διανομὴν τῶν εὐεργετημάτων.

— Ὁποῖος ῥάπτης! ἐψιθύρισεν ὁ Πειρατὴς ἐν ἀνυπομονησίᾳ καὶ ἔκρουσε τὸ σινικὸν κρόταλον τόσον σφοδρῶς ὥστε ὅλον τὸ πλοῖον ἀντήχησε· πάραυτα δὲ πολλαὶ κεφαλαὶ προέκυψαν εἰς τὰς διαφόρους θύρας τοῦ θαλάμου καὶ φωνὴ ἀρρενωπὴ ἠρώτησε τὸν πλοίαρχον τί διατάττει.

— Φέρετε τὸν ἄνθρωπον τοῦτον εἰς τὴν στρωμνήν του, εἶπεν αὐτός.

Καὶ ἐν μιᾷ στιγμῇ ὁ Ὀμέσπης, ὅστις, εἴτε ἐκ φόβου, εἴτε ἐκ πολιτικῆς, ἐφαίνετο ὡς ἀδυνατῶν νὰ κινηθῇ, ἀφηρπάγη τῆς ἕδρας του καὶ ἐκομίσθη ἄνευ πολλῶν περιποιήσεων μέχρι τῆς θύρας δι' ἧς εἶχεν εἰσέλθει ἢ μᾶλλον ἐμβιβασθῇ.

— Σταθῆτε, ἐφώνησεν, ἔχω ἀκόμη νὰ εἴπω ἕνα λόγον. Τιμιώτατε καὶ νόμιμε Πειρατὰ, σᾶς εἶπα ὅτι δὲν δέχομαι ὑπηρεσίαν ἐντὸς τοῦ πλοίου· δὲν σᾶς ἀπαρνοῦμαι ὅμως καὶ ὅλως διόλου. Ἂν ἀγαπᾶτε, ἠμποροῦμεν νὰ συμβιβασθῶμεν εἰς τρόπον ὥστε καὶ οἱ δύο νὰ μείνωμεν εὐχαριστημένοι. Διότι ἐγὼ θέλω νὰ φέρω μέχρι τοῦ τάφου μου ὄνομα ἔντιμον καὶ νὰ ζήσω τὸ ὑπόλοιπον τῆς πολυπαθοῦς μου ζωῆς ἡσύχως, ἀφοῦ ἕως τώρα ἐπέρασα πέντε πολυχρονίους καὶ καταστρεπτικούς . . .

— Πάρετέ τον! πάρετέ τον! διέταξεν ἐντόνως ὁ Πειρατής.

Καὶ πάραυτα ὁ ἀρειμάνιος Ἕκτωρ ἔγινεν ἄφαντος ὡς ἐκ γοητείας, ὁ δὲ πλοίαρχος παρεδόθη πάλιν εἰς τὰς σκέψεις του μόνος μείνας.

Βαθυτάτη σιγὴ, αὐστηρῶς ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ διατεταγμένη, ἐπεκράτει ἐν τῷ πλοίῳ. Καί τοι τὸ πλήρωμα συνεκροτεῖτο ὑπ' ἀνθρώπων βιαίων καὶ ἀχαλινώτων, οὐδεὶς θόρυβος ὅμως ἠκούετο, καὶ ἂν κάτοικός τις τῆς ξηρᾶς εὑρίσκετο αἴφνης καθήμενος ἐν τῷ θαλάμῳ ἤθελεν ὑπολάβει ὅτι εὑρίσκετο ἐντὸς ἀγροτικοῦ παρεκκλησίου. Καὶ αὗται αἱ θορυβωδέστεραι ἐργασίαι τοῦ πλοίου ἐξετελοῦντο ὅσον τὸ δυνατὸν ἡσύχως καὶ ἀθορύβως Τοιαύτης λοιπὸν ἠρεμίας ἐπικρατούσης, χεὶρ ὑποτρέμουσα ἠνέῳξε τὴν θύραν τοῦ θαλάμου καὶ ὁ στρατηγὸς παραπατῶν ἀνεφάνη ἧττον τοῦ συνήθους ζωηρὸς, προφανέστατον δὲ ἦτον ὅτι, ὅπως καταβάλῃ τὴν ἐγκράτειαν τῶν δύο ξένων να υτῶν ἠναγκάσθη ὁ ἴδιος νὰ ἐκτεθῇ εἰς τὴν ἐπήρειαν τῶν πνευματωδῶν ποτῶν.

— Λοιπὸν τί ἀπέκαμες μὲ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς ; ἠρώτησεν ὁ πλοίαρχος.

— Ἐπέτυχα καὶ δὲν ἐπέτυχα· ὁ λευκὸς εἶναι στουπὶ, ὁ μαῦρος ὅμως ἐκεῖνος διάβολος ἔχει ἀγύριστον κεφαλήν.

— Ἐλπίζω ὅπως δήποτε ὅτι κατέβαλες πᾶσαν προσπάθειαν δυνατήν.

— Ἔπραξα τὸ κατὰ δύναμιν, ἀλλ' εὗρον ἀντίστασιν ἀκλόνητον.

— Ὁ Πειρατὴς ἠτένισεν εἰς τὸν στρατηγὸν καὶ τῷ εἶπε ψυχρῶς,

— Πολὺ καλά! τώρα ἂς κοιμηθῶμεν.

Ὁ στρατηγὸς ἀνέφερε τὸ ὑψηλόν του ἀνάστημα καὶ ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν μικρὰν θύραν, τὴν ὁποίαν ἀπελπιστικὸν ἀγῶνα καταβαλὼν ἔρθασεν ἐν πάσῃ αὐτοῦ τῇ στρατιωτικῇ τάξει. Διότι μὴ ἔχων ὁ ἴδιος ἀκριβῆ τῆς καταστάσεώς του συνείδησιν ἐνόμισεν ὅτι καὶ ὁ πλοίαρχος εἰς τὴν αὐτὴν εὑρίσκετο ἄγνοιαν τῶν πραγμάτων, ἐπίστευσε μάλιστα ὅτι κατέβη τὴν κλίμακα μετ' ἀρκετῆς ἀξιοπρεπείας. Ὁ Πειρατὴς τὸν ἄφησε νὰ ἐξέλθῃ καὶ τότε, παρατηρήσας τὸ ὡρολόγιόν του, κατέβη ἐλαφρῷ τῷ βήματι εἰς τὸν κατώτερον ὄροφον.

Τὰ οἰκήματα τοῦ δευτέρου καταστρώματος ἦσαν ὡς καὶ ὁ θάλαμος τοῦ πλοιάρχου πολυτελῶς καὶ κομψῶς συνεσκευασμένα. Πρὸς τὸ ἑστιατόριον τῶν ὑποδεεστέρων ἀξιωματικῶν, κείμενον εἰς τὴν πρύμνην τοῦ πλοίου καὶ καλούμενον μεγάλη αἴθουσα, ἔφερον δύο σειραὶ οἰκημάτων μικρῶν ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν κατεχομένων. Πρὸ τῆς μεγάλης αἰθούσης ἦσαν τὰ οἰκήματα τῶν κατωτέρων ἀξιωματικῶν, καὶ ἀμέσως πρὸ τῶν οἰκημάτων τούτων ἦν ὁ στρατὼν τοῦ ναυτικοῦ πεζικοῦ σχηματίζων οὕτως ὅριον μεταξὺ τῶν ναυτῶν καὶ τῶν ἀξιωματικῶν. Ἡ ἐσωτερικὴ αὕτη τοῦ πλοίου διάταξις ἴσως κατ' ὀλίγον διέφερε τῆς τῶν συνήθων πολεμικῶν πλοίων· εὐκόλως ὅμως παρετήρησεν ὁ Οὔϊλδερ ὅτι τὸ διαχώρισμα τῶν θαλαμίσκων τῶν ἀξιωματικῶν ἀπὸ τῶν οἰκημάτων τῶν ναυτῶν ἦτον ὑπὲρ τὸ σύνηθες στερεὸν καὶ ὅτι μικρὸν ὁλμοβόλον ἔκειτο πρὸς ἐσωτερικὴν χρῆσιν, κατά τινα ἰατρικὴν ἔκφρασιν. Αἱ θύραι ἦσαν ὑπερμέτρως παχεῖαι, τουφέκια δὲ καὶ πιστόλαι καὶ ξίφη καὶ δόρατα ἐκρέμαντο ὀπίσω αὐτῶν πολυπληθῆ Τέλος δὲ εὔκολον ἦτο νὰ συμπεράνῃ τις ἐξ ὅλων τούτων τῶν προφυλάξεων, ὅτι οἱ ἀνώτεροι, φοβούμενοι, ἢ μᾶλλον οὐχὶ ἀδύνατον θεωροῦντες στάσιν τινὰ τοῦ πληρώματος, ἐφρόντισαν νὰ εὑρεθῶσι περιπεφυλαγμένοι ὑπὸ ἀξιοσεβάστου ὑλικῆς δυνάμεως, ἄν ποτε ἡ ἠθικὴ αὐτῶν δύναμις κατήντα τόσον ἀσθενὴς ὥστε νὰ μὴ ἐξαρκῇ νὰ τοὺς προστατεύσῃ κατὰ τῆς βίας ἢ ἀπληστίας τῶν ναυτῶν. Ὁ Πειρατὴς εὗρε τὸν νέον του ὑποπλοίαρχον μετ' ἐπιστασίας μελετῶντα τὸν δοθέντα αὐτῷ κανονισμόν· χαιρετόσας δὲ αὐτὸν εὐμενῶς ἐπλησίασε καὶ τῷ εἶπε διὰ φωνῆς γλυκείας ἀρελοῦς.

— Ὦ! βεβαίως ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῆς τάξεως ἀπεκρίθη ὁ ὑποπλοίαρχος, ἐγερθεὶς ὅπως χαιρετήσῃ τὸν προϊστάμενόν του, οἱ νόμοι οὗτοι εἶναι ἀπαράμιλλοι· ἐὰν δὲ κατὰ τὴν ἐκτέλεσίν των ἐπικρατῇ ἡ αὐτὴ αὐστηρότης, τότε δὲν διστάζω νὰ παραδεχθῶ ὅτι πλειοτέραν τάξιν δὲν εἶδα οὐδ' εἰς αὐτά . . .

— Ποῖα, Κύριε ; ἠρώτησεν ὁ Πειρατὴς βλέπων διστάζοντα τὸν Οὔϊλδερ.

— Ἤθελα νὰ εἴπω εἰς τὰ βασιλικὰ πλοῖα, ἀπεκρίθη ὁ νέος ἐρυθριάσας ὀλίγον. Ἀγνοῶ πῶς θὰ τὸ θεωρήσητε, ὡς καλὴν ἢ ὡς κακὴν σύστασιν, ἂν σᾶς εἴπω ὅτι ὑπηρέτησα κατὰ πρῶτον εἰς βασιλικὸν πλοῖον ;

— Ὦ! ὡς καλὴν, ὡς λαμπρὰν σύστασιν, κύριε, ἀπεκρίθη ὁ Πλοίαρχος· καὶ ἐγὼ εἰς βασιλικὸν πλοῖον ἤρχισα τὸ στάδιόν μου.

— Εἰς ποῖον πλοῖον ; ἠρώτησεν ἐν περιεργείᾳ ὁ Οὔϊλδερ.

— Εἰς πολλὰ, ἀπεκρίθη ψυχρῶς ὁ Πειρατής. Ἀλλ' ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ περὶ αὐστηρότητος τοῦ κανονισμοῦ μας. Θὰ ἀναγνωρίσετε μετ' ὀλίγον ὅτι ἕνεκα τῶν καταδρομικῶν τῶν εἰς βοήθειάν μας ἐρχομένων ἐνίοτε καὶ ἕνεκα τῶν δικαστηρίων ὑπὸ τὴν ἱερὰν αἰγίδα τῶν ὁποίων διατελοῦμεν, ὁ νομοθέτης ἡμῶν ἠναγκάσθη ἀναποφεύκτως νὰ δώσῃ εἰς τὸν πλοίαρχον ἐξουσίαν ἐκτεταμένην . . .

— Καὶ κάπως ἀπόλυτον καὶ ἀπεριόριστον, εἶπεν ὁ Οὔϊλδερ μειδιάσας.

— Ἐλπίζω ὅτι θὰ πεισθῆτε διὰ τῆς πείρας ὅτι ποτὲ δὲν μετεχειρίσθην τὴν ἐξουσίαν ταύτην καταχρηστικῶς καὶ πρὸς τὸ ἀτομικόν μου συμφέρον, ἀλλὰ πρὸς συμφέρον τῆς κοινωνίας. Ἀλλ' ἡ ὥρα παρῆλθε, κύριε Οὔϊλδερ, καὶ ἂν ἀκόμη ἐπιμένετε νὰ ἐξέλθετε, εἶσθε ἐλεύθερος.

— Βλέπω καὶ ἐγὼ ὅτι παρῆλθεν ἡ ὥρα, ἀπεκρίθη ὁ νέος ναύτης εὐχαριστήσας τὸν πλοίαρχον δι' ὑποκλίσεως καὶ ἐπιθυμῶ μάλιστα νὰ ἀναχωρήσω ἀμέσως.

— Λυποῦμαι πολὺ, κύριε Οὔϊλδερ, προσέθετο τότε ὁ πλοίαρχος, ὅτι δὲν δύναμαι νὰ σᾶς ἀποστείλω διὰ τῆς πλοιαρχικῆς λέμβου καὶ μετὰ τῆς ἀνηκούσης συνοδίας· ἀλλ' ἐννοεῖτε τὴν αἰτίαν ἥτις μὲ καταναγκάζει εἰς τοῦτο. Ἡ λέμβος ὅμως δι' ἧς ἤλθετε εὑρίσκεται εἰς τὴν θέσιν της, οἱ δὲ δύο ῥωμαλέοι κωπηλάται σας θὰ σᾶς ἀποβιβάσουν μετ' ὀλίγον εἰς τὸ ἀπέναντι ἀκρωτήριον . . . Ἀ! τῳόντι, ἐλησμόνησα νὰ σᾶς ἐρωτήσω, οἱ ἄνδρες οὗτοι συμπεριλαμβάνονται εἰς τὰς συμφωνίας μας ;

— Ἀπὸ τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας ποτὲ δὲν ἀπεχωρίσθην αὐτῶν καὶ οὐδ' αὐτοὶ θέλουν νὰ μὲ ἀφήσωσι.

— Παράδοξος δεσμὸς μεταξὺ τοιούτων ἀνθρώπων καὶ ἀνδρὸς διαφέροντος αὐτῶν τοσοῦτον κατὰ τὰ αἰσθήματα καὶ τὴν ἀνατροφήν.

— Ἀναμφιβόλως, ἀπεκρίθη ὁ Οὔϊλδερ ἡσύχως· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ οἱ τρεῖς τὸ αὐτὸ ἔχομεν ἐπάγγελμα, τοῦ ναύτου, ἡ μεταξὺ ἡμῶν ἀνισότης καὶ ἀνομοιότης δὲν εἶναι πραγματικῶς τόσον μεγάλη ὅσον φαίνεται. Ὑπάγω λοιπὸν νὰ τοὺς ἀνεύρω καὶ νὰ τοῖς εἴπω ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς θὰ ὑπηρετοῦν ὑπὸ τὰς διαταγάς σας. Καὶ ὁ Οὔϊλδερ διευθύνθη πρὸς τὴν ἀναβάθραν.

Ὁ δὲ Πειρατὴς συνώδευσεν αὐτὸν εἰς τὸ κατάστρωμα ἀδιαφόρως καὶ ὡς θέλων μόνον νὰ ἀναπνεύσῃ τὸν δροσερὸν τῆς νυκτὸς ἀέρα. Ὁ καιρὸς οὐδαμῶς εἶχε μεταβληθῆ, ἦτο πάντοτε γλυκὺς καὶ γαλήνιος· ἡ αὐτὴ ἠρεμία καὶ ἀκινησία ἐπεκράτει ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἔνθα δὲν ἐφαίνετο ἄνθρωπος ἄλλος παρὰ ἐκεῖνος ὅστις εἶχεν ὑποδεχθῆ ἐλθόντα τὸν Οὔϊλδερ καὶ ὅστις περιεφέρετο ἔτι ἐπὶ τοῦ καταστρώματος περιτετυλιγμένος εἰς τὸν μανδύαν του. Ἀνεύρων αὐτὸν ὁ Οὔϊλδερ τὸν ἐχαιρέτησε καὶ τῷ εἶπεν ὅτι θέλει νὰ ἐξέλθῃ ἀμέσως εἰς τὴν ξηράν, ἐκεῖνος δὲ τῷ ἀπεκρίθη οὕτως ὥστε ὁ νέος ναύτης ἐνόησεν ὅτι ὁ βαθμός του ἔγινεν ἤδη γνωστὸς ἐν τῷ πλοίῳ.

— Γνωρίζετε, κύριε, ὅτι εἰς οὐδένα, οἷον δήποτε βαθμὸν καὶ ἂν ἔχῃ, ἐπιτρέπεται νὰ ἐξέλθῃ τοῦ πλοίου ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ ἄνευ διαταγῆς τοῦ πλοιάρχου.

— Τὸ ἐννοῶ, κύριε, καὶ ἀναγνωρίζω τὴν ὀρθότητα τῶν λόγων σας· ἀλλὰ τὴν διαταγὴν ταύτην τοῦ πλοιάρχου τὴν ἔχω καὶ τὴν διαβιβάζω εἰς ὑμᾶς. Θὰ ἐξέλθω διὰ τῆς ἐδικῆς μου λέμβου.

Ὁ φρουρῶν ἀξιωματικὸς εἶδε μακρὰν εἰς τὴν πρύμνην ἱστάμενον τὸν πλοίαρχον, μὴ ἀκούσας δὲ αὐτὸν ν' ἀντιτείνῃ εἰς τοὺς λόγους τοῦ ναύτου, ἔτεινε τὴν χεῖρα καὶ ἔδειξε τὴν θέσιν εἰς ἣν εὑρίσκετο ἡ λέμβος.

— Πῶς! οἱ ἄνθρωποί μου δὲν εἶναι πλέον ἐκεῖ ; ἀνέκραξεν ὁ Οὔϊλδερ ὀπισθοδρομήσας ἐξ ἐκπλήξεως καθ' ἣν στιγμὴν ἔθετε τὸν πόδα εἰς τὴν ἀποβάθραν.

— Ἴσως ἔφυγαν, κύριε.

— Ὦ! ὄχι, κύριε, δὲν ἔφυγαν, εἶμαι βέβαιος· εἶναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ πρέπει νὰ εὑρεθοῦν.

Ὁ ἀξιωματικὸς ἔστρεψε τὸ βλέμμα πρὸς τὸν ἐν τῇ σκιᾷ καὶ ὄπισθεν τοῦ ἱστοῦ κρυπτόμενον πλοίαρχον, ὅπως ἴδῃ πῶς ἐθεώρησε καὶ οὗτος τοὺς ἐπιτακτικοὺς τούτους λόγους· οὐδεμίαν ὅμως οἵαν δήποτε λαβὼν ἀπόκρισιν ἠναγκάσθη νὰ ὑπακούσῃ καὶ διευθύνθη πρὸς τὴν πρῴραν εἰπὼν τῷ Οὔϊλδερ ὅτι ἐπήγαινε πρὸς ἀναζήτησιν τῶν φυγάδων.

Ὁ Οὔϊλδερ ἐνόμιζεν ὅτι ἦτο μόνος ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Ἀλλ' ὁ πλοίαρχος ἦλθε πρὸς αὐτὸν ἀμέριμνος καὶ ἐπειράθη νὰ διασκεδάσῃ τὰς ὑποψίας κατὰ τὴν ταραχὴν τοῦ νέου του ὑποπλοιάρχου.

— Ἐλπίζω, κύριε, εἶπεν ὁ Πειρατής, ὅτι τὸ πλοῖον σᾶς ἀρέσκει· εἶναι κομψὸν καὶ ἰσχυρὸν ἐν ταυτῷ, καὶ ταχὺ προσέτι ὡς βέλος. Τὸ ὀνομάζω

Δελφῖνα καὶ ἕνεκα τῆς ταχύτητός του καὶ ἕνεκα τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων χρωμάτων του. Τὸ ὄνομα τοῦτο ἐπροτίμησα τῶν ἀπαισίων ἐκείνων καὶ τρομερῶν τά ὁποῖα συνήθως οἱ πειραταὶ μεταχειρίζονται.

— Λαμπρὸν καὶ θαυμάσιον πλοῖον ἔχετε τῳόντι, κύριε Πλοίαρχε· ὑπὸ τὰς διαταγάς σας ἐναυπηγήθη ;

— Σχεδὸν πάντα τὰ πλοῖα τὰ εἰς τὰς ἀποικίας ναυπηγούμενα καὶ μὴ μεγαλείτερα τῶν ἑξακοσίων τόνων κατασκευάζονται πρὸς ἰδικήν μου χρῆσιν, ἀπεκρίθη ὁ Πειρατὴς μειδιῶν ὡσεὶ ἤθελε νὰ ἐνθαρρύνῃ τὸν νεανίαν ὑποδεικνύων εἰς αὐτὸν τὴν ἄφθονον τοῦ πλούτου πηγὴν ἥτις ἀνέβλυσεν ἀπροσδοκήτως πρὸ τῶν ποδῶν του. Τὸ πλοῖον τοῦτο ἐναυπηγήθη κυρίως καὶ κατὰ πρῶτον διὰ τὴν Αὐτοῦ Καθολικὴν Μεγαλειότητα πρὸς καταδίωξιν τῶν Ἀλγερίνων· ἀλλὰ, καθὼς βλέπετε, ἤλλαξε πλοίαρχον, καὶ διὰ μικρῶν τινων ἐπιδιορθώσεων καὶ μεταποιήσεων κατέστη θαυμάσιον καταδρομικόν.

— Ἅμα τὸ εἶδα ἐθαύμασα ἀμέσως τὴν ὡραιότητά του καὶ ἀπεφάσισα νὰ λάβω πληροφορίας περὶ αὐτοῦ.

— Ὅτε ἤρχεσο εἶδες βεβαίως ὅτι ἱστάμεθα ἐπὶ μιᾶς μόνης ἀγκύρας. Πρέπει νὰ ἠξεύρῃς ὅτι ἐγὼ ποτὲ δὲν ἐκθέτω ἀνωφελῶς, οὔτε αὐτὸ τὸ ξύλον τῶν ἀγκυρῶν μου. Μὲ τὰ κανόνια τὰ ὁποῖα ἔχω μοῦ εἶναι εὐκολώτατον νὰ ἀποστομώσω τὴν κανονοστιχίαν τοῦ προμαχῶνος τοῦ ὑπερασπίζοντος τὴν εἴσοδον τοῦ ὅρμου· ἀλλὰ πᾶσα μάχη ὅσον μικρὰ καὶ ἂν ἦναι δυνατὸν νὰ μᾶς ἐπιφέρῃ ἀβαρίας ὅθεν προτιμῶ νὰ ἦμαι πάντοτε ἕτοιμος πρὸς ἀπόπλουν.

— Καταλαμβάνω καὶ ἐγὼ πόσον δύσκολον εἶναι νὰ πολεμᾷ τις ἐνῷ δὲν δύναται νὰ ὑψώσῃ νόμιμον σημαίαν εἰς τὸν ἱστόν του, ἐψιθύρισεν ὁ Οὐΐλδερ.

— Ἡ θάλασσα εἶναι πάντοτε ἀνοικτὴ καὶ πρὸ τῶν ποδῶν μας, ἀπεκρίθη λακωνικῶς ὁ πλοίαρχος· ἐγὼ ὅμως φείδομαι πολὺ τῶν ἱστῶν καὶ τῆς ἐξαρτήσεώς μου· καθεκάστην ἐπιθεωρῶ αὐτὰ ὡς ταχυδρόμος τὰ πέταλα τοῦ ἵππου του· πολλάκις ἡ περίσκεψις μετριάζει τὴν ὁρμὴν ἡμῶν.

— Ἀλλὰ πῶς κοτορθόνετε νὰ ἐπισκευάζετε τὸ πλοῖον ὅταν ὑποστῇ ζημίαν τινὰ ἢ ἕνεκα μάχης ἢ ἕνεκα τρικυμίας ;

— Ὦ ! τὸ κατορθόνομεν, κύριε, καὶ ἔπειτα φεύγομεν πάλιν λαμπρῶς ἔχοντες, ἀπεκρίθη ὁ πλοίαρχος ξηρῶς Ὁ δὲ Οὐΐλδερ ἐνόησεν ἐκ τῆς ἀποκρίσεως ταύτης ὅτι ἀκόμη δὲν ἐκέρδισεν ὅλην τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ Πειρατοῦ ὅθεν ἔκρινε κατάλληλον νὰ σιωπήσῃ.

Ἐν τούτοις ὁ ἀξιωματικὸς τῆς φρουρᾶς ἐπανῆλθε συνεπιφέρων τὸν φιλόσοφον Σκιπίωνα τὸν Ἀφρικανὸν, ὅστις ἐν ὀλίγαις λέξεσιν διεξήγησεν εἰς τὸν νέον τὴν ἀληθῆ κατάστασιν τοῦ εὐγλώττου Φίδη. Τὴν ἀγγελίαν ταύτην μαθὼν ὁ Οὐΐλδερ ἠγανάκτησε καὶ ἠσχύνθη διὰ τὸν σύντροφόν του, ἐκ τοῦ τρόπου δὲ δι' οὗ ἐδικαιολόγησεν εἰς τὸν πλοίαρχον τὴν ἀταξίαν ταύτην τοῦ νεοσυλλέκτου του, ἀπεδείχθη ὅτι οὐδαμῶς ὑπώπτευσε τὸ διαπραχθὲν στρατήγημα.

— Γνωρίζετε, κύριε πλοίαρχε, τὸν χαρακτῆρα τῶν ναυτῶν, εἶπε, καὶ ὅτι τὸ ἐλάττωμα τῆς μέθης εἶναι ἐρριζωμένον εἰς τὴν καρδίαν των. Καλήτερος τοῦ Φίδη ναύτης σᾶς ἐγγυῶμαι ὅτι δὲν ὑπάρχει καὶ κατὰ τὴν τόλμην καὶ κατὰ τὴν ἐπιδεξιότητα. Μ' ὅλα του ὅμως ταῦτα τὰ προτερήματα, ὑπείκων εἰς τὸν κοινὸν νόμον τῆς τάξεώς του, πολὺ σπανίως ἀπαρέσκεται εἰς τὴν ὀσμὴν τοῦ οἰνοπνεύματος.

— Σᾶς μένει ὅμως ὁ ἕτερος τῶν ναυτῶν σας κατ' εὐτυχίαν ὅπως κωπηλατήσῃ.

— Ὦ ! εἰς τοῦτο ἐπαρκῶ ἐγὼ μόνος· διότι ποτὲ δὲν θέλω νὰ ἀποχωρίζω τοὺς ἀνθρώπους μου· ἂν λοιπὸν τὸ ἐπιτρέπετε, ὁ Σκιπίων ἂς μείνῃ εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τοῦ συντρόφου του.

— Ὅπως ἀγαπᾷς· ἡμεῖς ἐδῶ δὲν στερούμεθα στρωμνῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας μας περιπετείας.

— Εὐχαριστῶ, κύριε πλοίαρχε, εἶπεν ὁ Οὐΐλδερ καὶ ἀπεχαιρέτησε τὸν πλοίαρχον.

Ἔπειτα δὲ ἐπιστραφεὶς πρὸς τὸν Σκιπίωνα τὸν διέταξε νὰ ἐπιστρέψῃ πλησίον τοῦ συντρόφου του καὶ νὰ περιποιηθῇ αὐτόν. Ὁ δὲ μαῦρος ὅστις οὐδ' αὐτὸς ἦτο ἐντελῶς ἀναμάρτητος ἀλλ' ἔσπευσεν εὐλαβῶς τῷ Βάκχῳ συγκατετέθη εὐχαρίστως. Καὶ τότε ὁ Οὐΐλδερ κατέβη εἰς τὸ ἀκάτιόν του, ἐπελάβετο τῶν κωπῶν καὶ ἀπεμακρύνθη τοῦ πλοίου· ἀπερχόμενος δὲ πολλάκις ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν ὅπως θαυμάσῃ τὴν πλήρη τάξιν τῆς ἐξαρτήσεως, καὶ τὴν κομψότητα τῆς πρύμνης ἀμυδρῶς δὲ πῶς διέκρινε μορφὴν ἀνθρώπου ἱσταμένου παρὰ τὸ πηδάλιον καὶ παρακολουθοῦντος διὰ τοῦ βλέμματος ὅλας τὰς κινήσεις τοῦ ἀκατίου Μόλον δὲ τὸ ἐπικρατοῦν σκότος ἀνεγνώρισε τὸν Ἐρυθρὸν Πειρατήν. (ἀκολουθεῖ).

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΝΥΜΦΗ

ΔΙΗΓΗΜΑ.

Ὁ Σίμων ἦτο ῥωμαλέος μείραξ ἀλλ' ἐκ γενετῆς ὀρφανὸς καὶ τούτου ἕνεκα ἀνετράφη ἐν μεγίστῃ ἐνδείᾳ. Εἷς τῶν θείων του, πτωχὸς μὲν καὶ μᾶλλον καλοκἄγαθος ἢ εὔπορος, τὸν υἱοθέτησε καὶ ἀνέθρεψεν ὅπως ἡδυνήθη, ἐνόσῳ δὲν ἦτον ἱκανὸς πρὸς ὑπηρεσίαν· ἀκολούθως ὑπηρέτησεν ὡς βοσκὸς παρὰ τῷ σκληροτέρῳ κυρίῳ τοῦ τόπου, παρ' ᾧ ἀντὶ πάσης ὠφελείας, ἔμαθε τοὐλάχιστον τὴν ὑποταγὴν καὶ ὑπομονήν·

Ἀλλ' ἡ ἡλικία ἐπροχώρησεν· ὁ Σίμων ἐγένετο

εἰκοσαετὴς, καὶ ἦτο καιρὸς νὰ ζητήσῃ σπουδαιότερον ἐπιτήδευμα.

Ὡμίλησαν περὶ αὐτοῦ εἰς τὸν Πέτρον Ἀρδῆ ἔχοντα ἀνάγκην γεωργοῦ νεανίου. Κατὰ συνέπειαν ἐξεκίνησε πρὸς τὴν ἀγροικίαν τῶν Βουλαιῶν, ὅπου ἤλπιζε νὰ συμφωνήσῃ μετὰ τοῦ κυρίου του, καὶ νὰ ἐπιτύχῃ κατὰ τὴν χωρικὴν διάλεκτον « καλὸ κρεββάτι, καλὸ τραπέζι καὶ καλὸ μισθό.»

Ἦτον ἤδη φθινόπωρον· ἀλλὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἦτο τοσοῦτο θερμὸς ὁ ἀὴρ, ὡς ἐν ὥρᾳ θέρους· πυκνὰ νέφη ἦσαν μετέωρα καὶ οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον φύλλον ἐσείετο.

Ὁ Σίμων ἠσθάνθη τὴν ἐπίῤῥοιαν τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ ἀκουσίως ἐβράδυνε τὸ βῆμα, ὅτε τραπεὶς πρός τινα ὁδὸν, ἀπήντησε τὴν γραῖαν Φασίαν, φέρουσαν μέγα κάνιστρον καὶ δύω βαρέα δέματα.

Ὁ νεανίας ἐγίνωσκε πρὸ πολλοῦ τὴν χωρικὴν, ἥτις εἰς τὸν τόπον εἶχε φήμην, ὅτι ἐμπορεύετο μετὰ τοῦ διαβόλου, προέλεγε τὸ μέλλον καὶ τὴν τύχην εἰς τὸν βουλόμενον. Τὸ μὲν ἐκ φόβου, τὸ δὲ ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἡλικίαν, ἐφέρετο πάντοτε εὐγενῶς πρὸς τὴν μάγισσαν, καὶ ἤδη δὲ ἀφῆρεσε τὸν πῖλον, ἐρωτῶν περὶ τῆς ὑγείας της.

Ἡ Φασία ἐστάθη ἀσθμαίνουσα.

— Διὰ καλήν μου τύχην ! φθάνεις ἐγκαίρως, παλλικαρᾶ μου, εἶπε, καὶ θὰ μ' ἐλαφρώσῃς λαμβάνων ὀλίγον ἐκ τοῦ φορτίου μου.

— Εὐχαρίστως, ἐὰν συνοδοιπορῶμεν, ἀπήντησεν ὁ Σίμων.

— Ὅπως καὶ ἂν ἦναι λάβε τὰ δέματα, ἐπανέλαβεν ἡ γόησσα· εἰξεύρω ποῦ πηγαίνεις.

Καὶ ἐπειδὴ ἐφαίνετο ἐκεῖνος ἐκπεπληγμένος.

— Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐλπίζεις θέσιν παρὰ τῷ Πέτρῳ Ἀρδῆ ; ἐξηκολούθησε· τῳόντι, ἔχει ἀνάγκην γεωργοῦ· προσπάθησε νὰ προσκολληθῇς εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην, θὰ εὐχαριστηθῇς πολὺ, διότι οἱ κύριοι ἔχουν περιουσίαν, καὶ τὴν κόρην των δὲν τὴν ὑπεσχέθησαν ἀκόμη εἰς κανένα. Ἐὰν φέρεσαι τίμιος πρὸς αὐτὴν καὶ χρηστὸς πρὸς τοὺς γονεῖς της, ἴσως εἶσαι εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ γάμου σου.

Ὁ Σίμων ἀπεδοκίμασε τὴν ἰδέαν ταύτην ὡς λίαν φιλόδοξον πρὸς νέον ἀνέστιον καὶ πενέστατον· πραγματικῶς ὅμως τῷ ἤρεσε καὶ ἤρχισε νὰ σκέπτεται ἐπ' αὐτῆς ἀκουσίως. Ἡ δὲ Φασία ἐξηκολούθησε νὰ ὁμιλῇ περὶ τῶν Ἀρδῆ, ὅτι τοὺς ἐγνώριζε παιδιόθεν, καὶ νὰ τὸν διδάσκῃ περὶ τοῦ τί ἔπρεπε νὰ πράττῃ διὰ νὰ τοὺς εὐχαριστῇ.

Ὁ νέος ἤκουεν ὑποκρινόμενος τὸν ἀδιάφορον· ἐσκέπτετο μάλιστα καθ' ἑαυτὸν, ὅτι ἡ γραῖα χωρικὴ ἐδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν, ἐὰν τῆς ἤρχετο ἡ ὄρεξις· διότι πάντες οἱ τῆς συνοικίας ἤξευρον ὅτι εἶχε δύναμιν ἐπὶ τῶν προσώπων καὶ τῶν πραγμάτων οἵαν αἱ ἀρχαῖαι Νύμφαι· ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ τῇ ζητήσῃ τοιαύτην ἐκδούλευσιν, μὴ γινώσκων ἂν τοῦτο ἦτο θεμιτὸν καὶ εὐσεβές.

Ἐν τούτοις ἀμφότεροι ἐπροχώρουν βραδέως, ἕνεκα τῶν δεμάτων καὶ τῶν ἀσθενῶν ποδῶν τῆς Φασίας. Ὁ Σίμων ὅστις εἶχεν ἀναχωρήσει ὀλίγον ἀργὰ ἀπὸ τὸν παλαιόν του κύριον, ἐφοβεῖτο μήπως φθάσῃ εἰς Βαλαιὰς μόλις περὶ τὸ μεσονύκτιον ! Ἡ χωρικὴ μαντεύσασα τὴν δυσχέρειάν του, τὸν ὡδήγησε, διὰ τῶν ἀγρῶν, μέσῳ ἀκανθῶν καὶ τριβόλων.

Παράδοξος ἦτον ἡ συντομία τῆς ὁδοιπορίας. Μετὰ μίαν ὥραν ὁ Σίμων παρετήρησεν ὅτι εἶχον ἀφήσει ὀπίσω αὐτῶν τὰ χωρία τὰ ὁποῖα ἐνόμιζον πολὺ μακράν.

Κατὰ δυστυχίαν ὁ οὐρανὸς ἐζοφώθη, αἱ βρονταὶ ἠκούοντο πρὸς τὸν ὁρίζοντα, καὶ ἐνῷ διέβαινον ἄδενδρόν τι μέρος τοῦ δάσους οἱ καταῤῥάκται ὅλοι τοῦ οὐρανοῦ ἠνεῴχθησαν συγχρόνως.

Ὁ Σίμων ἠθέλησε νὰ προφυλαχθῇ ὑπὸ τὰς αἰγείρους τὰς εὑρισκομένας δεξιόθεν· ἀλλ' ἡ γραῖα τὸν ἐμπόδισε, παρατηροῦσα εἰς αὐτὸν, ὅτι ἔτρεχε πρὸς τὸν κίνδυνον.

— Ἐν τούτοις πρέπει νὰ ζητήσωμεν καταφύγιον, κυρὰ Φασία, εἶπεν ὁ νεανίας, ὅστις ἦτο κάθυγρος.

— Ἂς καταβῶμεν ἐντεῦθεν, ἀπεκρίθη αὐτὴ, ἀκολουθοῦσα τὰ πρὸς τὸν χείμαῤῥον ἴχνη.

Ἀλλὰ τὸ νερὸν ἠκολούθει τὸν αὐτὸν δρόμον, καὶ μετ' ὀλίγον ἐξέβαλον ἀμφότεροι τὰ σανδάλιά των. Ἡ καταιγὶς ηὔξανεν, αἱ ἀστραπαὶ ἔλαμπον ἀλλεπάλληλοι καὶ αἱ βρονταὶ διήρχοντο ὅλας τὰς διαστάσεις τοῦ οὐρανοῦ· ὁ Σίμων ὅστις ἐβυθίζετο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς τὴν ὑγραν γῆν, ἐλυπεῖτο ἤδη διότι δὲν ἠκολούθησε τὴν πρώτην ἰδέαν του, ὅτε ἡ Φασία ἀκούσασα τρομερὰν βροντὴν ἐστράφη καὶ τῷ ἔδειξε διὰ τῆς ῥάβδου της δύω αἰγείρους ὑφ' ἃς ἤθελε νὰ προσφύγῃ καὶ τὰς ὁποίας ὁ κεραυνὸς κατεσύντριψε. Συγχρόνως δὲ τὸν ὑπεχρέωσε νὰ ταχύνῃ τὸ βῆμα δεικνύουσα αὐτῷ ὅτι εὑρίσκοντο ἤδη εἰς ἁμαξιτὴν ὁδόν.

— Τὰ λευκὰ ἴχνη δηλοῦσιν ὅτι πλησιάζομεν λατομεῖον τιτάνου ἐπρόσθεσεν, ἂν δὲ καὶ ἦναι σκότος ἤδη μοὶ φαίνεται ὅτι τὸ βλέπω ἐκεῖ κάτω.

Μετ' ὀλίγα βήματα φθάνομεν ὅπου πρέπει.

Ἀφήχθησαν τῳόντι μετά τινα λεπτὰ, εἰς τὸ λατομεῖον, ὅπου οἱ τιτανοποιοὶ τοῖς προσέφερον θέσιν ὑπὸ τὰ παραπήγματά των καὶ ἐνώπιον πυρᾶς ἥτις ποὺς ἐστέγνωσεν ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ ἀπὸ κορυφῆς μέχρι ποδῶν. Μόνον δὲ ἡ καταιγὶς ἐξηκολούθει, καὶ ἔπρεπε νὰ ἔχωσιν ὑπομονήν. Συνωμίλησαν μετὰ τῶν λατόμων, οἵτινες ὅτε παρετέθη ὁ ζωμὸς προσέφερον κοχλιάριον εἰς τοὺς δύω βραδύνοντας ὁδοιπόρους.

Τὸ δεῖπνον ἐπήρκετο ἐγκαίρως, διότι ἡ ὁδὸς εἶχε διεγείρει τὴν ὄρεξιν τοῦ νεανίου. Ἡ Φασία παρετήρησε τὴν εὐχαρίστησιν δι' ἧς ἐπλησίαζε τὸ ἀχνίζον ἄγγειον.

— Ἔ ! λοιπόν ! Νομίζω ὅτι ἐπράξαμεν καλλίτε-

ρα πορευθέντες πρὸς τὸν χείμαρρον παρὰ πρὸς τὸ μικρὸν δάσος τῶν αἰγείρων, εἶπεν αὕτη ἡμικλείουσα τὸν ὀφθαλμύν.

— Τοῦτο ὀφείλεται εἰς Σᾶς, Κυρὰ Φασία, ἐπανέλαβεν ὁ Σίμων σχεδὸν εὐσεβάστως. Σεῖς ἠξεύρετε πλειότερα ἡμῶν, καὶ πρέπει ν' ἀκολουθῶμεν τὰς παραγγελίας σας.

Ἦτο ἤδη βαθὺ σκότος ὅτε ἐτελείωσαν τὸ δεῖπνον· ἀλλ' ἡ καταιγὶς ἠκούετο ἤδη μακράν· ἡ γραῖα χωρικὴ εἶπεν, ὅτι ἦτο καιρὸς ν' ἀναχωρήσωσι, καὶ, εὐχαριστήσαντες τοὺς ξενοδόχους των, ἀμφότεροι ἐπανέλαβον τὴν πορείαν.

Ὁ Οὐρανὸς ἔμενε κεκαλυμμένος· ἔπιπτον δὲ ψιχάδες ἐμποδίζουσαι νὰ διακρίνῃ τις τὰ ἐνώπιόν του· ἀστέρες μόνον ἐφαίνοντο ἔνθεν κακεῖθεν βεβυθισμένοι εἰς τὴν ὁμίχλην.

Ἡ χωρικὴ καὶ ὁ νεανίας ἔφθασαν εἰς τὰ ἕλη τῶν Φονσὼ τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ διέλθωσιν.

Ὁ Σίμων ἐγίνωσκε τὸ μέρος πρὸ πολλοῦ. Ἐζήτησε τὸ παλαιὸν λιθόστρωτον, τὸ ὁποῖον ἕνεκα τῆς πολυκαιρίας ἐβυθίσθη εἰς τὸ ἕλος· ἀλλὰ καὶ τοι τεθαμμένον ὑπὸ τὰ βύρλα ἐσχημάτιζε στερεὰν ὁδὸν ἐν μέσῳ τῶν ὑγρῶν. Ὁ οἰκίσκος ὁ κτισμένος εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον, τῶν Φονσὼ, ἐχρησίμευεν ὡς ὁδηγὸς πρὸς γνῶσιν τῆς ὁδοῦ.

Παρετήρησε μακρόθεν τὸ φῶς του καὶ διευθύνθη πρὸς αὐτόν· ἀλλ' ἐκ τῶν πρώτων βημάτων ἠσθάνθη ὅτι ἐβυθίζετο εἰς τὸ ἕλος. Ἤγειρε τὴν κεφαλήν· τὸ φῶς ἦτο πρὸς τὰ δεξιά! Ἐστράφη ἐντεῦθεν, νομίσας ὅτι εὗρε τέλος πάντων τὸ λιθόστρωτον, καὶ προσεχώρησε πάλιν. Τώρα δὲ εἰσέρχεται εἰς τὸ ὕδωρ μέχρι τῶν γονάτων! Ἐκπεπληγμένος, ἐθεώρησε καὶ πρὸς τὴν ἄλλην ὄχθην τοῦ ἕλους· τὸ φῶς μετέβη πρὸς τ' ἀριστερά του! Τῷ ἐφάνη μάλιστα ὅτι περιεστρέφετο διὰ νὰ τὸν σκώπτῃ· οὕτως ἔμεινε μὲ τὸν ἕνα πόδα ἐντὸς τῶν βύρλων, ἄφωνος καὶ καταπεπληγμένος.

Ἡ Φασία, ἥτις ἕως τότε τὸν παρετήρει, ἐστηριγμένη εἰς τὴν ῥάβδον της, ἀνεκάγχασε.

— Λοιπόν! πτωχέ μου τάχασες, εἶπεν αὕτη, καὶ δὲν ἐγνώρισες ὅτι εἶναι φώσφορος;

— Φώσφορος! ὑπέλαβεν ὁ Σίμων ὀλίγον τεταραγμένος (διότι περὶ τῶν φωσφόρων εἶχε τὰς ἰδέας τὰς ὁποίας τῷ ἐνέπνεον εἰς τὰς διανυκτερεύσεις)· τὸν ὑπελάμβανον ὡς φῶς τοῦ οἰκίσκου τοῦ φύλακος! ἀλλὰ μὰ τὸν Θεόν! ἐὰν δὲν φέγγῃ πλέον, πῶς θὰ εὕρωμεν τὸν δρόμον;

— Θὰ παρατηρήσωμεν τὰ φῶτα τοῦ οὐρανοῦ τὰ ὁποῖα φέγγουν πάντοτε, εἶπεν ἡ γραῖα, δεικνύουσα τὸν μέγαν πολικὸν ἀστέρα.

Καὶ στραφεῖσα πρὸς τὰ δεξιὰ ἀδιστάκτως ἀνεῦρε τὴν λιθόστρωτον ἐφ' ἧς ἐβάδισαν μέχρι τῆς ἄλλης ἄκρας.

Ὁ Σίμων ἐθαύμαζεν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον. Ὅλα ταῦτα τὸν ἐνίσχυον εἰς τὰς ἰδέας του περὶ τῆς Φασίας, παρισταμένης πρὸς αὐτὸν ὅτι εἶχε γνώσεις πλείονας τῶν φαινομένων, καὶ ἐστοχάζετο καθ' ἑαυτόν, ὅτι ἡ γραῖα δὲν ὡμοίαζε τόσον πρὸς τὴν πτωχὴν χωρικὴν ὅσον πρὸς τὰς ἰσχυρὰς ἐκείνας νύμφας τῶν ὁποίων εἶχεν ἀκούσει τὰς ἱστορίας ἐν καιρῷ χειμῶνος παρὰ τῶν γραιῶν ὅτε ἔκλωθον τὴν νύκτα πλησίον τοῦ πυρός.

Ἐν τούτοις ἀμφότεροι ἠκολούθουν τὴν πορείαν των διὰ τῶν χέρσων μερῶν, μέχρις οὗ ἔφθασαν τὸν νέον μύλον, ὅπου ἡ Φασία ὑπεχρέωσε τὸν συνοδοιπόρον της νὰ διέλθῃ τὴν νύκτα.

— Αἱ ὁδοὶ τώρα εἶναι πλημμυρισμέναι, τῷ εἶπεν αὕτη, θὰ φθάσῃς μόλις μετὰ τὸ μεσονύκτιον· πάντες θὰ κοιμῶνται. Οἱ ἄνθρωποι τοὺς ὁποίους ἐξυπνῶμεν συχνάκις μᾶς ὑποδέχονται οὐχὶ φιλοφρόνως· μεῖνε εἰς τὸν μύλον, καὶ περὶ τὸ λυκαυγὲς θὰ σὲ ὁδηγήσω δι' εὐκρινῶν ἀτραπῶν εἰς βουλαιάς.

— Ἡ πρότασις εἶναι εὐλογωτάτη, ἀπήντησεν ὁ Σίμων· ἀλλὰ μένει νὰ μάθωμεν ἐὰν ὁ μυλωθρὸς, ὃν δὲν γνωρίζω διόλου, συγκατατεθῇ νὰ κοιμηθῶ μέχρι τῆς πρωΐας.

Ἡ Φασία ἐμειδίασεν εἰρωνικῶς καθὸ βεβαία καὶ, μὴ ἀπαντήσασα, προσεχώρησε πρὸς τὸν μύλον, καὶ ἔκρουσε τὴν θύραν, ὡς ἐὰν ἦτον οἰκοδέσποινα.

Ὑπηρέτης ἐλθὼν ἔσυρε τὸν μοχλόν· καὶ ἀναγνωρίσας τὴν γραῖαν τῇ ἔδειξε μεγάλην φιλοφρόνησιν, ἐκάλεσε τὸν κύριόν του, ὅστις ἔφθασεν ἐσπευσμένως, ἀφεῖλε τὸ κάλυμμά του, ὡς θὰ ἔπραττε πρὸς εὐγενῆ κυρίαν, καὶ παρήγγειλεν εἰς τὴν γυναῖκά του νὰ φέρῃ ἀπὸ τὸν καλλίτερον οἶνον καὶ τὸν σίτινον ἄρτον.

Ἡ Φασία ἐλέχετο ὅλας τὰς περιποιήσεις ταύτας μὴ δεικνύουσα διὰ τοῦτο ἔκπληξιν· ἐπαρουσίασε τὸν συνοδοιπόρον της λέγουσα ὅτι ἐπροτίθεντο νὰ πλαγιάσωσιν ἀμφότεροι εἰς τὸν μύλον, διὰ τὸ ὁποῖον ὁ οἰκοδεσπότης τοὺς εὐχαρίστησεν· ἀκολούθως ἐξήτασε περὶ τῶν συμβάντων ἀπὸ τῆς τελευταίας της ἐπισκέψεως· ὁ Μυλωθρὸς τῇ ἔδωκε λογαριασμὸν, καὶ διηγήθη τὰ πάντα ἐν τάξει. Ἡ δὲ Φασία ἔδωκε συμβουλὰς ἐντόνους τὰς ὁποίας ἤθελέ τις ἐκλάβει ὡς προστάγας. Ὡμίλησε περὶ τῆς διορθώσεως τῶν καταῤῥακτῶν ἕνεκα τῶν ὁποίων τὸ ὕδωρ ἐχάνετο, εἶπε τί ἔπρεπε νὰ κάμωσι διὰ τὴν ἵππον ἥτις εὑρίσκετο ὀλίγον ἀδυνατισμένη, καὶ ὑπεσχέθη νὰ στείλῃ νέον εἶδος νησσῶν αἵτινες ἤθελον πλέει ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ.

Ἀφοῦ ἐδείπνησαν, ὡδήγησε τὸν Σίμωνα εἰς τὴν ἀχύρινον κλίνην τοῦ πρώτου ὑπηρέτου, ὅπου ἐκοιμήθη βαθὺν ὕπνον μέχρι τῆς πρωΐας.

Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως, ἡ μυλωθρὸς τοῖς προσέφερε ῥόφημα καὶ ὁ σύζυγός της τοὺς ἐβίασε νὰ πίωσι μικρόν τι ποτήριον κονιὰκ πρὸς ἐνίσχυσίν των κατὰ τὴν ὁδόν.

Ἡ γραῖα Φασία ἀφῆκε τὸ κάνιστρόν της καὶ ἔλαβεν ἓν ἐκ τῶν δεμάτων της. Ἀφοῦ διῆλθον τοὺς φρυγανώδεις τόπους, ἔφθασαν εἰς καλλιεργησίμους γαίας, καὶ αἱ Βουλαιαὶ ἐφαίνοντο ἐπὶ τοῦ κατηφόρου τοῦ λοφίσκου. Παραπορευόμενοι δὲ λειμῶνα τοῦ ὁποίου τὰ φρυγανώδη περιφράγματα ἦσαν κατεστραμμένα ἐκ τῆς προλαβούσης κακοκαιρίας, παρετήρησαν ἐξ ὡραίας δαμάλεις αἵτινες ἀφήσασαι τὴν νομήν των, ἐκυλίοντο εἰς τὴν ἐλώδη χλόην. Ἡ Φασία ἐστάθη.

— Γρήγορα, παιδί μου, γρήγορα, στρέψε τὰ ζῶα καὶ ὁδήγησέ τα εἰς τὸν σταῦλον· ἀνέκραξεν αὕτη, εἶναι μόνα των ἀρκετὴν ὥραν καὶ οἱ Ἀρδῆ θὰ ἔχωσι μόνον τὸ δέρμα των. Ἡ χλόη τοῦ μικροῦ λειμῶνος εἶναι πολὺ βλαβερὰ, καὶ αἱ ἀγελάδες ἀφοῦ φάγωσιν ὀλίγον ἐξ αὐτῆς θὰ κακοπάθωσι πολλὰ ἡμέρας.

Ὁ Σίμων ἐπίησεν, ὅπως ἡ γραῖα τὸν παρήγγειλεν· ἐλθὼν συνήθροισε τὰς δαμάλεις καὶ τας ὡδήγησεν εἰς τὴν ἔπαυλιν. Ἡ θυγάτηρ τῆς οἰκίας διαβαίνουσα ἐκεῖθεν, ἐξεπλάγη βλέπουσα αὐτούς.

— Εὐχαρίστησε τὸν νέον τοῦτον, τῇ εἶπεν ἡ Φασία· αὐτὸς ἐξήλασε τὰ ζῶα ἀπὸ τὸν μικρὸν λειμῶνα πρὸς τὰ δένδρα.

— Παναγία μου! εἶναι δυνατὸν! ἀνέκραγεν ἡ Ἀννέτα ἐκπλησσομένη, εἴθε ὁ θεὸς νὰ σὲ ἀνταμείψῃ, φίλε, διὰ τὴν χάριν αὐτήν. Ἐὰν συνέβαινε δυστύχημά τι ἡ αἰτία θὰ ἤμην ἐγὼ, διότι αἱ ἀγελάδες εἶναι ἐμπιστευμέναι εἰς ἐμέ. Ἀλλ' εἶμαι τόσον ζαλισμένη ὥστε δὲν ἠξεύρω ποῦ νὰ πρωτοῦπάγω.

— Μήπως ὑπάρχει ἀσθενής τις εἰς Βουλαιάς; ἠρώτησεν ἡ Φασία.

— Ὦ! Χριστὲ καὶ Παναγία! λοιπὸν δὲν ἠξεύρετε; ἐπανέλαβεν ἡ νεᾶνις· πρὸ τριῶν μηνῶν καὶ περισσότερον ὁ πυρετὸς βασανίζει τὸν μικρόν ἀδελφόν μου Ἐρρίκον, καὶ τώρα εἶναι σχεδὸν ἀποθαμμένος.

Ὁμιλοῦσα οὕτως, ἡ ὡραία Ἀννέτα ἔχυνεν ἄφθονα δάκρυα, καὶ διὰ νὰ τὰ ἀποκρύψῃ συνώδευσε τὴν ἀγέλην εἰς τὸν σταῦλον.

Ὁ Σίμων εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον· ἀλλ' ὁ κύριος ἦτον ἀπὼν διά τινας ἡμέρας· τῷ εἶπον νὰ περιμείνῃ τὴν ἐπάνοδόν του. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐπειδὴ ἡ Ἀννέτα ἐβιάζετο νὰ πορευθῇ εἰς τὴν πόλιν διὰ νὰ φέρῃ τὸ γάλα τοῦ κυρίου καὶ οἱ λοιποὶ τῆς οἰκίας ἀνεχώρουν εἰς τοὺς ἀγροὺς ἐπρότεινε νὰ φυλάττῃ τὸν μικρὸν Ἐρρίκον. Ἡ νεᾶνις τὸν εὐχαρίστησε διὰ τὴν φιλανθρωπίαν του· τὸν ὡδήγησε πλησίον τοῦ παιδίου τὸ ὁποῖον κατεβάλλετο ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ καὶ ἐφαίνετο εἰς ἀθλίαν κατάστασιν, ἀφοῦ δὲ ἡ Ἀννέτα ἐξεφράσθη εἰς τί ἔπρεπε νὰ τὸ συνδράμῃ ἀνεχώρησε μὲ τὴν καρδίαν κατατεθλιμμένην καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρυθρούς.

Ἀπὸ ἡμισείας περίπου ὥρας ὁ Σίμων εὑρίσκετο πλησίον τοῦ ἀσθενοῦς ὅτε εἶδε τὴν Φασίαν ἐξελθοῦσαν μὲ μέγα ἀγγεῖον ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἤχνιζε πτισάνη ἐκ χορταρίων τὰ ὁποῖα συνέλεξεν εἰς τὰς τάφρους, εἶπε δὲ εἰς τὸν νέον νὰ ποτίζῃ ἐξ αὐτῆς τὸν ἀσθενῆ δεικνύουσα τὸ βότανον διὰ νὰ δύναται νὰ ἀνανεώνῃ τὸ ἰατρικὸν ἐν τῇ ἀνάγκῃ. Ἔπειτα ἀναχωροῦσα τῷ ἐσύστησε τὸν ζῆλον καὶ τὴν ὑπομονήν.

Ὁ Σίμων ἐξεπλήρωσε τόσον καλῶς τὰς δοθείσας διαταγὰς, ὥστε, ὅτε ἡ Ἀννέτα ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς ἀγορᾶς ὁ μικρὸς Ἐρρίκος ἀνεκάθετο ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἠνεῳγμένους, καὶ σχεδὸν ὑπομειδιῶν! τὸ ἑσπέρας ἦτον ἔτι καλλίτερον, καὶ, χάρις εἰς τὴν πτισάνην τὸ κακὸν ἐθεραπεύθη βαθμηδόν.

Τοῦ Ἀρδῆ ἐπανελθόντος ἡ Ἀννέτα ἠμέλησε νὰ τῷ εἴπῃ ὅ,τι εἶχε πράξει ὁ νεανίας ὑπὲρ τοῦ μικροῦ ἀδελφοῦ καὶ διὰ τὰς δαμάλεις.

— Πιστεύω, εἶπεν ὅτι ὁ νέος εἶναι προσεκτικὸς ἔχει γνώσεις καὶ ἀγαθότητα. Ἐὰν ἦναι πάντοτε τόσον ὠφέλιμος εἰς τὴν οἰκίαν ὡς ἦτο τὰς ἡμέρας ταύτας, θέλει σᾶς εἶναι μέγας βοηθὸς καὶ ἀληθὴς θησαυρός.

— Θὰ ἴδωμεν, ἀπήντησεν ὁ πατὴρ Ἀρδῆς, ὅστις δὲν συνείθιζε νὰ προλέγῃ περὶ τῶν ἀνθρώπων πρὶν ἢ τοὺς δοκιμάσῃ· ἀλλ' ἐν τούτοις διὰ τῶν λόγων της ἡ θυγάτηρ τὸν προδιέθεσε καλῶς, καὶ ἐσυμφώνησε τὸν Σίμωνα μὲ καλλίτερον μισθὸν παρ' ὅσον εἶχεν ἐκεῖος κατὰ νοῦν. Ἄλλως τε καὶ ὁ νεανίας ἐφάνη ἄξιος τῶν περὶ αὐτοῦ ἐλπίδων. Ἦτον ἄοκνος ἐργάτης, καὶ τοῦ ὁποίου αἱ συμβουλαὶ ἔστρεφον πάντοτε πρὸς τὴν πρόοδον τοῦ Ἀρδῆ. Διὰ νὰ εἴπῃ δέ τις τὴν ἀλήθειαν, αἱ συμβουλαὶ αὗται συχνότατα προήρχοντο ἐκ τῆς γραίας Φασίας ἥτις διήρχετο ὁλοκλήρους ἑβδομάδας εἰς Βουλαίας καὶ ποτὲ σχεδὸν δὲν ἠθέλει νὰ τῷ προλέγῃ μέλλοντά τινα.

Καὶ ὅτε μὲν προελάμβανε δυστύχημά τι κατὰ τῶν ποιμνίων τοῦ τόπου, ὅτὲ δὲ ἐπροφύλαττε τοὺς σίτους καὶ τὰς νομάς. Αὕτη προεῖδε πρὸ εἴκοσιν ἡμερῶν, ὅτι ἔμελλε νὰ βρέξῃ. Ὁ Σίμων ἔσπευσε νὰ συλλέξῃ τὸν σῖτον, καὶ ἡ συγκομιδὴ ἐσώθη, ἐνῷ ἡ τῶν γειτόνων ἀνεβλάστησεν ἐπὶ τῶν αὐλάκων. Ἄλλοτε ἔδραμε λέγουσα, ὅτι ἡ μεγάλη θημωνιὰ τοῦ χόρτου ἔμελλε νὰ καῇ καὶ τῳόντι, ὅταν ὁ νέος ἔρθασε μετὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐπαύλεως τὴν εὗρον καπνίζουσαν ὡς κλίβανος.

Ἡ γραῖα παρεχώρει εἰς τὸν νεανίαν ἅπασαν τὴν ἀξίαν τῶν ἐκδουλεύσεων τούτων, ὥστε οἱ Ἀρδῆ καθ' ἑκάστην ἠύνοουν αὐτὸν περισσότερον.

Ἡ Ἀννέτα πρὸ πάντων τὸν ἐπροτίμα ἐξ ὅλων τῶν νέων τῆς ἐπαρχίας, καὶ εἶχεν ἀποποιηθῆ ἤδη πολλοὺς πλουσίους μνηστῆρας, μὴ λέγουσα τὴν ἀληθῆ αἰτίαν. Ὁ Σίμων τὸ ἐμάντευσε καὶ ἠσθάνετο τόσην ἀγάπην πρὸς τὴν νεάνιδα ὅσον αὐτὴ πρὸς τοῦτον· ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο πλουσία καὶ ἐκ γένους καλοῦ δὲν ἤλπιζε νὰ γίνῃ παραδεκτὸς ὡς γαμβρὸς, ὅπερ τοῦ κατεσπάραττε τὴν καρδίαν.

Ἡ γραῖα Φασία παρετήρησε τὴν θλίψιν του, καὶ ἐμάντευσε τὴν αἰτίαν αὐτῆς. Ἐπανερχόμενός ποτε ἐκ τοῦ ἀγροῦ, μὲ τὸν λίσγον του ἐπὶ τοῦ ὤμου τὸν ἐσταμάτησε πλησίον τοῦ τοίχου τῆς ἐπαύλεως, καὶ τῷ εἶπεν ἀποτόμως ὅτι αὐτὴ ἤξευρε καλῶς τί τὸν καθίστα οὕτω μαραμένον πρό τινων μηνῶν.

— Σοὶ φαίνεται ὅτι τὸ ὄνομα Ἀρδῆς δὲν ἁρμόζει καλῶς εἰς τὴν ὡραίαν Ἀννέταν, προσέθηκεν αὕτη, καὶ ἐπιθυμεῖς νὰ τὸ ἀνταλλάξῃς μὲ τὸ τοῦ Σίμωνος.

— Δι' ὄνομα θεοῦ! ὁμίλει χαμηλότερα, ἀνέκραξεν ὁ νεανίας κατατρομασμένος.

— Καὶ διατί;

— Διότι ἂν σᾶς ἤκουον, ἦτο πιθανὸν ν' ἀποβληθῶ ἐκ τῶν Βουλαιῶν.

— Νομίζεις! Λοιπὸν τότε, παιδί μου, πρέπει νὰ ἐκφρασθῇς χωρὶς νὰ περιμένῃς περισσότερον. Ἡ Ἀννέτα φέρεται φιλικῶς πρὸς σέ. Ἐὰν δὲν πρέπῃ νὰ ἦσθε ὁ εἷς διὰ τὸν ἄλλον, δὲν πρέπει ν' ἀφήσητε καὶ τὴν καλὴν ταύτην θέλησιν αὐξανομένην εἰς ἀμφοτέρους σας.

— Δὲν ζητῶ ἄλλο παρὰ τοῦτο, κυρὰ Φασία. τὶ πρέπει νὰ πράξω;

— Ὕπαγε ἀμέσως νὰ εὕρῃς τὴν μητέρα Ἀρδῆ ἥτις εἶναι εἰς τὸν χορτοβολῶνα· ἀνάγγειλε εἰς αὐτὴν ὅτι πρέπει ν' ἀφήσῃς τὰς Βουλαιάς, καὶ ἐπειδὴ αὐτὴ θὰ σ' ἐρωτήσῃ τὴν αἰτίαν θὰ τῆς τὴν εἴπῃς θαρραλέως.

Ὁ Σίμων ἐτρόμαξεν ὀλίγον διὰ τὸν τρόπον, ἀλλ' ἡ γραῖα παρέστησεν εἰς αὐτὸν ὅτι τοῦτο ἦτο τὸ μόνον μέσον, καὶ ἐπειδὴ ἠσθάνετο πραγματικῶς ὅτι ἐνταῦθα ὑπῆρχε καθῆκον συνειδήσεως τὸ ἀπεφάσισε.

Τὴν ἀγγελίαντῆς ἀναχωρήσεώς του ἀκούσασα ἡ μήτηρ Ἀρδῆ ἐξεφώνησε μεγάλως καθὼς δύναταί τις νὰ συμπεράνῃ, ἀλλὰ τότε ὡμολόγησε τὴν ἀληθῆ αἰτίαν τῆς ἀποφάσεώς καὶ ἡ χωρικὴ ἔμεινεν ἄφωνος. Δὲν δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι δὲν ἐφαντάσθη ποτὲ τοῦτο, ἡ ἰδέα της μόνον δὲν ἦτον ὁριστική. Ὅταν ἤκουσεν ὅλους τοὺς λόγους τοῦ νεανίου, τῷ εἶπε φιλικῶς, ὅτι, ὅ,τι πρὸ ὀλίγου ἔπραξεν ηὔξανε τὴν ὑπόληψιν ἣν εἶχε πάντοτε πρὸς αὐτὸν, ὅτι δὲν ἠδύνατο ν' ἀποκριθῇ τίποτε, διότι ἀπέκειτο εἰς τὸν κύριον ν' ἀποφασίσῃ, ὅτι τὸ αὐτὸ ἑσπέρας ἤθελε τοῦ ὁμιλήσει.

Μόλις ὁ Σίμων ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ χορτοβολῶνος, ἡ νεᾶνις ἥτις ἔκοπτε χόρτον εἰς τὸν πλησίον μικρὸν κῆπον καὶ εἶχεν ἀκούσει πάντα, ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν κρύπτην της, καὶ δεδακρυσμένη ἐλθοῦσα ἐκάθησε πλησίον τῆς μητρός της. Αἱ δύω γυναῖκες ὡμίλησαν διεξοδικῶς καὶ μετὰ ταῦτα ἡ μήτηρ Ἀρδῆ μετέβη πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ συζύγου της. Οὗτος δ' εὐθὺς τὴν ἐπαύριον ἔφερε τὸν Σίμωνα εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ ἀφοῦ ἤκουσεν αὐτὸν ἐπαναλαβόντα, ὅ,τι εἶχεν εἴπει τὴν προτεραίαν εἰς τὴν γυναῖκά του, τῷ ἐδήλωσε λαμβάνων τὴν χεῖρά του, ὅτι δὲν ἐζήτει κάλλιον παρὰ νὰ γίνῃ πενθερός του.

Οἱ γάμοι ἐτελέσθησαν πανηγυρικῶς, καὶ ὁ Σίμων προσεκάλεσε τὴν μητέρα Φασίαν ἂν καὶ συγγενεῖς τινες ἀντέτεινον φοβούμενοι μήπως ἡ γραῖα φέρῃ δυστύχημά τι εἰς τὸ νέον συνοικέσιον. Καθ' ἣν στιγμὴν ἔμελλε ν' ἀναχωρήσῃ, ὁ νεανίας τῇ προσέφερε ὡραῖον καλάθιον καινὸν πλῆρες τροφῶν, καὶ μὲ ἐπανωρόριον ἐξ ἐριούχου, τὸ ὁποῖον τὴν παρεκάλεσε νὰ δεχθῇ χάριν εὐγνωμοσύνης δι' ὅσα εἶχε κάμει πρὸς αὐτόν.

— Γινώσκω καλῶς ὅτι δὲν ἔχεις οὐδεμίαν ἀνάγκην τούτου, μῆτερ Φασία, εἶπε μετὰ σεβασμοῦ ὀλίγον δειλοῦ, διότι εἶδον ὅτι τὰ πάντα ὑπείκουν εἰς τὴν θέλησίν σου.

— Δηλαδὴ, καὶ σὺ μὲ νομίζεις γόησσαν, ἀπεκρίθη ἡ γραῖα γελῶσα.

— Πιστεύω ὅτι ὁ Θεὸς σοὶ ἔδωκε πλειοτέραν δύναμιν παρὰ εἰς τοὺς ἄλλους, ἐπήντησε δειλῶς ὁ Σίμων· ἀλλ' ἠξεύρω ἐκ μέρους μου ὅτι τὴν μεταχειρίζεσαι μόνον πρὸς τὸ καλόν.

— Ἔχεις δίκαιον, εἶπεν ἡ γραῖα σπουδαιότερον· χάριν τῆς δυνάμεως ταύτης εἶδες, ὅτι ἀνεῦρον ἐν καιρῷ νυκτὸς τὴν ὁδὸν, ἐμάντευσα ὅτι ὁ κεραυνὸς ἤθελεν ἐπισκήψει ἐπὶ τῶν αἰγείρων, σὲ ὡδήγησα εἰς τὸ λατομεῖον τῶν ἀσβεστοποιῶν, ἐπετύχομεν καταφύγιον καὶ δεῖπνον παρὰ τῷ μυλωθρῷ, ὅστις εἶναι ὀφειλέτης μου καὶ ὑπόχρεως εἰς ἐμὲ, ἐξηγάγομεν τὴν ἀγέλην ἀπὸ τὸν βλαβερὸν λειμῶνα, ἐδόσαμεν ἐνεργητικὴν πτισάνην εἰς τὸ παιδίον καὶ ἐπρολάβομεν ἀσθένειάν τινα ἢ κακοκαιρίαν· ἀλλ' ἀπατᾶσαι ἂν πιστεύῃς ὅτι ἐγὼ τὴν ἔχω ἀπὸ τὸν Θεὸν ὡς ἰδιαίτερον χάρισμα· ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς ἐμὲ, ὅ,τι καὶ εἰς ὅλα τὰ πλάσματά του· ἀλλὰ μόνον τὴν μετεχειρίσθην μὲ περισσοτέραν φροντίδα καὶ θέλησιν. Καλὰ λέγουν ὅτι εἶμαι ἡ τελευταία νύμφη τοῦ τόπου· ἀλλ' ὤφειλον νὰ προσθέσωσιν, ὅτι τὸ ὄνομά μου εἶναι ἡ Πέτρα.

ΠΕΡΙ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν Θεσσαλῶν.

Ἡ Θεσσαλία ἐλέγετο παλαιόθεν Πιερρία, Αἰολίς, Πελασγία καὶ Αἱμονία καὶ τέλος ὠνομάσθη Θεσσαλία ὑπὸ τοῦ Θεσσαλοῦ υἱοῦ τοῦ Αἵμονος.

Εἰς τὴν Θεσσαλίαν κατῴκουν διάφοροι λαοί, ὡς οἱ Κένταυροι ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου, οἱ Λαπίθαι παρὰ τὸν Πηνειὸν περὶ τὸν Ὄλυμπον, πλησίον τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας οἱ Δόλοπες οἱ Αἰνιάνες, πλησίον τῆς Φωκίδος καὶ Δωρίδος, οἱ Οἰταῖοι ἐπὶ τῆς Οἴτης, οἱ Μαλιεῖς περὶ τὸν Μαλιακὸν κόλπον, οἱ Μάγνητες ἐπὶ τῶν ὀρέων Πηλίου καὶ Ὄσσης, οἱ Φθιῶται παρὰ τὸν Παγασητικὸν κόλπον καὶ οἱ κυρίως Θεσσαλοὶ περὶ τοὺς ποταμοὺς Ἐνιπέα καὶ Ἀπιδανὸν, καὶ οἱ Περραιβοὶ διαιρούμενοι εἰς πέραν τοῦ Πηνειοῦ καὶ πρὸς τὴν Δωρίδα ὑπὸ τὸ ὄρος Πίνδον· διῃροῦντο δὲ ὅλοι οἱ Θεσσαλοὶ εἰς πέντε κυρίως πολιτείας, τῆς Φθιώτι-

δος, τῆς Μαγνησίας, τῆς Ἑστιαιώτιδος, τῆς Πελασγιώτιδος, καὶ τῆς Θεσσαλιώτιδος καὶ ὅλοι εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ ψηφοφορῶσιν εἰς τὴν Ἀμφικτιονικὴν βουλήν.

Οἱ Θεσσαλοὶ ὑπετάσσοντο κατ' ἀρχὰς εἰς βασιλεῖς μετὰ πολλοὺς δὲ αἰῶνας ὑπέστησαν καὶ αὐτοὶ τὰς ἐθισμένας εἰς τὴν Ἑλλάδα μεταβολὰς καὶ ἔζωσαν τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν, καὶ ἀλλαχοῦ μὲν παρεδέχθησαν τὴν ὀλιγαρχικὴν διοίκησιν ἀλλαχοῦ δὲ τὴν δημοκρατίαν, πᾶσαι ὅμως αἱ πόλεις ἔστελλον πρέσβεις εἰς τὴν συνέλευσιν, ἔνθα ἐθεώρουν τὰς ὑποθέσεις ὅλης τῆς πολιτείας. Εἰς ἐκτάκτους ὅμως καὶ σοβαρὰς πολεμικὰς περιστάσεις ἡ συνέλευσις διώριζεν ἄρχοντά τινα Ταγὸν ὀνομαζόμενον ὅστις εἶχεν ἀπόλυτον στρατιωτικὴν ἐξουσίαν μέχρις ὅτου διήρκει ὁ πόλεμος.

Ἡ Θεσσαλία ἐτιμᾶτο τὰ μέγιστα παρὰ τοῖς Ἕλλησι, πρὸ πάντων ὡς ἔχουσα εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς τοὺς Ἀμφικτύονας, τὴν μεγίστην ταύτην καὶ ἀδέκαστον σύνοδον τῆς Ἑλλάδος, ἥτις συνεκροτήθη κατ' ἀρχὰς ἀπὸ τὰς πολιτείας τῶν Θεσσαλῶν, Βοιωτῶν, Θηβαίων, Δωριαέων, Ἰώνων Ἠρακλιδῶν, Μαγνήτων, Λοκρῶν, Οἰταίων, Φθιωτῶν, Μαλιαίων καὶ Φωκέων, διὰ νὰ προλαμβάνωσι τὰς συμφορὰς τὰς ὁποίας ἠδύνατο νὰ φέρῃ ὁ πόλεμος· εἶτα δὲ ἔλαβον μέρος εἰς αὐτὴν καὶ πολλαὶ ἄλλαι πολιτεῖαι τῆς Ἑλλάδος, ὧν οἱ ἀντιπρόσωποι ὡρκίζοντο διὰ τοῦ ἑξῆς ὅρκου ὡς λέγει ὁ Αἰσχίνης « Μηδημίαν πόλιν τῶν Ἀμφικτιόνων ἀνάστατον ποιήσειν, μηδ' ὑδάτων ναματιαίων εἴρξειν μήτ' ἐν πολέμῳ μήτ' ἐν εἰρήνῃ, ἐὰν δέ τις ταῦτα παραβῇ, στρατεύσειν ἐπὶ τοῦτον καὶ τὰς πόλεις ἀναστήσειν, καὶ ἐάν τις ἢ συλᾷ τὰ τοῦ Θεοῦ, ἢ συνειδῇ τι ἢ βουλεύσῃ τι κατὰ τῶν ἐν τῷ ἱερῷ (τῶν Δελφῶν) τιμωρήσειεν καὶ χειρὶ καὶ ποδὶ καὶ φωνῇ καὶ πάσῃ δυνάμει. » Ἡ σύνοδος αὕτη συνεκροτεῖτο τὴν μὲν ἄνοιξιν εἰς Δελφοὺς, τὸ δὲ φθινόπωρον εἰς Ἀνθήλην. Κατ' αὐτὴν συνήρχετο ἄπειρον πλῆθος θεατῶν διὰ νὰ ἴδῃ τὰς σοφὰς κρίσεις της. Ἤρχιζε δὲ ἀπὸ θυσίας προσφερομένας διὰ τὴν ἡσυχίαν καὶ εὐδαιμονίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ μετὰ ταῦτα ἤρχετο τῆς συνεδριάσεως· αἱ ἀποφάσεις αὐτῆς ἦσαν ἱεραὶ καὶ ἐκτελοῦντο ἀνεξετάστως.

Οἱ Φθιῶται οἱ τῶν Ἑλλήνων πατέρες, συμπεριλαμβάνοντες εἰς τὴν πολιτείαν αὐτῶν τὸ κωμίδριον Ἀνθήλην εἰς ὃ ὑπῆρχε ναὸς διάσημος τῆς Δήμητρος εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς ὁποίας πανταχόθεν συνέτρεχον ἵνα λάβωσι μέρος εἰς τοὺς γινομένους ἀγῶνας καὶ εἰς ὃ ὡς εἴρηται συνήρχοντο κατ' ἔτος οἱ ἀμφικτύονες ὅπως θεωρήσωσι τὰς κοινὰς ὑποθέσεις τῆς Ἑλλάδος, διεκρίνοντο μεταξὺ τῶν Θεττελῶν, διότι καὶ ἀγωγὴν καλητέραν ἐλάμβανον ἀπὸ τοὺς γονεῖς των καὶ ἐκπαίδευσιν ἐκτενεστέραν εἰς τὰ δημόσια αὐτῶν διδακτήρια ἀπὸ τοὺς σοφοὺς των καθηγητάς. Ἐκ νεότητος ἐθίζοντο εἰς τὸ τιμᾷν τοὺς μεγαλητέρους αὐτῶν, εἰς τὸ μανθάνειν τὴν ἠθικὴν, ἥτις ἐχρησίμευεν αὐτοῖς καθ' ἑκάστην καὶ εἰς τὴν συναναστροφὴν τῶν μεγάλων ἀνδρῶν τοὺς ὁποίους εἶχον εἰς τοὺς κόλπους αὐτῶν καὶ εἰς τὸ σέβεσθαι τοὺς Θεούς. Εἰς τὰ δημόσια γυμνάσια ἐδιδάσκοντο τὰς σωματικὰς ἀσκήσεις τὴν ποίησιν καὶ τὴν μουσικὴν καὶ τέχνας ὁποίας ἕκαστος ἐπεθύμει, εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῶν τὴν οἰκονομίαν, τὴν γεωργίαν καὶ τὴν ποιμενικὴν καὶ ἐν τῇ κοινωνίᾳ τὰ χρέη αὐτῶν καὶ καθήκοντα παραδειγματιζόμενοι ἀπὸ τοὺς Ἀμφικτύονας, ἀπὸ τοὺς γέροντας οὓς πάντοτε ἐτίμων καὶ ἀπὸ τοὺς εὐγενεῖς ξένους οἵτινες ἐσύχναζον πάντοτε εἰς τὴν πατρίδα αὐτῶν.

Εἰς Φθιώτιδα ὡς καὶ εἰς ὅλην τὴν Θεσσαλίαν ὑπῆρχον αἱ μάγισσαι αἱ περίφημοι αὗται δημώδεις τῶν παλαιῶν γυναῖκες αἵτινες εἶχον, ὡς ἔλεγον, δύναμιν νὰ ἐμποδίζωσι τὸν ἥλιον, νὰ σύρωσιν εἰς τὴν γῆν τὴν σελήνην, νὰ ταράττωσιν ἢ νὰ ἡσυχάζωσι τὰς καταιγίδας, νὰ ἀνακαλῶσι τοὺς νεκροὺς εἰς τὴν ζωὴν ἢ νὰ κρημνίζωσι τοὺς ζῶντας εἰς τὸν τάφον. Εἶναι ἄπορον τῇ ἀληθείᾳ πῶς οἱ Ἕλληνες ἐπίστευον τὰς τοιαύτας μυθώδεις ἰδέας, εἶναι ὅμως καὶ βέβαιον ὅτι ἐτιμώρουν τὰς τοιαύτας μάγισσας μὲ θάνατον, ὅταν μετεχειρίζοντο καταχρήσεις μεγάλας, ὡς πολλαὶ εἴθιζον.

Οἱ Μάγνητες κατοικοῦντες εἰς πεδιάδας χαριεστάτας, πλήρεις ἀπὸ σπαρτὰ, ποίμνια καὶ ἀγέλας ἦσαν ἁπλοῖ τὰ ἤθη καὶ εὐάγωγοι. Ἀνετρέφοντο ἀφανῶς μὲν ἀλλ' ἁπλῶς καὶ φρονίμως. Κύριον ἐνασχόλημα τῶν νέων καὶ νεανίδων ἦτον ἡ Μουσικὴ καὶ ἡ ὄρχησις, αἱ γυμνάσεις τοῦ σώματος καὶ ἡ φροντὶς τοῦ νὰ μανθάνωσι τὴν γεωργίαν καὶ τὴν ποιμενικὴν καὶ τὰς ἀπολύτως ἀναγκαίας τέχνας, ὡς καὶ αὐτὴν τὴν ἰατρικὴν ἣν ἐκ πείρας ἐμάνθανον κάλλιστα. Ἐπὶ τοῦ ὄρους Πηλίου ὑπῆρχε ναὸς τοῦ Διὸς εἰς ὃν συνήρχοντο οἱ κάτοικοι τῆς Μαγνησίας κατ' ἔτος διὰ νὰ ἑορτάσωσι τὸν Θεόν. Ἐνταῦθα ἐγίνοντο ἀγῶνες τῆς Μουσικῆς καὶ τῆς ὀρχήσεως, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῶν ἀρχόντων τοῦ τόπου καὶ ἡ ἅμιλλα ἔλαμπεν εἰς ὅλων τῶν νέων καὶ νεανίδων τὰ πρόσωπα, ὁ δὲ νικῶν ἐστεφανοῦτο δεχόμενος τὰς συγχαρητηρίους εὐχὰς τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ.

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Πηλίου ὄρους ὑπῆρχε τὸ διάσημον ἄντρον τοῦ Κενταύρου Χείρωνος ἰατροῦ, χειρούργου, ἀστρολόγου, φιλοσόφου καὶ μουσικοῦ, ὅστις ἐδίδαξεν ὅτε ἔζη ὅλους τοὺς ἥρωας τῆς ἐποχῆς του πᾶσαν ἐπιστήμην καὶ τέχνην. Ἐνταῦθα ἔτρεχον κατ' ἔτος ὅλοι οἱ Μάγνητες διὰ νὰ προσφέρωσι θυσίας ἐκ τῶν ἀπαρχῶν τῶν καρπῶν αὐτῶν καὶ εἶτα νὰ πανηγυρίσωσι τὴν ἑορτὴν διὰ χαρῶν, τυμπάνων καὶ εὐωχίας καὶ νὰ συνάζωσι διάφορα χόρτα χρήσιμα εἰς διαφόρους ἀσθενείας, ὡς ῥίζαν τινὰ εὐωδιαζουσαν ὡς ὁ θύμος καὶ ἥτις ἦτο θανατηφόρος εἰς τοὺς ὄφεις καὶ ἥτις λαμβανομένη μὲ οἶνον ἐθεράπευε τὰ δήγματα, φυτόν τι, τοῦ ὁποίου ἡ μὲν ῥίζα ἦτον ἰατρικὸν εἰς τὴν ἀρθρίτιδα, ἡ δὲ φλοῦδα διὰ τὸν κώλικα καὶ τὰ φύλ-

λα διὰ τὰς ῥοὰς τῆς κακοχυμίας τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἄλλα διάφορα χόρτα χρήσιμα εἰς διαφόρους ἀσθενείας.

Οἱ Μάγνητες ἐδιδάσκοντο καὶ εἶδός τι ἰδιαιτέρας ὀρχήσεως, Καρπέας ὀνομαζομένης κατὰ Ἀθήναιον, ἁρμοδιοτάτης εἰς τὸ διεγείρειν τὴν γενναιότητα καὶ τὴν προσοχὴν, ἥτις ἦτον ἡ ἑξῆς. Μάγνης τις παρουσιάζετο εἰς τὴν συνάθροισιν μὲ τὰ ὅπλα αὐτοῦ, τὰ ἔθετεν εἶτα χαμαὶ καὶ ἐμιμεῖτο τὰ σχήματα καὶ τὸν περίπατον ἀνθρώπου ὅστις ἐν καιρῷ πολέμου σπείρει καὶ γεωργεῖ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ. Ὁ φόβος ἦτον ἐντετυπωμένος ἐπὶ τοῦ μετώπου του, ἔστρεφε τὴν κεφαλὴν πανταχοῦ, ὅτε παρετηρεῖ στρατιώτην τινὰ τῶν ἐχθρῶν ζητοῦντα νὰ ἐπιπέσῃ αἴφνης κατ' αὐτοῦ· ἁρπάζει τότε εὐθὺς τὰ ὅπλα του, κτυπᾷ τὸν στρατιώτην, τὸν νικᾷ, τὸν δεσμεύει εἰς τοὺς βόας του καὶ τὸν διώκει ἔμπροσθέν του. Ὅλαι αὗται αἱ κινήσεις ἐνεργοῦνται μὲ ῥυθμὸν καὶ ἦχον αὐλοῦ.

Εἶχον δὲ καὶ ἑορτὴν τινὰ Ἑταιρίδια ὀνομαζομένην, γενομένην πρὸς τιμὴν τοῦ Διός. Αὕτη ἦτο παλαιοτάτη, διότι πρῶτος καθιέρωσεν αὐτὴν ὁ Ἰάσων ὅταν ἀπήρχετο μετὰ τῶν Ἀργοναυτῶν εἰς Ταυρίδα. Κατ' αὐτὴν ἐγένοντο ἀγῶνες εἰς οὓς παρίσταντο τὰ ἆθλα τοῦ Ἰάσωνος καὶ τῶν Ἀργοναυτῶν διὰ Μουσικῆς ἁρμονίας.

Οἱ Ἑστιαιῶται κατοικοῦντες μεταξὺ ὀρέων ὑψηλῶν τοῦ Πίνδου καὶ τῶν Αἰτωλικῶν, ἦσαν ἀνδρεῖοι τὸ σῶμα καὶ ἁπλοῖ τὰ ἤθη, ζῶντες δὲ μεταξὺ θηρίων εἶχον κύριον ἐνασχόλημα τὴν θήραν εἰς ἣν ἦσαν ἐγκρατέστατοι. Ἠγάπων δὲ ὡς ὅλοι οἱ Ἕλληνες τὴν Μουσικὴν καὶ τὴν ποίησιν, ἃς ἐδιδάσκοντο νηπιόθεν ἀπὸ τοὺς γονεῖς αὐτῶν. Ἐπαινοῦντο δὲ καὶ ὡς γεωργοὶ καὶ ποιμένες καλοὶ, καὶ ὡς φίλοι τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν ἀρετῶν καὶ ὡς φιλόξενοι καὶ φιλοκίνδυνοι.

Ἐνταῦθα ὑπῆρχεν ἡ πόλις Τρίκκη εἰς ἣν ἦτο τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ, τὸ ἀρχαιότατον καὶ ἐπιφανέστατον πάντων τῶν λοιπῶν καὶ ὁ Ναὸς τῆς Ἰτωνίας Ἀθηνᾶς. Κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἐγίνοντο ἀγῶνες τῆς ἰατρικῆς, κατ' ἐκείνην δὲ τῆς Ἀθηνᾶς, τῆς Μουσικῆς καὶ ποιήσεως, εἰς οὓς ἡ νεολαία ἔτρεχε διὰ νὰ ἀγωνισθῇ περὶ τῶν πρωτείων. Ἡ Ἰθώμη χωρίον ἐρυμνὸν καὶ ὄντως κλωμακόεν, ἱδρυμένον μεταξὺ τεσσάρων φρουρίων, ὥσπερ ἐν τετραπλεύρῳ κειμένων, Τρίκκης τε καὶ Μητροπόλεως καὶ Πελινιαίου καὶ Γάμφων, εἰς τὸ ὁποῖον ἐγίνετο ἑορτὴ τοῦ Ἰθωμαίου Διὸς καὶ ἀγῶνες γυμνικοὶ περίφημοι καθ' ὅλην τὴν Θεσσαλίαν.

Οἱ Πελασγιῶται ζῶντες μεταξὺ δασῶν ἀπεράντων, πεδιάδων εὐφορωτάτων ἀπὸ θέρη καὶ ποίμνια, ποταμοῦ πλωΐμου, ἐξοχῶν περικαλλῶν μὲ ἀγροτικὰς οἰκίας πανταχοῦ διεσκορπισμένας, τῆς περιβοήτου τῶν θεῶν κατοικίας τοῦ Ὀλύμπου, τοῦ ὑψιπετοῦς τούτου ὄρους καὶ μεταξὺ τῶν περιφήμων αὐτῶν Τεμπῶν, εἰς ἃ ἑώρταζον τὴν ἑορτὴν τὰ Πελώρια, ὑπῆρξαν πλήρει κοινωφελῶν ἀρετῶν. Τοιούτους καθιστᾷ τοὺς ἀνθρώπους ἡ ἀγροτικὴ ζωὴ, ἡ ἀθῶα φύσις καὶ ἡ ἰδέα τοῦ ὅτι μεταξύ των κατοικοῦν ὅλαι αἱ θεότητες.

Γεννώμενοι ὁ παῖς ἢ ἡ παιδίσκη ὑπὸ τόσα κάλλη τῆς φύσεως συγχρόνως καὶ τῆς τέχνης, καθότι οἱ Πελασγιῶται συνέδεον εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν τὴν τέχνην μὲ τὴν φύσιν, διὰ νὰ καλλύνωσιν ἐπὶ μᾶλλον αὐτοὺς, καὶ ἀνατρεφόμενοι ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν Ὀλυμπίων θεῶν, νὰ εἴπω οὕτως εἰς τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν καὶ συναναστρεφόμενοι καθ' ἑκάστην μὲ πληθὺν εὐγενῶν ξένων, οἵτινες ἀπήρχοντο εἰς τὴν πατρίδα των διὰ νὰ αἰσθανθοῦν τὰς καλλονὰς τῆς φύσεως, διὰ νὰ ἐμπορευθῶσιν, ἢ διὰ νὰ ἀπέλθωσιν εἰς τὸν Ὄλυμπον, ἢ τὸν ἐπίγειον τῶν τιμῶν παράδεισον διὰ νὰ ποιήσωσι θυσίας καὶ ἑορτὰς καὶ ἀγῶνας, ἀποκαθίσταντο ἀπ' ἀρχῆς, τίμιοι, φιλάνθρωποι, φιλελεύθεροι, φιλοέμποροι, φίλεργοι καὶ ἐν ἑνὶ λόγῳ ἀληθῶς ἄνθρωποι.

Ἀπέχουσα τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν ὡραίων τεχνῶν πλὴν τῆς μουσικῆς καὶ τῆς ποιήσεως ἡ νεολαία ἐδιδάσκετο τὰ χρέη της πρὸς τοὺς Θεοὺς καὶ τοὺς ἀνθρώπους, τὰ καθήκοντά της πρὸς ἑαυτὴν, ὑπὸ τὴν μεγαλητέραν ἁπλότητα καὶ ὑπὸ τὴν πατρικὴν στέγην καὶ ἔζη ἀπὸ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῆς δαψιλῶς καὶ ἐντίμως, ἀπέχουσα πάσης κακίας καὶ παντὸς ἐπιφθόνου πνεύματος. Μόνη φροντὶς αὐτῆς ἦτο νὰ ἐκμάθῃ πλὴν τῆς ἠθικῆς καὶ θρησκείας τέχνην τινὰ ἁπλοϊκὴν ὡς τὴν κηπουρικὴν καὶ τὴν ποιμαντικὴν διὰ νὰ ζῇ χωρὶς νὰ ἐνοχλῇ τὸν ἄλλον καὶ τὴν γυμναστικὴν διὰ νὰ γίνωνται τὰ σώματα αὐτῶν ἰσχυρὰ καὶ γενναῖα, διὰ νὰ λάμψῃ εἰς τὰς ἑορτὰς, διὰ νὰ στεφανωθῇ εἰς τοὺς ἀγῶνας. Ὦ πόσον ἐτέρπετο ὁ ὁδοιπόρος διαπερῶν τὸν ὡραῖον τῶν Πελασγιωτῶν τόπον! ἐνταῦθα ἔβλεπε τὸν τεχνίτην ἀσχολούμενον εἰς τὴν τέχνην του μ' ὅλην τὴν ἀπαιτουμένη ὑπομονὴν καὶ εὐχαρίστησιν, ἐκεῖσε ἐν τοῖς ἀγροῖς τοὺς ποιμένας καὶ τοὺς γεωργοὺς φέροντας ὑπὸ μάλην πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐργαλείοις καὶ τοὺς αὐλοὺς αὐτῶν ἢ τὰς κιθάρας καὶ ὑπὸ τὰ δάση καὶ τὰς σκιὰς καθημένους καὶ μουσουργοῦντας διὰ νὰ μιμηθῶσι τὸ ὡραῖον κελάδημα τῆς ἀηδόνος, τῆς ἀκανθίδος καὶ τῶν ἄλλων καλλιφώνων πτηνῶν, ἐὰν δὲ ἀπήντων ποῦ ἕτερον γεωργὸν ἢ ποιμένα ἐφρόντιζον μετ' αὐτῶν νὰ ποιῶσιν ἁρμονίαν μελωδικωτέραν καὶ ὑπέσχοντο ἀμοιβαίαν συνδρομὴν εἰς πᾶσαν ἀνάγκην.

Ἐὰν ὁ νέος ἤθελε νὰ λάβῃ ἀνατροφὴν ἐλευθεροτέραν καὶ μάθησιν ἐκτενεστέραν, ἀπήρχετο εἰς τὴν Λάρισσαν, τὴν πλουσιωτέρον καὶ πολυανθρωποτέραν πόλιν τῆς Θεσσαλίας εἰς τὴν ὁποίαν ὑπῆρχον πλῆθος διδασκάλων τῆς ἠθικῆς, τῆς σοφίας καὶ τῶν τεχνῶν, διδάσκοντες ἐπὶ ἐλαχίστῳ μισθῷ πᾶν ἀρεστὸν εἰς τὸν ζητοῦντα τὴν διδασκαλίαν.

Εἰς Παλασγιότιδα ὑπῆρχον διάφοροι ἑορταὶ καὶ ἀγῶνες, οἵτινες ἐνέσταζον εἰς τὰς ψυχὰς τῶν πολιτῶν καὶ μάλιστα τῶν νέων τὴν φιλοτιμίαν, ἥτις

δύναται τέρατα μεγαλείου νὰ φέρῃ. Εἰς Λάρισσαν ὑπῆρχε γυμνάσιον εἰς τὸ ὁποῖον ἐγίνοντο διάφοροι γυμνικοὶ ἀγῶνες ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ἀρχόντων ὀνομαζομένων Πολιταρχῶν καὶ ὁ νικῶν ἐβραβεύετο μὲ στέφανον ἐλαίας, ὑπῆρχε καὶ θέατρον εἰς ὃ ἐγένοντο αἱ ταυρομαχίαι κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον. Ἀπελύοντο ἐντὸς τοῦ περιφράκτου θεάτρου τόσοι ταῦροι ὅσοι καὶ ἱππεῖς. Ἕκαστος τῶν ἱππέων ὤφειλε νὰ ἐκλέξῃ τὸν ταῦρον ὃ ἐπρόκειτο νὰ πολεμήτῃ, ἀφοῦ δὲ τὸν ἔκλεγεν, ὡρμοῦσεν ἐναντίον του, τὸν ἐστενοχώρει ἀποφεύγων τὰ ὁρμήματά του, τὸν ἐκέντα μὲ εἶδός τι ἰδιαιτέρου δόρατος καὶ τέλος ἀφοῦ τοῦ ἐξήντλει τὰς δυνάμεις, ἦτον ὑπόχρεως νὰ τὸν καταλάβῃ ἀπὸ τὰ κέρατα αὐτοῦ καὶ νὰ τὸν ῥ ψῃ χαμαὶ χωρὶς ν' ἀφιππεύσῃ ὅστις τῶν ἱππέων ἠδύνατο ταχύτερον νὰ νικήσῃ τὸν ταῦρον ἢ νὰ τὸν ἀνατρέψῃ μὲ βιαίους μόνον τιναγμοὺς ἐχειροκροτεῖτο διὰ τὴν νίκην του ἀπὸ τοὺς θεατὰς, διεσαλπίζετο τ' ὄνομά του καὶ ἀπήρχετο οἴκαδε ἐν τῷ μέσῳ χαρμοσύνων ἀνευφημήσεων.

Εἰς τὴν κοιλάδα τῶν Τεμπῶν κατὰ ἐννεαετηρίαν οἱ Δελφοὶ ἔστελλον θεωρίαν διὰ νὰ ἑορτάσωσι τὸν Ἀπόλλωνα χάριν εὐγνωμοσύνης διότι ἔλεγον ὅτι ὁ Ἀπόλλων ἐπῆλθε ποτὲ εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν μὲ στέφανον καὶ κλάδους δάφνης τὰ ὁποῖα ἀπὸ τὴν κοιλάδα ταύτην ἔκοψεν. Ἡ θεωρία συνίστατο πάντοτε ἀπὸ τὸ ἄνθος τῶν νέων Δελφῶν, οἵτινες ἐθυσίαζον μεγαλοπρεπῆ θυσίαν ἐπὶ θυσιαστηρίου τινὸς ἐγερθέντος πλησίον τοῦ Πηνειοῦ ποταμοῦ, εἶτα ἔκοπτον κλάδους δάφνης καὶ ἤρχοντο τῶν ὕμνων, τῶν χορῶν καὶ τῆς μουσικῆς. Κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην συνηθροίζοντο πλῆθος νέων Πελασγιωτῶν διὰ νὰ λαβωσι μέρος εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην καὶ ἀγωνισθῶσι περὶ τῶν πρωτείων μὲ τοὺς Φωκεῖς καὶ διὰ νὰ ἴδωσι τὴν στολὴν, τὰ ἔθιμα, τὴν ἀνδρίαν καὶ εὐγένειαν τῶν νέων Δελφῶν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους πολλάκις ὠφελήθησαν. Εἰς τὰ αὐτὰ Τέμπη ἐποίουν κατ' ἔτος καὶ οἱ Θετταλοὶ ἑορτὴν τοῦ Διὸς λαμπραν, Πελώρια καὶ Σατουρνάλια κατὰ Βάτωνα τὸν Σινωπέα ὀνομαζομένην εἰς ἀνάμνησιν τοῦ σεισμοῦ ὅστις δοὺς διάβασιν εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Πηνειοῦ ἀνεκάλυψε τὰς ὡραίας πεδιάδας τῆς Λαρίσσης, ἤρχοντο δὲ ἀπὸ θυσίας θυμιαμάτων καὶ εἶτα ἔθετον τράπεζας διαφόρους εἰς τὰ δάση, εἰς τοὺς παμπληθεῖς παραδείσους, εἰς τὰ χείλη τοῦ ποταμοῦ, εἰς τὰ ἐντὸς αὐτοῦ νησίδα, εἰς τὰς πηγὰς ἔνθα ἐσυμποσιάζοντο κύριοι καὶ δοῦλοι, μικροὶ μεγάλοι ἀνεξετάστως. Μετὰ τὰς τραπέζας ἤρχοντο οἱ ἀγῶνες τῆς μουσικῆς, τῆς ὀρχήσεως, τῆς ποιήσεως, τῆς πάλης, τῆς πυγμῆς, τοῦ δρόμου μέχρι νυκτὸς βαθυτάτης. Ἡ ἑορτὴ αὕτη καθιερώθη ἐκ τῆς ἑξῆς αἰτίας. Αἱ πεδιάδες τῆς Θεσσαλίας ἦσαν ποτὲ ὅλαι λίμνη διότι ὁ ποταμὸς Πηνειὸς δὲν εἶχε διέξοδον. Βασιλεύοντος δὲ τοῦ Πελασγοῦ εἰς Θεσσαλίαν συνέβη σεισμὸς μέγας καὶ διεσχίσθησαν τὰ Τέμπη καὶ ἔρρευσεν ἐκεῖθεν τὸ ὕδωρ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀνεφάνησαν πεδιάδες θαυμασταὶ τῷ μεγέθει καὶ τῷ κάλλει. Ταύτην τὴν ἀγγελίαν ἐκόμισε πρῶτος εἰς τὸν Πελασγὸν χωρικός τις Πέλωρος ὀνόματι, ἐνῷ ἑορταζεν τὴν ἑορτὴν τοῦ Διὸς καὶ διὰ τὴν καλὴν ταύτην ἀγγελίαν τὸν ἐδεξιώθη φιλοφρόνως ὁ Πελασγὸς καὶ τὸν ἐκάθησεν εἰς πολυτελῆ τράπεζαν εἰς ἣν ὑπηρέτει αὐτὸς καὶ οἱ ἀξιωματικοί του, ἐδεξιώθησαν δὲ τὸν Πέλωρον καὶ πάντες οἱ Θεσσαλοὶ καὶ ἐγίνετο πανήγυρις κοινὴ καὶ χαρμόσυνος καὶ εὐωχία λαμπρα, ἥτις διήρκεσε πάντοτε πρὸς ἀνάμνησιν, καθ' ἣν ὅλοι καὶ πολῖται καὶ δοῦλοι καὶ δεσμῶται καὶ ξένοι συνηυφραίνοντο, οἱ δὲ δεσπόται ἐγίνοντο εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην ὑπηρέται τῶν δούλων αὐτῶν, διὰ νὰ μιμηθῶσι τὸ ὅπερ ἔπραξεν ὁ Πελασγὸς μὲ τοὺς ἀξιωματικοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν Πέλωρον.

Τὰ Τέμπη ταῦτα ἅπερ ἔκειντο μεταξὺ τοῦ Ὀλύμπου καὶ τῆς Ὄσσης ἦτον τόπος ἐπίπεδος, κεκαλυμμένος ἀπὸ ἀγροτικὰς οἰκίας καὶ παραδείσους περιβρεχομένους ἀπὸ ὕδατα διαυγῆ ὡς τὸν κρύσταλον καὶ τὸν Πηνειὸν ποταμὸν ὅστις ἐνταῦθα καὶ πλατύτερος καὶ ἡσυχότερος — ἐλαίου δίκην πρωΐων — ἦτον, εἶχον θέαν μεγαλοπρεπῆ, διότι ἐφαίνετο ἐκεῖθεν ὁ Θερμαϊκὸς κόλπος, ἡ Χερσόννησος τῆς Ἑλλήνης καὶ τὸ ὄρος τοῦ Ἄθωνος, ἦτον ὀφθαλμῶν πανήγυρις κατὰ τὸν Αἰλιανὸν ἔχοντα τὸ πᾶν χλοάζον καὶ τέρπον. Ἐν ταῦθα ἔζων πολλαὶ οἰκογένειαι ἀναχωρητικὴν ζωὴν πλήρη τρυφερῶν διαχύσεων, ζωηρῶν ἐνθυμήσεων, εὐφροσυνῶν ἀνεκλαλήτων, μόνην φροντίδα ἔχουσαι ν' ἀνατρέφωσι τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν ἀρετῇ καὶ σοφίᾳ, νὰ γεωργῶσι τὰς περιοχὰς αὐτῶν τὰς ὁποίας καὶ ἡ φύσις καὶ ἡ τέχνη συνέτρεξαν ἵνα καταστάθῶσιν ἐπίγειοι Παράδεισοι καὶ ν' ἀπολαμβάνωσι μακρὰν τῆς πολλῆς κοινωνίας, ὅλην τὴν δυνατὴν εἰς τὸν ἄνθρωπον εὐδαιμονίαν τὴν ὁποίαν οὔτε πλούτη, οὔτε δόξα, οὔτε μεγαλεῖον δύνανται νὰ προπαρασκευάσωσιν.

Οἱ Θεσσαλιῶται ἦσαν ὁ πολυανθρωπότερος καὶ δυνατώτερος τῆς Θεσσαλίας λαὸς, εἴτε διὰ τὴν πληθὺν τῶν ὅσων εἶχε πόλεων, εἴτε διὰ τὴν ἀρειμάνιον ἀνατροφὴν ἣν ἐλάμβανον νηπιόθεν εἴτε διότι συμπεριελήφθη εἰς τὴν χώραν αὐτῶν, ἡ Θαγνησία καὶ ἡ Περραιβία δύο ἰσχυραὶ ἀνεξάρτηται πολιτεῖαι· οὗτοι ἠδύναντο ἀμέσως νὰ συγκροτήσωσι στρατὸν δέκα χιλιάδων πεζῶν χωρὶς ν' ἀριθμηθῶσιν οἱ τοξόται οἵτινες ἦσαν ἄριστοι καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁποίων ἠδύνατο ν' αὐξηνθῇ ὅσον ἤθελον καὶ ἐξ χιλιάδων ἱππέων τοσοῦτον θρυλλουμένων εἰς τὴν ἀρχαιότητα, καθότι ἦσαν καὶ φοβεροὶ κατὰ τὴν δόξαν καὶ ἀνίκηται σχεδὸν εἰς τὰς μάχας.

Οἱ Θεσσαλιῶται ἀνετρέφοντο ἐπὶ τὸ πολεμικώτερον ἐκτενέστερον ἢ οἱ λοιποὶ Θεσσαλοί. Οἱ γονεῖς ἀφοῦ ὁ παῖς ἤρχετο εἰς ἡλικίαν καθ' ἣν ἠδύνατο νὰ ἐννοῇ τὰ περὶ αὐτὸν γινόμενα, τὸ ἐδίδασκον ὅλα τ' ἀπαιτούμενα μαθήματα διὰ νὰ ἀπο-

καταστήσωσιν αὐτὸν πολίτην ἐλεύθερον, ἀνδρεῖον καὶ φρόνιμον.

Εἰς Θεσσαλιώτιδα ὑπῆρχον καὶ δημόσια διδακτήρια, εἰς τὰ ὁποῖα σωρηδὸν ἔτρεχεν ἡ νεολαῖα ἐκ τῆς παιδικῆς αὐτῆς ἡλικίας διὰ νὰ μάθῃ νὰ μεταχειρίζεται τὸ τόξον ἐπιτηδείως καὶ τὸ δόρυ ἰσχυρῶς, νὰ ἱππεύῃ εὐσχήμως, καὶ ἀξίως διὰ τοῦτο ὠνομάσθησαν παλαίτατα καὶ Κένταυροι, ἄνθρωποι δηλαδὴ ἐξ ἡμισείας ἵπποι καὶ ἐξ ἡμισείας ἄνθρωποι, τὸ ὁποῖον ἐσήμαινεν ὅτι ἡ διδασκαλία παρ' αὐτοῖς τῆς ἱππικῆς καὶ ἡ ἕφεσίς των εἰς ταύτην τὴν ἄσκησιν ἦτον ἀρχαιοτάτη καὶ δεδοκιμασμένης ἱκανότητος, καὶ νὰ γυμνάζεται εἰς ὅλας τὰς ἄλλας σωματικὰς ἀσκήσεις καὶ τὴν ῥητορικὴν, τὴν ὄρχησιν, τὴν ποίησιν, καὶ τὴν Μουσικὴν, διὰ νὰ δυνηθῶσι δὲ οἱ Νομοθέται αὐτῶν νὰ μεγαλύνωσι τὴν ἰσχὺν τῆς νεολαίας, ἐθέσπισαν καὶ διαφόρους ἀγῶνας καὶ τελετὰς εἰς ἃς ὁ ἀριστεύων ἐβραβεύετο, ἐτιμᾶτο καὶ ἐδοξάζετο.

Οἱ Θεσσαλιῶται ἐγίνοντο ἐπιτήδειοι εἰς τὴν γεωργικὴν καὶ ποιμενικὴν, διὰ δὲ τοῦ ἐμπορίου τὸ ὁποῖον ὑπερβαλλόντως ἠγάπων ἔφερον καὶ δι' ἄλλων καὶ μόνοι τὰ προϊόντα αὐτῶν εἰς διαφόρους πλησιοχώρους πολιτείας καὶ μάλιστα τὴν Βοιωτίαν καὶ Φθιώτιδα. Ἠγάπων τὴν ἐλευθερίαν των ὑπὲρ τὸ δέον καὶ διὰ πᾶσαν προσβολὴν ἐκήρυττον ὡς οἱ Σπαρτιᾶται πόλεμον, καθ' ὃν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐθριάμβευον καὶ ἀπεκατεστάθησαν ἓν τῶν ἰσχυρωτέρων ἐθνῶν τῆς ὅλης Ἑλλάδος. Ἐκατηγοροῦντο ὅμως ὡς ἄσωτοι, λαίμαργοι, ἀβροδίαιτοι, κενόδοξοι, ὁρμητικοὶ, φιλοτάραχοι καὶ ἄτιμοι· εἰς τὰ ἐνδύματα αὐτῶν καὶ εἰς τας οἰκίας μετεχειρίζοντο ὑπὲρ τὸ δέον τὸν καλλωπισμὸν, εἰς τὰς τραπέζας αὐτῶν τὴν λαιμαργίαν καὶ τὴν ἀναιδῆ ὄρχησιν, καθότι αἱ ὀρχιστρίδες δὲν ἐδύναντο ἄλλως νὰ τοὺς εὐχαριστῶσιν ἢ ἐκδυόμεαπὸ ὅλα τῆς αἰδοῦς τὰ καλλύματα. Ἐπανεστάτουν εἰς πᾶσαν μὴ ἀρεστὴν αὐτοῖς διοίκησιν καὶ πολλάκις κατεξεοχίσθησαν ἀπὸ τὰς φατρίας αὐτῶν. Πολλάκις ἠπάτησαν τοὺς συμμάχους αὐτῶν, τοὺς δὲ ἐχθροὺς των ἀφοῦ διὰ συνθηκῶν ἀτίμων τοὺς ἡσύχαζον, αἴφνης ἐπέπιπτον κατ αὐτῶν καὶ τοὺς ἠνδραπόδιζον, ὡς τοῦτο ἔπραξαν πολλάκις πρὸς τοὺς πενέστας τοὺς ἄλλους εἵλωτας τῆς Θεσσαλιώτιδος, καὶ εἰς τοὺς Μάγνητας καὶ Περῥαιβούς. Διὰ τοῦτο ὁ μὲν Θεόπομπος φησίν. « Ζῶσιν οἱ μὲν σὺν ταῖς ὀρχηστρίαις καὶ τοῖς αὐλητρίοις διατρίβοντες, οἱ δ' ἐν κύβοις καὶ πότοις καὶ ταῖς τοιαύταις ἀκολασίαις διημερεύοντες καὶ μᾶλλον σπουδάζουσιν ὅπως ὄψων παντοδαπῶν τὰς τραπέζας παραθήσονται πλήρεις, ἢ τὸν αὐτῶν βίον ὅπως παρασχήσονται κεκοσμημένον. Φαρσαλιοι δὲ πάντων ἀνθρώπων εἰσὶν ἀργότατοι καὶ πολυτελέστατοι. Ὡμολόγηνται δ' οἱ Θεσσαλοὶ ὡς καὶ Κριτίας φησὶ πάντων Ἑλλήνων πολυτελέστατοι γεγενῆσθαι περὶ τὴν δίαιταν καὶ τὴν ἐσθῆτα· ὅπερ αὐτοῖς αἴτιον ἐγένετο κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἀπαγαγεῖν τοὺς Πέρας, ζηλώσαντας τὴν τούτων τρυφὴν καὶ πολυτέλειαν. » Ὁ δὲ Ἀθήναιος « ὁμολογοῦνται δὲ οἱ Θετταλοὶ πολυτελέστατοι τῶν Ἑλλήνων γεγενῆσθαι περί τε τὰς ἐσθῆτας καὶ τὴν δίαιταν ὅπερ αὐτοῖς αἴτιον ἐγένετο κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐπαγαγεῖν τοὺς Πέρσας, ἐζηλοκόσι τὴν τούτων τρυφὴν καὶ πολυτέλειαν. »

Ἀπὸ ἀρχαιοτάτους χρόνους ἠσχολοῦντο εἰς τὴν ποίησιν, ἐκαυχῶντο δὲ ὅτι ἐγεννήθησαν εἰς τὴν πολιτείαν αὐτῶν οἱ Θάμηρις, Ὀρφεὺς καὶ Νῖνος, καὶ πολλοὶ ἄλλοι ζῶντες εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν ἡρώων ὧν μετεῖχον τῆς δόξης, καὶ εἰς τὴν ῥητορικὴν οὖσαν ἀναγκαιαν εἰς τὰς Συνελεύσεις αὐτῶν, εἶχον μεγάλην κλίσιν, ἀλλ' ἐπροτίμων τὴν πομπώδη εὐγλωττίαν ἥτις τοὺς ἐδίδασκε ψευδεῖς πολλάκις ἰδέας τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν ἀρετῶν. Τόσην ἔφεσιν δὲ καὶ τιμὴν εἶχον εἰς τὴν ὄρχησιν, ὥστε προσήρμοζαν τὰς λέξεις αὐτῆς τῆς τέχνης εἰς τὰς εὐγενεστέρας χρήσεις, καθότι ὠνόμαζον τοὺς στρατηγοὺς αὐτῶν καὶ πολιτάρχους προέδρους τῆς ὀρχήσεως· ἡ μουσικὴ των ἥτις ἐπεῖχε τὸ μέσον τῆς Ἰωνικῆς καὶ Δωρικῆς ἐνέσταζεν εἰς τὰς ψυχὰς τῆς νεολαίας τὴν ὑψηλοφροσύνην, τὴν μαλθακότητα τῆς ἡδονῆς καὶ τὴν γενναιότητα.

Ἡ Θεσσαλιῶτις ἐχρημάτισε καθέδρα πολλῶν ἡρώων. Ἐνταῦθα ἐφάνησαν οἱ Κένταυροι καὶ οἱ Λαπῖθαι. Ἐντεῦθεν ἐθαλασσοπόρησαν οἱ Ἀργοναῦται. Ἐδῶ ἀπέθανεν ὁ Ἡρακλῆς, ἐγεννήθη ὁ Ἀχιλλεὺς, ἔζησεν ὁ Πειρίθους. Ἐνταῦθα οἱ πολεμισταὶ ἤρχοντο ἀπὸ τοὺς μᾶλλον μεμακρυσμένους τόπους διὰ νὰ δείξωσι τὴν ἐμπειρίαν αὐτῶν καὶ τὴν ἀνδρίαν. Ἐνταῦθα ἐσχάτως ἤκμασεν ἡ πόλις τῶν Φερῶν τῆς ὁποίας ὁ κρότος ὑπῆρξε τόσον λαμπρὸς ἀλλὰ καὶ τόσον ἐπονείδιστος· καὶ λαμπρὸς μὲν ὑπὸ τὸν Ἰάσωνα ὅστις κατέστη τρομερὸς εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα διὰ τὴν ἀπαράμιλλον αὐτοῦ ἀνδρίαν, διὰ τὰς ἀρετάς του, διὰ τὸν πολιτικὸν αὐτοῦ νοῦν, διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ στρατοῦ αὐταῦ εἰς ἥρωας καὶ διὰ τὴν ἰδέαν ἣν συνέλαβε πρῶτος νὰ ἑνώσῃ ὅλα τὰ Ἑλληνικὰ ὅπλα καὶ νὰ εἰσβάλῃ εἰς Περσίαν, ἣν ἐν μέρει ἐπραγματοποίησε καὶ ἴσως ἤθελε τὴν ἐκτελέσει ἐὰν δὲν ἐδολοφονεῖτο, ἐπονείδιστος δὲ ὑπὸ τὸν Φεραῖον Ἀλέξανδρον, ὅστις ἦτον μέγας τύραννος καὶ αἰσχρὸς δολοφόνος, ὅστις ἠθέλησε νὰ ἐξαχρειώσῃ τὸν λαὸν διὰ τῆς καταπατήσεως πάσης ἐναρέτου ἀνατροφῆς, διὰ τοῦ τρόμου καὶ τῆς ἀπάτης καὶ ὅστις τελευταῖον ἐφονεύθη ἀπὸ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ σύζυγον τὴν ὡραίαν Θήβην.

Τοιοῦτοι ἦσαν οἱ Θεσσαλοὶ, ἀλλὰ τὰ πάθη καὶ αἱ διχόνοιαι πόσα ἔθνη διέφθειραν καὶ διαφθείρουν καθεκάστην ; Διέφθειρον λοιπὸν καὶ τοὺς Θεσσαλοὺς καὶ κατέστησαν αὐτοὺς ὡς τοὺς πενέστας αὐτῶν, πενέστας ἄλλων ἐθνῶν φρονιμωτέρων.

(ἀκολουθεῖ)

ΧΡΟΝΙΚΑ

Τὸ ἀνατολικὸν ζήτημα λαμβάνει ἤδη νέας περιπλοκὰς, ἐμβαίνει εἰς καθαρωτέραν φάσιν· ἡ Αὐστρία κηρύττεται οὐδετέρα, αἱ δὲ Δυτικαὶ Δυνάμεις μετὰ τῶν συμμάχων των, τῆς Τουρκίας καὶ Σαρδηνίας, συγκεντρόνουσι σημαντικὰς δυνάμεις ἐν Κριμαίᾳ διὰ νὰ ἐπιφέρωσι τὸν τελευταῖον κτύπον, ἂν ὄχι κατὰ τῶν ἐκ γρανίτου λίθου ἀπροσβλήτων τειχῶν τῆς Σεβαστουπόλεως, τοὐλάχιστον κατὰ τῶν ἀτρομήτων Ῥωσσικῶν ὅπλων. Ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολέων Γ'. ὡς γενικὸς ἀρχιστράτηγος ὅλου τοῦ Συμμαχικοῦ στρατοῦ διευθύνει ἐκ Παρισίων διὰ τηλεγράφου τὴν ἐκστρατείαν, καὶ πρᾶγμα ἀξιοθαύμαστον, ἐν διαστήματι τεσσάρων ὡρῶν δίδει διαταγὰς καὶ λαμβάνει εἰδήσεις ἐκ Βαλουκλαβᾶ ! Ἀκατανόητος καὶ γιγαντιαία πρόοδος τῆς συγκοινωνίας τῶν ἀποστάσεων !

Ἰδοὺ τὰ καθέκαστα.

Τὸ ἐν Βιέννῃ Συμβούλιον τῶν ἰσχυρῶν δυνάμεων ἀνεβλήθη ἀορίστως χωρὶς νὰ φέρῃ τὸ παρὰ πολλῶν περιμενόμενον εἰρηνικὸν ἀποτέλεσμα. Ἡ Αὐστρία, ὡς λέγει ὁ ξένος τύπος, ἐπρότεινε τελεσίγραφον, τὸ ὁποῖον, ἂν δὲν ἐγίνετο δεκτὸν, ἤθελεν ἀναγκάσει αὐτὴν νὰ ῥιφθῇ ἔνοπλος εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης· φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ Ῥωσσία εἶχε προηγουμένως συνεννοηθῆ μετὰ τῆς Αὐστρίας περὶ τούτου. Ὁ Νέστωρ τῆς Γαλλικῆς διπλωματίας Δρουὲν-Δὲ-Λουΐ, παραδεχθεὶς τὰς βάσεις τοῦ ἐγγράφου τούτου, μὴ ἐγκριθέντος ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς καὶ Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῇ, ὁ δὲ πόλεμος προοιωνίζεται ὑπέρ ποτε τρομερώτερος. Τὸ τελεσίγραφον τοῦτο δὲν εἶναι ἄλλο, ὡς φαίνεται, εἰμὴ τὸ Stato quo. Ὁ Γαλλικὸς τύπος, ἂν καὶ ὑπόκειται εἰς αὐστηρὰν λογοκρισίαν, θεωρεῖ ὑπὸ σπουδαίαν ἔποψιν τὴν παραίτησιν τοῦ Δρουὲν Δὲ Λουΐ καὶ ἐπικρίνει αὐτὸν, ὅτι πολλὰ ἐγρήγορα ἐξέφρασεν εἰς τὴν Αὐστρίαν *τὴν τελευταίαν λέξιν τοῦ Ναπολέοντος*. Τὸ ζήτημα ἤδη ἐκαθαρίσθη ἡ συνθήκη τῆς 2 Δεκεμβρίου ἀκυροῦται, *ἀλλ' ἡ Αὐστρία μένει πάντοτε διπλωματικῶς ἡνωμένη μετὰ τῆς Δύσεως*. Κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην παρετηρήθη ὅτι ἡ Πρωσσία ἤρχισε νὰ συνεννοεῖται εἰλικρινῶς μετὰ τῆς Αὐστρίας καὶ ἡ ἁρμονία τῶν δύο τούτων μεγάλων ἐπικρατειῶν μετὰ τῆς Γερμανικῆς Διαίτης ἐπανῆλθε. Ἡ Ῥωσσία κάμνει σημαντικὰς πολεμικὰς προπαρασκευὰς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῆς, ἐπικουρίαι δὲ νέου στρατοῦ καθημερινῶς ἐμβαίνουσιν εἰς Κριμαίαν. Ἐσχάτως δι' οὐκαζίου διετάχθη στρατολογία νέα κατὰ τὰς δυτικὰς ἐπαρχίας 12 ἀνδρῶν ἐπὶ τοῖς χιλίοις. Ἀπὸ τὰς Τουρκικὰς ἐφημερίδας ἐξάγεται ὅτι φονικαὶ ἔξοδοι λαμβάνουσι χώραν ἐν Σεβαστουπόλει, ἀλλ' ὁ εἰκοσαήμερος ἐκεῖνος τρομερὸς τοῦ ᾅδου βομβαρδισμὸς δὲν ἔφερεν ἄλλο ἀποτέλεσμα ἢ ὅτι τὸ πεδίον τῆς μάχης ἐβάφη μὲ αἷμα χριστιανικὸν, ἡ δὲ ἀνδρία καὶ ἡ καρτερία τοῦ Κοζάκου ἡμιλλᾶτο μὲ τὴν ἀνδρίαν καὶ εὐλιγιστίαν τοῦ Ζουάβου. Κατά τινα Γερμανικὴν ἐφημερίδα, ἐντὸς 14 ἡμερῶν βομβαρδισμοῦ ἐρρίφθησαν κατὰ τῆς Σεβαστουπόλεως ἀπὸ μέρους τῶν Συμμάχων 375,000 σφαῖραι καὶ βόμβαι, εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ὁποίων ἐδαπανήθησαν μετὰ τῆς ἀναγκαίας πυρίτιδος, 10,000,000 φράγκων καὶ πέντε μηνῶν ἀδιάκοπος ἐργασία.

Ἐν Ἀγγλίᾳ ὀργανίζεται κοινωνικὴ ἐπανάστασις· γιγαντιαῖα συμπόσια σκοπὸν προτιθέμενα τὴν ἀνάπλασιν τοῦ διοικητικοῦ συστήματος ἔλαβον χώραν εἰς Λονδῖνον καὶ εἰς τὰς μεγαλειτέρας ἐμπορικὰς πόλεις· οἱ λόγοι τῶν ῥητόρων ἦσαν προσβλητικοὶ διὰ τὸ ὑπουργεῖον· ἡ μεταξὺ τῆς Ἀριστοκρατίας καὶ τοῦ Λαοῦ αὕτη πάλη εἶναι λίαν περίεργος. « Αἱ θέσεις, λέγουσιν αἱ Ἀγγλικαὶ ἐφημερίδες, πρέπει νὰ δίδωνται εἰς τοὺς ἱκανωτέρους » καὶ ὄχι εἰς τοὺς πλουσιωτέρους, ἡ δὲ καταστροφὴ τοῦ Ἀγγλικοῦ στρατοῦ ἐν Κριμαίᾳ δεικνύει » τὸ πλημμελὲς τοῦ διοικητικοῦ συστήματος. » Εἰς τὸ Ἀγγλικὸν Κοινοβούλιον ἀπερρίφθη ἡ πρότασις τοῦ νὰ μεταφερθῇ εἰς Κριμαίαν ὁ ἐξ 25 χιλιάδων ἀγγλικὸς στρατὸς τῶν Ἰνδιῶν, διὰ πλειονοψηφίας 115 ψήφων, ὁ δὲ Γραΐῦ ἔκαμε τὴν ἑξῆς πρότασιν ἥτις μέλλει νὰ συζητηθῇ. « Ἡ Ἀγγλία ἔπρεπε νὰ παραδεχθῇ τὰς περὶ εἰρήνης προτάσεις τῆς Ῥωσσίας ».

Ὁ Βαλουκλαβᾶς συγκοινωνεῖ μετὰ τῆς Βάρνης δι' ὑποθρυχίου τηλεγράφου εἰς ὀλίγα μόνον λεπτὰ, μέσον δὲ Βιέννης φθάνουσιν αἱ εἰδήσεις εἰς Ἀγγλίαν καὶ Γαλλίαν ἐν διαστήματι τεσσάρων ὡρῶν. Παράφρων ἤθελέ τις λογισθῆ ἂν πρὸ ἓξ ἤδη μηνῶν ἔλεγέ τι τοιοῦτον. Ἐν τούτοις οὐδὲν ἀληθέστερον. Ὁ Αὐτοκράτωρ τῶν Γάλλων ἐκ τοῦ ἀναγνωστηρίου του δύναται νὰ συγκοινωνῇ δὶς τῆς ἡμέρας μετὰ τοῦ ἐν Κριμαίᾳ στρατοῦ, δίδων διαταγὰς καὶ λαμβάνων πληροφορίας ὡς νὰ εὑρίσκετο ὁ ἥλιος εἰς Βαλουκλαβᾶν. Ὁ ἐν Ἀγγλίᾳ πρέσβυς τῆς Γαλλίας Βαλεύσκης ἀντικατέστησε τὸν Δρουὲν Δε Λουΐ, ὁ δὲ διευθυντὴς τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν Θουβενὲλ, ἄλλοτε πρέσβυς ἐν Ἑλλάδι, διωρίσθη ὡς τοιοῦτος ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Κατὰ τὰς ἀπὸ 11 (23) τρ. ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰδήσεις ὁ στρατὸς Γαλλίας, Ἀγγλίας, Τουρκίας, Σαρδηνίας, τὸν ἀριθμὸν 110 χιλιάδες ἡτοιμάζετο νὰ προσβάλῃ ὁριστικῶς τὸν Ῥωσσικὸν στρατὸν εἰς Τσερνάγιαν. Διὰ δὲ τηλεγραφικῆς εἰδήσεως ἐκ Γαλλίας ἡ στρατηγία τῆς ἐκστρατείας ταύτης ἐδόθη εἰς τὸν Πελισιὲ ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε Κανροβέρ. Ἂς περιμένωμεν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὁριστικῆς ταύτης μάχης.

Ἂς ἔλθωμεν ἤδη εἰς τὰ ἐγχώρια. Ὁ τύπος τῆς Ἑλλάδος εἶναι διῃρημένος εἰς δύο πολέμια στρατόπεδα. Τὸ ὑπουργεῖον εὑρίσκεται εἰς ἀμυντικὴν θέσιν καὶ διὰ τῶν ὀργάνων του, ἡ χαρίεσσα Φήμη, ἡ Ἐθνικὴ, ὁ Πρωϊνὸς Κήρυξ, ὁ Λαὸς, τοῦ ὁποίου οἱ συντάκται, ἂν καὶ τριὰς, δὲν εἶναι ἀδιαίρετοι, πυροβολοῦσι τὴν ἀντιπολίτευσιν· ἀλλ' αὕτη ἐξεν

λέξατο καταλληλότατον πεδίον τῆς μάχης, καὶ ῥίπτουσα βόμβας κατὰ τῶν ὑπουργῶν, διὰ τῆς Ἐλπίδος, τῆς Ἑβδομάδος, τοῦ Ἡλίου, τοῦ Φιλοπάτριδος καὶ τοῦ Ἀνεξαρτήτου, ὑπέσχετο νὰ τοὺς κατακαύσῃ ἂν ἐν Πειραιεῖ *δὲν ἔκραζεν ὁ ἀλέκτωρ.*

Τὰ βουλευτικὰ σώματα τακτικῶς μισθοδοτοῦνται· ἂν δὲ δὲν ἀντιπολιτεύονται τὸ ὑπουργεῖον, ὡς λέγει ἕκαστος αὐτῶν κατ' ἰδίαν, τοῦτο πράττουσι, διότι ἐπερχομένης διαλύσεως τῶν βουλῶν οἱ νεοδιορισθησόμενοι δὲν θέλουσιν εἶσθαι πλέον ἀνεξάρτητοι αὐτῶν. Κατ' αὐτὰς ἐσυζητήθησαν εἰς τὰς βουλὰς διάφορα νομοσχέδια, ἐξ ὧν τὸ περὶ καθυστερούντων χρεῶν, τὸ περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου, τὸ ὁποῖον τόσον ἐπιτυχῶς καὶ εὐστόχως ὑπεστήριξεν ὁ εὔγλωττος καθηγητὴς τοῦ Ποινικοῦ δικαίου καὶ βουλευτὴς τοῦ Πανεπιστημίου Κύριος Πήλλικας.

Τὸ ὑπουργεῖον τῆς νοημοσύνης καὶ τῶν φώτων ὑπέσχετο νὰ φέρῃ τὸν χρυσοῦν αἰῶνα, ἂν ἡ πονηρὰ αντιπολίτευσις δὲν ἔφερε προσκόμματα εἰς τὴν διοικητικὴν πορείαν του.

Τὰ πάντα ἐπικρίνει! Κρατεῖται εἰς τὰς φυλακὰς ὡς ὑπόδικος εἷς στρατηγὸς ἄνευ ἐντάλματος φυλακίσεως, ἐξανίσταται αὕτη μανιακή, ὡς νὰ ἦτον τοῦτο παρανομία, ἢ νὰ μὴ ἐγίνοντο τὰ τοιαῦτα καὶ εἰς ἄλλα τῆς Εὐρώπης μέρη. Τὸ ὑπουργεῖον προτείνει τὴν σύστασιν ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας· ἡ ἀδιάκριτος αὕτη ἀντιπολίτευσις δὲν κλίνει γόνυ ἀπέναντι τοιούτου εὐεργετήματος, ἀλλ' ἔρχεται ἐν τῇ Γερουσίᾳ μὲ παρατηρήσεις, μὲ ὑπολογισμοὺς, ὡς νὰ ἐπρόκειτο πραγματικῶς· νὰ συστηθῇ ἀτμοπλοϊκὴ ἑταιρία! Ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ῥίπτονται εἰς τὰς ἐπαρχίας· ἐγκύκλιοι ἐπὶ ἐγκυκλίῳ, γεγραμμέναι εἰς ὕφος γλαφυρὸν, ἀφορῶσαι τὴν ληστείαν, τοὺς δημοτοφύλακας, τὰς μελετωμένας δῆθεν ἐπαναστάσεις τῶν ὁμόρων ἐπαρχιῶν· ἡ ἀντιπολίτευσις, ὡς λέαινα βρυχωμένη κατεξανίσταται καὶ ἐξυβρίζει τὸν πεπαιδευμένον ἄνδρα, ὡς ζωηρὸν, τὸν ἀντιπροσωπεύσαντα τόσον ἐπαξίως (μέχρι τῆς 1 Μαΐου 1854) τὴν μεγάλην ἐθνικὴν ἐγκυκλιογράφον. Εἷς ὑπουργὸς, ὁ ἄλλοτε δεινὸς ῥήτωρ τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ὀργίζεται, παραιτεῖται ἐκ τῆς ὑπουργικῆς ἕδρας, διότι δὲν ἠδυνήθη *νὰ ῥυθμίσῃ τὴν διαγωγὴν τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου*, καὶ πάλιν ἡ πεντὰς αὕτη, ἀναμιγνυομένη εἰς τὰ οἰκιακὰ τοῦ ὑπουργείου γνωμοδοτεῖ νὰ ἀντικατασταθῇ οὗτος. Ὦ! τῇ ἀληθείᾳ, ἡ ἐφημεριδογραφία ἐν Ἑλλάδι δὲν διορθοῦται ἄλλως ἢ διὰ τοῦ *φιλάγκος*.

Ἡ Ρωσσικὴ Κυβέρνησις, φιλανθρωπικῶς φερομένη καὶ αὖθις πρὸς τὴν Ἑλλάδα πρὸς ἐμψύχωσιν τῆς νενεκρωμένης ἤδη ναυτιλίας της εὐηρεστήθη ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐν Πετρουπόλει πρέσβεως τῆς Ἑλλάδος Κ. Ζωγράφου νὰ συγχωρήσῃ ἐκτὸς τῶν Αὐστριακῶν καὶ εἰς τὰ Ἑλληνικὰς σημαίας φέροντα πλοῖα νὰ φορτόνωσιν ἐν τοῖς Παραδουναβίοις λιμέσι δημητριακοὺς καρποὺς καὶ μεταφέρωσιν αὐτοὺς ἀκωλύτως ἐκτὸς τῶν στομίων τοῦ ποταμοῦ, σιωντες μόνον ἐγγύησιν ὅτι ἡ παραχωρηθεῖσα εἰς αὐτοὺς ἐλευθερία δὲν θέλει καταταθῇ μέσον τροφοδοτήσεως τῶν ἐν πολέμῳ κατὰ τῆς Ρωσσίας διατελούντων. Τὸ ὑπουργεῖον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καθυπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν τὸ παρὰ πόδας νομοσχέδιον τὸ ὁποῖον αὐθωρεὶ ἐγένετο παραδεκτόν.

« Πᾶς πλοίαρχος ὅστις ἤθελε παραδῇ τὴν δοθεῖσαν παρ' αὐτοῦ ὑπόσχεσιν ἐνώπιον Προξενικῆς ἢ ἄλλης Ἑλληνικῆς ἀρχῆς, περὶ τῆς εἰς ῥητοὺς τόπους μεταφορᾶς δημητριακῶν καρπῶν ἐκ τῶν παραδουναβίων λιμένων, καὶ περὶ μὴ παραχωρήσεως αὐτῶν εἰς πρόσωπα διὰ τοῦ ὑποσχετικοῦ ἀποκλειόμενα, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἐξ μηνῶν μέχρι πέντε ἐτῶν, στερεῖται δὲ καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς πλοιαρχίας ».

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Ἀπριλίου 1855.

ΟΘΩΝ

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν
Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν
Δ. ΚΑΛΕΡΓΗΣ.

Ἐφημερίς τις ἐξ ἐκείνων αἵτινες τακτικῶς τὴν πρώτην τοῦ μηνὸς ἐκστρατεύουσι κατὰ τοῦ γενικοῦ ταμείου, ἰδοὺ μὲ πόσην εὐφυΐαν καὶ ἀμεροληψίαν ἀναφέρει τὸ περιστατικὸν τοῦτο, ἀποδίδουσα εἰς τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον τὴν εὔνοιαν τῆς Ρωσσικῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ διαταχθὲν παρ' αὐτῆς ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς σημαίας μέτρον. Ἀλλ' ὁ συντάκτης εἶναι συγγνωστέος διότι κατάγεται ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν ἐφευρετῶν τῆς πυρίτιδος. Θυμάσατε τὸ ἄθρον!!

« Ἡ Ρωσσικὴ κυβέρνησις βλέπουσα ὅτι προκάθηνται νῦν τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων ἄνδρες σεβαστοὶ καὶ εὐϋπόληπτοι, ἄνδρες φιλοπάτριδες καὶ ἀληθῶς κηδόμενοι τῶν συμφερόντων τοῦ λαοῦ, καὶ πεισθεῖσα ἐκ τῶν πραγμάτων ὅτι τὸ παλαιὸν σύγημα τῆς σπαταλῆς τοῦ δημοσίου πλούτου καὶ τῆς καταπνίξεως τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως ἀπεσκυβαλίσθη σύμφωνα μὲ τὰς εὐχὰς τοῦ ἔθνους, καὶ τὰς προσδοκίας τῶν τριῶν εὐεργετίδων Δυνάμεων, ἔδωκε τὴν ἄδειαν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα ὅπως φορτόνωσιν εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Δουνάβεως. »

Ὁ ταγματάρχης τοῦ πυροβολικοῦ καὶ Ὑπασπιστὴς τῆς Α. Μ. Κ. Δημ. Βότζαρης, ἀποσταλεὶς, ὅπως συγχαρῇ τὴν Α. Μ. τὸν Αὐτοκράτορα Ἀλέξανδρον Β'. ἐκ μέρους τοῦ Βασιλέως ἡμῶν εὑρίσκεται εἰς Πετρούπολιν. Αὐτόθι, ἔτυχε τῆς εὐμενεστάτης ὑποδοχῆς. Ὁ Αὐτοκράτωρ διὰ τῆς διακρινούσης Αὐτὸν εὐγενείας καὶ ὅλως ἡγεμονικοῦ τρόπου, ἄπειρα ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Βασιλέως της τῷ εἶπεν, ἐνῷ τῷ ἔσφιγξεν ἀφ' ἑτέρου τὴν δεξιάν. Ὁ Κ. Μπότζαρης μὴ δυνάμενος ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ἀπείρους προσκλήσεις, ὅσαι ἐγένοντο αὐτῷ ἐκ μέρους τῆς ὑψηλῆς Κοινωνίας τῆς Πετρουπόλεως, ἠναγκάσθη νὰ παρατείνῃ ἐπὶ εἴκοσιν ἔτι ἡμέρας τὴν αὐτόθι διαμονήν του. Ἡ Α. Μ. ὁ Αὐτοκράτωρ ἐτίμησεν αὐτὸν διὰ τοῦ παρασήμου τῆς Ἁγίας Ἄννης, τῶν Ταξιαρχῶν, ἔδωκεν εἰς τὰς διαταγάς του ἰδιαίτερον ἀξιωματικὸν, ὅπως τὸν ὁδηγήσῃ εἰς τὰ ἀξιοθέατα τῆς Ρωσσικῆς Πρωτευούσης, καὶ κατ' ἔκτακτον ὅλως εὔνοιαν, καιροῦ πολέμου ὄντος, τῷ ἐδόθη τὸ προνόμιον νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ Κρονστὰνδ καὶ ὅλα τὰ ὀχυρώματα.

Ὁ ἀποπειραθεὶς τὴν κατὰ τοῦ Αὐτοκράτορος Ναπολέοντος Γ'. δολοφονίαν ῥωμαῖος Πιανόρης δικασθεὶς κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ ἀπεκεφαλίσθη τῇ 5 (14) Μαΐου.

Ἰδοὺ καὶ ἀνέκδοτα τινά.

Μεταξὺ δύο νέων εὐγενῶν ἔρις ἀνεφύη· ἐπρόκειτο νὰ ὀνομασθῶσιν ἀστέρες τινές . . . καὶ ἕκαστος κατὰ τὸ δικοῦν τοὺς ἐτοποθέτει· τὸ πρᾶγμα ἐλάμβανε σοβαρὸν χαρακτῆρα· οἱ μάρτυρες ὠνομάσθησαν, ἀλλ' αἴφνης ἡ Ἀθηνᾶ ἐξελθοῦσα καὶ ἐκ δευτέρου ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς τοὺς ἀφώπλισε μὲ ἓν μόνον της βλέμμα· ἐν τούτοις πρωτόκολλα συνετάχθησαν καὶ αἱ φιλικαὶ συνεννοήσεις ἐπανῆλθον, ἀντὶ δὲ σφαιρῶν φονικῶν τὸ ἔδαφος ἐσπάρη ὑπὸ σφαιριδίων ζαχαρωτῶν.

Πολλοὶ παρεξήγησαν τὴν ἔλευσιν τοῦ Γοργίᾳ εἰς Ἀθήνας. Εἶπον ὅτι τὸ ὑπουργεῖον προσεκάλεσεν αὐτὸν ἐξ Ἑρμουπόλεως διὰ νὰ τῷ ἀναθέσῃ τὴν σύνταξιν τῆς Σελήνης, ἐφημερίδος πολιτικῆς εἰς ἔμμετρον λόγον γεγραμμένης, ὅπως ἀντικρούσῃ τὸν Ἥλιον, τοῦ ὁποίου αἱ καυστικαὶ ἀκτῖνες προσέβαλον τὴν ὅρασιν ἑνός . . . καὶ τὴν Ἐλπίδα, τὴν γνωστὴν διὰ τὸ θελκτικὸν ὕρος της. Λέγεται ὅτι ὁ συντάκτης ποιητὴς ὑπεσχέθη τὸ πρῶτον, ἀλλὰ δὲν ἀνεδέχθη τὸ δεύτερον· εἶπε — *τὴν ἐν Ἀθήναις φίλην Ἐλπίδα δὲν δύναμαι ἢ νὰ θαυμάσω.* Ἐκτὸς τούτου ἔγιναν αἱ ἐξῆς ἀντιῤῥήσεις ἑνὸς ὑπουργοῦ περὶ τῆς ὀνομασίας· ὁ Ἥλιος καὶ ἡ Σελήνη εὑρίσκονται εἰς τὸ στερέωμα· ἡ Σελήνη φωτίζεται παρὰ τοῦ Ἡλίου, εἶναι ποτὲ δυνατὸν νὰ ὑποθέσῃ τὸ Ἀθηναϊκὸν κοινὸν ὅτι ἀντὶ νὰ φωτίζωμεν φωτιζόμεθα; Μὴ νομίζετε ὅμως ὅτι ὁ Γοργίας δὲν ἠσχολήθη καὶ εἰς ἄλλας ὑποθέσεις σπουδαίας· ἐπεθεώρησε τὰς γλαυκῶπιδας, ἐπεσκέφθη τὰς βοώπιδας, ἐθαύμασε τὰ σύμφωνα, ἐστιχούργησε τὰς διφθόγγους καὶ ἀπεχαιρέτησε τὰ φωνήεντα. Ἀλλὰ τὰ ἐν οἴκῳ μὴ δήμῳ· ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν θέλει ὁ ἴδιος μᾶς φωτίσει διὰ τῶν Ἔργων καὶ Ἡμερῶν.

Πολλοὶ συγγραφεῖς διϊσχυρίσθησαν ὅτι ὁ ἔρως δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ γάμῳ· τοῦτο εἶναι ψευδές. Ἡ Εὐτέρπη οὐ μόνον διὰ τοῦ δημοσιευομένου ἤδη ἄρθρου ὁ Ἔρως ἐν τῷ Γάμῳ, ἱστορικὴ μελέτη τοῦ Κ. Γκυζώτου, ἀποδεικνύει τὸ ἐναντίον, ἀλλὰ φέρει καὶ τὸ ἑξῆς παράδειγμα. Ἐν Ἀθήναις ζῇ ζεῦγος *νεώτατον* ἀγαπώμενον ὡς ἡ μυθολογουμένη ποτὲ Φιλήμων καὶ Βαυκῆς. Ποσάκις δὲν ηὐχήθησαν νὰ ἀποθάνωσι τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ ὥραν καὶ νὰ μεταβληθῶσι πρὸ τῆς εἰς Κιφησίαν καλύβης των εἰς δύο ἐρωτικὰ σκιερὰ δένδρα· παρ' ὀλίγον αἱ εὐχαί των νὰ ἐκπληρωθῶσιν. Ἐπιστρέφοντες ἐφ' ἁμάξης ἀπὸ ἐξοχὴν καὶ ἐναγκαλισμένοι σχεδὸν ἔπεσαν ἀνατραπέντος τοῦ ὀχήματος ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ, ὅπου ἴσως ἔμελλε νὰ μεταβληθῶσιν εἰς δένδρα καὶ ὑπὸ τοὺς νεροὺς κλάδους των νὰ σκιάζωσι τοὺς διαβάτας!!!

Ἀφοῦ ἡ Θεία Πρόνοια κατεδίκασε τὴν Ἑλλάδα εἰς ἀπραξίαν, τίνος νέου καρδία δὲν πάλλει ἀπέναντι τοιαύτης *πάλης*. Τὸ πυροβολικόν μας, ἐφάμιλλον τῶν καλητέρων Εὐρωπαϊκῶν, δὲν μᾶς χρησιμεύει δι' ἄλλο ἢ διὰ τὰς παραταξεις· τὸ μηχανικὸν διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῶν ἑτοιμορρόπων κτιρίων καὶ τὴν κατομέτρησιν τῶν γαιῶν· μόνον τὸ κομψὸν καὶ κορυθαίολον σῶμα τῶν πυροσβεστῶν ἐπλάσθη πρὸς τὸν σκοπὸν δι' ὃν ἐκλήθη· ἀλλ' εὐτυχῶς ἡ εἱμαρμένη δὲν ἠθέλησεν εἰσέτι ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν πολιτῶν νὰ δοκιμάσῃ τὴν εὐλογιστίαν τοῦ σώματος τούτου. Παρετηρήθη καὶ ἄλλο περίεργον· τὸ σῶμα τῶν πυροσβεστῶν ἐτοποθετήθη πρὸς τὴν ὁδὸν τῶν Μουσῶν· εἶναι ἄρα φόβος μήπως καὶ αἱ Μοῦσαι φλογισθῶσιν;

Ἃς ἀναφέρωμεν καὶ τὸ σπουδαιότερον συμβάν· Αἱ βοώπιδες πάντοτε ἐπεκράτουν ἐν Ἀθήναις, ἀλλ' ἡ παρουσία θελκτικῆς γλαυκώπιδος ἐξ Ἀνατολῆς, πρὸς δὲ καὶ ἑτέρας ἐκ Σύρου, ἔκαμε τὴν πλάστιγγα νὰ κλίνῃ πρὸς αὐτάς. Ἀφοῦ λοιπὸν δι' ἑνὸς ὑπαλλήλου τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἀλλοδαπῶν συνετάχθη πρὸ πρωτόκολλον τῆς διαμαρτυρήσεως καὶ ἐπεδόθη εἰς τὰς βοώπιδας, ὅτι δὲν δύνανται πλέον νὰ βασιλεύσωσιν, ἀπεφασίσθη νὰ ἀποσυρθῶσιν αἱ ἀντίζηλοι γλαυκώπιδες τὸ ἔαρ εἰς τὴν θελκτικὴν ἐξοχὴν τῆς Κιφησίας, ἐκεῖ δὲ νὰ στήσουν τὸ ἐπιτελεῖόν των σύγκειμενον ἐξ ἀνδρῶν οἱ ὁποῖοι ἠσχολήθησαν τὰ μέγιστα περὶ τὴν ἀεροβασίαν καὶ γνωρίζουσι ἐκ στήθους τὰ διπλωματικὰ ἔθη.

Τὸν μῆνα τοῦτον τὰ ἔντομα ἐπλεόνασαν εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν· αἱ ἀκρίδες, τὸ καταστρεπτικὸν τοῦτο ζωΰφιον, πρὶν ἐπισκεφθῇ τοὺς ἀγροὺς φαίνεται εἰς τοὺς περιπάτους. Οἱ μήρμυκες, οἱ κώνωπες, αἱ μυῖαι, οἱ βάτραχοι ἐπιπολάζουσιν· ἔρχονται δὲ καὶ παρέρχονται εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν ὅλα ταῦτα ἀφανῆ. Πετᾷ τέλος καὶ ἡ βασίλισσα τῶν ἐντόμων ἡ μέλισσα, μακᾶν τῶν Ἀθηνῶν διὰ νὰ ἀποῤῥοφήσῃ τὸ μύρον τῶν ἑσπερίων ἀνθέων εἰς ξένας χώρας, καταδιωκωμένη ἀπὸ ἕνα *φορτικὸν ἀσπάλακα.*

ΕΥΘΥΒΟΥΛΟΣ.

ΚΑΝΡΟΜΠΕΡ

Ἀρχιστράτηγος τοῦ ἐν Κριμαίᾳ Γαλλικοῦ στρατοῦ.

ΠΟΙΚΙΛΑ

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΥΤΥΧΙΑ.

Ἐσπέραν τινὰ Σαββάτου, ὁ γεωργὸς Σίμων ἐπανελθὼν οἴκαδε μετὰ τοῦ ἁμαξίου του πεφορτισμένου ἐξ ἀχύρων μόνος ἀπέζευξε τοὺς ἵππους του καὶ τοὺς ὡδήγησεν εἰς τὸ ἱπποστάσιον· τὰ μικρά του τέκνα ἔδραμον εἰς προϋπάντησίν του, ἔλαβον τὴν μάστιγά του, καὶ ἔφερον τὸν ἐπενδύτην καὶ τὸν πῖλον τὰ ὁποῖα ἐξεδύθη. Ἐπόμενος τῆς χαοιέσσης ταύτης συνοδίας, ἐκάθισεν ἐπὶ λιθίνου ἐ ωλίου πλησίον τραπέζης ὑπὸ τὴν σκιὰν ἀρχαιοτάτης φυγοῦ, ὅτις ἐξήπλου τοὺς κλῶνας αὐτῆς ὑπεράνω τῆς θύρας τῆς αὐλῆς. Ἡ ἀγαθὴ Μαργαρίτα, ἡ γυνή του, ἔθεσεν ἐπὶ τῆς τραπέζης ῥροσιστικώτατον ποτὸν καὶ ἄρτον παρ' αὐτῆς ἐψημένον· ὁ πατὴρ, ἡ μήτηρ, τὰ τέκνα, παρίστανον συνοδίαν πλήρη ζωῆς, χαρᾶς καὶ ὑγείας.

Κατὰ τύχην διαβὰς ἐκεῖθεν ξένος, ἐστάθη, καὶ, χαιρετήσας τὸν Σίμωνα ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ τὴν ἄδειαν νὰ καθήσῃ πλησίον του διὰ ν' ἀναπαυθῇ στιγμάς τινας. Ἡ θέσις τῷ προσηνέχθη εὐχαρίστως, καὶ μετεῖχε τοῦ λιτοῦ γεύματος τῆς οἰκογενείας.

— Ἡ φαιδρότης σου μ' ἐκπλήττει, εἶπεν ὁ ξένος· διάγεις βίον ἐργώδη, τὴν συγκομιδὴν ἔχεις ἀβεβαίαν, πληρόνεις βαρὺ ἐκμίσθωμα καὶ ἔχεις τέκνα νὰ θρέψῃς καὶ ν' ἀναθρέψῃς.

— Ἀλήθεια, ἀπεκρίθη ὁ Σίμων· ἀλλ' ὅταν μεταχειρίζωμαι τὰς ὥρας καὶ τὰς δυνάμεις μου εἰς τὴν ἐργασίαν, ὅταν ἐνεργῶ ὅσον τὸ δυνατὸν καλλίτερα, ὅταν εὑρίσκω ἐπανερχόμενος ἐκ τῶν ἀγρῶν, τὴν μὲν γυναῖκα μου περιποιουμένην με, τὰ δὲ τέκνα μου θωπεύοντά με, πῶς νὰ μὴ ἦμαι εὐχαριστημένος;

— — —

Ἡ Γαλῆ τῆς Κυρίας Δυπουῆ.

Ὁ Βάτλ ἐν τῷ περὶ Ῥοσένης ἄρθρῳ, ἀναφέρει, περὶ τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς ὀφειλομένης εἰς τὰ ζῶα διὰ τὰς πρὸς ἡμᾶς ὑπηρεσίας των, τὴν διαθήκην τῆς Κυρίας Δυπουῆς ὑπὲρ τῆς γαλῆς της. Ἡ νεᾶνις αὕτη ἔκρουεν ἄριστα τὴν ἅρπαν, βεβαία οὖσα ὅτι ὤφειλε τὸ προτέρημά της εἰς τὴν γαλῆν της. Τῳόντι, ὁσάκις προανέκρουεν ἐπὶ τοῦ ὀργάνου τούτου, ἡ Γαλῆ ἔμελλε νὰ καθήσῃ ἀπέναντι αὐτῆς ἀκροαζομένη μετὰ διηνεκοῦς προσοχῆς, καὶ δίδουσα ζωηρότατα σημεῖα σπουδῆς καὶ συγκινήσεως εἰς τὰ κάλλιον κρουσθέντα μέλη. Ἐκ δὲ τῶν ἐντυπώσεων ἃς παρετήρει εἰς αὐτὴν ἡ Κ. Δυπουῆ ἔκρινε κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον περὶ τῆς ἀκριβείας καὶ αἰσθηματικότητος τοῦ ᾄσματός της. Ἐνὶ λόγῳ δικαίως ἢ ἀδίκως, δὲν ἀμφίβαλλεν οὐδόλως ὅτι ὤφειλε τὴν φήμην της εἰς τὴν γαλῆν. Ὅτε δ' ἠσθάνθη τὸν θάνατόν της πλησιάζοντα, προσεκάλεσε τὸν συμβολαιογράφον καὶ ὑπηγόρευσεν αὐτῷ τὴν διαθήκην της. Ἐκληροδότησεν εἰς τὴν Γαλῆν ὡραίαν ἐξοχικὴν καὶ ἄλλην ἐν τῇ πόλει οἰκίαν μετ' εἰσοδήματος ἀρκετοῦ πρὸς εὐτυχῆ καὶ εὐάρεστον ζωήν. Ἔπειτα πρὸς βεβαίωσίν της, ὅτι ἤθελον σεβασθῆ τὴν τελευταίαν αὐτῆς θέλησιν ἀφῆκεν ἀξιόλογα κληροδοτήματα εἰς ὑψηλὰ ἄτομα ἐπὶ τῇ ῥητῇ ὑποχρεώσει ὅτι ἤθελον ἐπαγρυπνεῖ πρὸς τὴν πιστὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ κυρίου ἄρθρου τῆς διαθήκης της.

Ἐπέβαλε μάλιστα εἰς τὰ ἄτομα ταῦτα τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ συντροφεύουσι τὴν γαλῆν πολλάκις τῆς ἑβδομάδος. Ὁ Μόγαρεφ, ὅστις ἀναφέρει τὸ ἀνέκδοτον τοῦτο εἰς τὸ βιβλίον του περὶ γαλῶν λέγει ὅτι ἡ διαθήκη προσεβλήθη. Οἱ μᾶλλον περιώνυμοι δικηγόροι ἔγραψαν ὑπομνήματα ὑπὲρ καὶ κατὰ τῆς νομιμότητός της. Τέλος πάντων ἐθεώρησαν τὴν ἀλλόκοτον ταύτην κληροδότησιν ὡς πιθανώτατον ἀποτέλεσμα μανίας, καὶ ἡ διαθήκη ἠκυρώθη.

— — —

Εἰς ἐναντίον τεσσάρων.

Ἀνέκδοτον Ἰνδικόν.

Τέσσαρες ἄνδρες, σοφὸς, κληρικὸς, στρατιωτικὸς καὶ ἔμπορος, εἰσελθόντες ποτὲ εἰς κῆπον ἔδρεπον καρποὺς ὡρίμους καὶ ἀώρους καὶ ἔτρωγον αὐτούς. Πολλοὺς δὲ καὶ ἀπέρριψαν ἀφοῦ ἀποκοπέντας τοὺς ἐγεύθησαν. Ἐπὶ τούτοις κατέλαβεν αὐτοὺς ὁ κηπουρὸς ἀλλ' ἐσκέφθη ὅτι μόνος αὐτὸς δὲν ἐδύνατο νὰ ἔλθῃ εἰς συζητήσεις μετὰ τῶν τεσσάρων κυρίων οἵτινες βεβαίως θὰ τὸν ἐκακοποίουν· ἀπετάθη λοιπὸν κατ' ἀρχὰς εἰς τὸν σοφὸν καὶ τῷ εἶπε. « Χαῖρε σοφολογιώτατε· καθὸ σοφὸς εἶσαι ὁ στύλος τῆς θρησκείας, ὁ ὁδηγὸς τῆς καλῆς ὁδοῦ εἰς τοὺς πεπλανημένους καὶ τοὺς ἀπολωλότας. Καὶ διὰ τὴν ἁγιότητά του ἐδῶ, ἐπειδὴ εἶναι τῆς θρησκείας μας, ἔχω τὴν αὐτὴν ἰδέαν. Ἐπίσης πολλὴν ὑπόληψιν τρέφω καὶ διὰ τὴν γενναιότητά του, τὸν στρατιωτικόν. Ὅταν ἄνθρωποι τοιοῦτοι καθὼς ἡ εὐγενία σας καὶ αὐτοὶ οἱ Κύριοι οἱ ὁποῖοι εἶσθε τὸ στήριγμά μου, ἔρχεσθε εἰς τὸν κῆπόν μου, τὸ νομίζω εὐλογίαν καὶ εὐτυχίαν μου. Ἀλλὰ ὁ ἔμπορος αὐτὸς τί ζητεῖ ἐδῶ; Μὲ ποῖον δικαίωμα ἔρχεται αὐτὸς χωρὶς φόβον εἰς τὸν κῆπον τοῦτον, νὰ καταστρέψῃ τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ πατρός μου; δὲν ἔχει καμμίαν δικαιολογίαν. » Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ κηπουρὸς ὥρμησε κατὰ τοῦ ἐμπόρου, τοῦ ἔδεσε χεῖρας καὶ πόδας καὶ τὸν ὤθησεν εἰς γωνίαν τινά. Ἔπειτα πρὸς τὸν στρατιωτικὸν τὸν οἰνοβαρῆ ἀποτεινόμενος εἶπε. « Οἱ δύο σύντροφοί σου εἶναι ἄνθρωποι ἀξιότιμοι· εἰμποροῦν νὰ θεωρήσωσι τὸν κῆπον τοῦτον ὡς ἐδικόν των, μολονότι ἐπλήρωσα ἐγὼ φόρον, ἀλλὰ σὲ, τίς σ' ἔφερεν ἐδῶ διὰ νὰ τὸν ἀφανίσῃς; » Καὶ ἐπὶ τούτοις τὸν ἥρπασεν ἐκ τοῦ λαιμοῦ, τὸν ἔδεσε καὶ τὸν ἔβαλε κατὰ μέρος.

Μετὰ ταῦτα εἶπεν εἰς τὸν σοφόν· « Ὅλος ὁ κόσμος σέβεται ἀνεξαιρέτως τοὺς ἱερωμένους, κ' ἐγὼ ὁ ἴδιος ἔχω δι' αὐτοὺς τὴν μεγαλειτέραν ὑπόληψιν· ἀλλὰ σὺ ὅστις καυχᾶσαι ὅτι φνωρίζεις τὴν ἐπιστήμην, δὲν ἠξεύρεις ὅτι εἶναι ἔγκλημα νὰ καταστρέψῃς τὸν ξένον κῆπον; Εἰς τί λοιπὸν σε χρησιμεύει ἡ ἐπιστήμη σου; Σὺ ὁμοιάζεις ὄνον φορτωμένον βιβλία. » Καὶ ἀμέσως λαβόμενος τῆς γενειάδος τοῦ σοφοῦ, τοῦ ἔδεσε τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας.

Καὶ τέλος ὅταν ὁ κληρικὸς ἔμεινε μόνος, ὁ κηπουρὸς τῷ εἶπε. « Ἄκουσέ με. Σὺ καυχᾶσαι ὅτι εἶσαι ἱερωμένος ἄνθρωπος, ἀλλὰ τίς ἐδυνήθη νὰ δώσῃ τοιαύτην ἀξίαν εἰς τόσον κακοποιὸν ἄνθρωπον ὁποῖος εἶσαι σύ; Ὁπωσδήποτε, ὁ προφήτης δὲν σ' ἐσυγχώρησε βεβαίως, νὰ μεταχειρίζεσαι κατ' ἀρέσκειαν τὰ ξένα πράγματα. Διατί λοιπὸν ἠφάνισες τὴν ἰδιοκτησίαν μου; » Καὶ ὁ κηπουρὸς ἔδεσε τοὺς ἀγκῶνας τοῦ κληρικοῦ ἐπὶ τῶν νώτων αὐτοῦ· καὶ τοὺς ἀφῆκεν οὕτω δεδεμένους καὶ τοὺς τέσσαρας μεχρισοῦ τοὺς ὑπεχρέωσε νὰ τῷ πληρώσωσιν ὅσον ἤθελε τὸ τίμημα τῶν καρπῶν ὅσους ἔφαγαν ἢ ἀπέκοψαν.

— — —

Πᾶν ὅ,τι δέδοται τῷ ἀνθρώπῳ νὰ πλάσῃ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς κινήσεως. Ἑνόνει ἢ ἐκχωρίζει, συγχωνεύει ἢ διαλύει μόρια ἀτμοσφαιρικὰ ἢ γῆϊνα, ἀλλ' οὐδὲν δύναται νὰ δημιουργήσῃ.

— — —

Ἡ Σημαία.

Ῥάπτης, ὅστις ἕνεκα τοῦ ἐπιτηδεύματός του εἶχε κλέψει πολλὰ, ὠνειρεύθη τὴν δευτέραν παρουσίαν καθ' ἣν τῷ ἐνεφανίσθη μεγάλη σημαία συγκειμένη ἐξ ὅλων τῶν τεμαχίων ὅσα ἰδιοποιήθη. Καταπλαγεὶς ἔκραξεν ἔλεος καὶ ὑπεσχέθη νὰ μὴν ἁμαρτήσῃ πλέον. Τὴν πρωΐαν ἐλθὼν εἰς τὸ ἐργαστήριόν του διηγήθη τὸ ὄνειρον εἰς τοὺς παρ' αὐτῷ μαθητευομένους, καὶ τοῖς ἀνεκοίνωσε τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασίν του νὰ μὴ κλέψῃ πλέον. — Φίλοι μου, τοῖς εἶπεν, ἐὰν μὲ ἰδῆτε ποτὲ νὰ παραμε-

ρίσω κανὲν τεμάχιον κράξετε « Διδάσκαλε ἡ σημαία! » Ἀλλὰ μετὰ τινα χρόνον ὁ φόβος του παρῆλθε· ἐλησμόνησε δὲ καὶ τὸ ὄνειρον καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ ἀπόφασίν του, καὶ ἐνῷ ἔκοπτε πολύτιμόν τι ὕφασμα ὑπεξήρετε μέγα τεμάχιον. Οἱ μαθηταὶ τῷ ἔκραξαν ἀμέσως· « Διδάσκαλε ἡ σημαία! » Ἐκεῖνος δὲ ὑπολαβὼν εἶπε — Σιωπή! αὐτὴν εἶχα κ' ἐγὼ κατὰ νοῦν· ἀλλ' ἐνθυμοῦμαι πολὺ καλὰ ὅτι εἰς τὴν σημαίαν δὲν ἦτον καθόλου τοιοῦτον ὕφασμα.

———

Οἱ ποιηταὶ εἶναι πτηνά! εἰς πάντα θόρυβον ψάλλουν.

———

Ἐὰν ἀσθενήσωμεν, τίνες μᾶς περιποιοῦνται παρὰ οἱ προσφιλεῖς ἡμῖν συγγενεῖς; Ἐὰν γίνωμεν πτωχοὶ τὶς συμμερίζεται τὴν πτωχείαν μας εἰμὴ αὐτοί; Ὁ λοιπὸς κόσμος, ἢ μᾶς ἐγκαταλείπει εἰς τὴν δυστυχίαν, ἢ μόλις πενιχρῶς μᾶς περιθάλπει, ἢ συχνάκις ἐκ ματαιοδοξίας μόνον μᾶς βοηθεῖ· καὶ ὅ,τι ἀγαθὸν καὶ ἂν πράξῃ δι' ἡμᾶς, μᾶς προξενεῖ πάντοτε καὶ ἀποστροφὴν ἂν τὸ ζητήσωμεν, καὶ αἰσχύνην ἂν τὸ δεχθῶμεν.

———

Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι, οἰκοῦντες εἰς πενιχρὸν οἴκημα, κοιμώμενοι εἰς ἀθλίαν κλίνην, ῥυπαρὰ ἐνδυόμενοι, καὶ τρεφόμενοι ἔτι χειρότερον· ὑποφέρουσιν ὅλας τὰς ἐπηρείας τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους, στεροῦνται ἑκουσίως τῆς κοινωνίας τῶν ὁμοίων των καὶ διημερεύουσι μονάζοντες· ὑποφέρουσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὑπέφερον κατὰ τὸ παρελθὸν, θὰ ὑποφέρωσιν εἰς τὸ μέλλον· ἡ ζωή των ὁμοιάζει ἐκπλήρωσιν κανόνος αἰωνίου, καὶ οὕτω πως εὗρον αὐτοὶ τὸ μυστήριον νὰ τρέχωσιν εἰς τὴν ἀπώλειάν των διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς μάλιστα ἐπιμόχθου. Αὐτοὶ εἶναι οἱ φιλάργυροι.

Οἱ φιλάργυροι δὲν ἀπολαύουσιν οὐχὶ μόνον τῶν ὅσα δὲν ἔχουσιν ἀλλὰ καὶ τῶν ὅσα ἔχουσιν.

———

Παρετηρήθη ὅτι ἀπαιτεῖται μία περίπου τετραγωνικὴ λεύγα πρὸς διατροφὴν ἑνὸς ἀγρίου ἐκ τῶν ποιούντων τῆς θήρας ἐνῷ ἡ αὐτὴ ἔκτασις δεόντως καλλιεργουμένη ἐξαρκεῖ εἰς τὴν συντήρησιν χιλίων κατοίκων.

———

Κυρία τις ἐζήτει θαλαμηπόλον. Ἡ φήμη διεσάλπισε τοῦτο καὶ ἡ θαλαμηπόλος παρουσιάζεται εἰς τὴν κυρίαν, ἥτις καταμετρήσασα τὴν νέαν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν διὰ τοῦ βλέμματος. — Ἠζεύρεις, ἐλπίζω, νὰ ἐνδύῃς καὶ νὰ καλλωπίζῃς; — Ἀ μάλιστα, κυρία μου, καὶ ταχέως μάλιστα· ἐντὸς ἡμισείας ὥρας ὑπόσχομαι νὰ ἑτοιμάσω τὴν κυρίαν μου καὶ διὰ χορόν. — Ἐντὸς ἡμισείας ὥρας! ἐφώνησεν ἡ κυρία δυσαρεστηθεῖσα, ὤ! καὶ ἔπειτα τί θέλεις νὰ κάμνω ὅλην τὴν ἄλλην ἡμέραν;

———

Εἰ; φιλάργυρον ἀθυρόστομον καὶ λάλον εἴπόν ποτε. Βάλε τὰ χρήματά σου εἰς τὸ στόμα καὶ τὴν γλῶσσαν εἰς τὸ βαλάντιόν σου.

———

Μέρος τῆς Πολωνίας κυριεύσας ὁ βασιλεὺς τῆς Πρωτσίας Φρεδερίκος ὁ Γ'. ἐστέρησε τὸν ἐπίσκοπον Ἑρμερόνδον πολλῶν εἰσοδημάτων του. Ὅτε δὲ ὁ ἐπίσκοπος οὗτος ἐπορεύθη εἰς Ποτσδὰμ εἰς προσκύνησιν τοῦ βασιλέως. — Ἀδύνατον, τῷ εἶπεν οὗτος, νὰ μὲ ἀγαπᾷς· ἀφοῦ τόσον σὲ ἐζημίωσα. — Ὦ βεβαιωθῆτε, μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, ὅτι ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσω τὸ σεβάς, τὸ ὁποῖον ὀφείλω εἰς τὸν ἡγεμόνα μου. — Ἀφοῦ λοιπὸν οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα καὶ εἶσαι φίλος μου παρ' ἐλπίδα, ἐπανέλαβεν ὁ βασιλεὺς, τόσον πείθομαι εἰς τὸν λόγον σας ὥστε ἐλπίζω ὅτι, ἂν κατὰ τὸν θάνατόν μου ὁ ἅγιος Πέτρος μὲ ἀπέκλειε τοῦ Παραδείσου ἡ Σεβασμιότης σου θὰ μ' ἐβοήθης νὰ εἰσέλθω κρύπτουσά με ὑπὸ τὸν μανδύαν της. — Ὦ! ὡς πρὸς τοῦτο, Μεγαλειότατε, δὲν σᾶς δίδω καμμίαν ὑπόσχεσιν, ἀπήντησεν ὁ Ἐπίσκοπος, διότι τὸν μανδύαν αὐτὸν τόσον τὸν ἐψαλλιδίσατε ὥστε μόλις δύναται νὰ καλύψῃ ἐμὲ τὸν ἴδιον, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον νὰ ἀποκρύψῃ καὶ λαθρεμπόρευμα.

———

Ἐν τῇ Βουλῇ τῶν λόρδων ἔλεγέ ποτε ὁ λόρδος Στανόπος. — Ἀφοῦ ἐκυρίευσε τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Ἀφρικὴν ἔκλαυσεν ὁ Ἀλέξανδρος διότι δὲν εἶχεν ἄλλον κόσμον νὰ κατακτήσῃ. Θὰ κλαύσωμεν καὶ ἡμεῖς, μυλόρδοι, ὅταν ἐνδύσαντες ὅλον τὸ ἀνθρώπινον γένος, δὲν θὰ ἔχωμεν πλέον ἄλλην ἀνθρωπότητα νὰ ἐνδυσωμεν.

———

Ἡ Σελήνη εἶναι τῶν Ἄγγλων ποιητῶν τὸ καταφύγιον· εἰ; αὐτῶν μάλα εὐφυὴς ἀπεύθυνεν εἰς τὴν σελήνην ὠδὴν λαμπροτάτην ἥτις ἔλεγεν εἰς τοὺς ἑξῆς ὡραίους στίχους. « Χαῖρε, ὦ ἀργυρᾶ σελήνη εὐεργετρια τοῦ ἀνθρώπου, χαῖρε! διότι σὺ μᾶς φωτίζεις τὴν νύκτα ὅτε κυρίως ἔχομεν ἀνάγκην φωτὸς, ἐνῷ ὁ μωρὸς ἀδελφός σου ὁ ἥλιος μᾶς παρουσιάζεται τὴν ἡμέραν, ὅτε δὰ τὸ ἐπικρατοῦν φῶς ἡ παρουσία του καθίσταται ἐντελῶς περιττή.

———

Ἰησουΐτης τις, λέγει ὁ Βολταῖρος, κηρύττων Κυριακήν τινα ἐθαύμαζε τὴν θείαν Πρόνοιαν, διότι διέθεσε τοὺς ποταμοὺς πλησίον τῶν μεγάλων πόλεων· φαντασθῆτε, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἔλεγεν ἐν κατανύξει, ὅτι, ἄνευ τῆς θείας Προνοίας, ἠθέλαμεν ἀποθάνει ἐκ τῆς δίψης.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

Ἔρως ἐν τῷ Γάμῳ, συνέχεια. — Ὁ Ἐρυθρὸς Πειρατής, συνέχεια. — Ἡ Τελευταία Νύμφη διήγημα. — Περὶ ἀνατροφῆς τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων. — Χρονικά. — Ποικίλα.

Εἰκονογραφία. — Ὁ Στρατηγὸς Κανρομπέρ.